371.9803
อ๋ดุลย์
ว.ป.

การพัฒนาวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน เพื่ออบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

อดุลย์ อยู่พรหม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา
มีนาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์สมหวัง ดุรุรัตนะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ ๑๖ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ เบาใจ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการควบคุม ปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์สมหวัง คุรุรัตนะ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น แก้ไข และช่วยเหลือพร้อมทั้งให้กำลังใจ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ คุณปรัชญนันท์ นิลสุข คุณสายใจ วิมูลชาติ และคุณพรทิพย์ คมรัตนปัญญา ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังของความสำเร็จครั้งนี้

ท้ายที่สุดขอขอบคุณสมาชิกชมรมภาษาต่างประเทศ ที่ได้ช่วยฝ่าฟันอุปสรรค และต่างเป็นกำลังใจกันและกัน

อดุลย์ อยู่พรหม

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวีดิทัศน์	7
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสารวัตรนักเรียน	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา	30
	เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอบรม	36
	สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	46
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	47
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	47
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	48
	วิธีดำเนินการพัฒนาและหาประสิทธิภาพ	50
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52

บทที่ หน้า

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 57
การวิเคราะห์ข้อมูล 57

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 63
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 63
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า 63
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า 63
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 63
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 64
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า 64
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า 64
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์ 66
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป 67

บรรณานุกรม 68

ภาคผนวก 75

ประวัติย่อของผู้วิจัย 139

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 แสดงค่าความยากง่ายของแบบทดสอบและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ทั้ง 2 ตอน 58

2 แสดงระดับความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 59

3 แสดงผลการทดลองต่ออาจารย์ฝ่ายปกครองจำนวน 1 คน 60

4 ผลการทดลองกลุ่มเล็ก จำนวน 3 คน 61

5 ผลการทดลองกลุ่มใหญ่ จำนวน 10 คน 61

6 ผลการทดสอบภาคสนาม จำนวน 93 คน 62

7 แสดงผลการทดสอบประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 62

8 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1 78

9 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 79

10 แสดงค่าคะแนน และความแปรปรวนของคะแนนของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1 82

11 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ ชุดที่ 1 84

12 แสดงค่าคะแนนและความแปรปรวนของคะแนนของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 86

13 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 88

14 ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ในการทดลองรายบุคคล 92

15 ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ในการทดลองกลุ่มเล็ก ตอนที่ 1 92

16 ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ในการทดลองกลุ่มใหญ่ ตอนที่ 1 93

17 ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ในการทดลองภาคสนาม ตอนที่ 2 94

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากการที่วัยรุ่นมักจะแสดงพฤติกรรมตามกลุ่มเพื่อน บางครั้งจึงเกิดความขัดแย้งว่าจะทำตามกลุ่มเพื่อนหรือทำตามผู้ใหญ่ เพราะการดำเนินชีวิตของสองกลุ่มนี้มีความแตกต่างกัน จึงทำให้เกิดปัญหาช่องว่างระหว่างวัย พ่อแม่บางคนไม่ยอมรับการกระทำของลูกจึงเกิดความขัดแย้งกันส่วนมากเป็นเรื่องของเสื้อผ้า การแต่งกาย เรื่องผม เรื่องการเที่ยวนอกบ้านกลางคืน ความขัดแย้งระหว่างพ่อแม่ลูกจะมีน้อยลง ถ้าพ่อแม่ตระหนักว่าสังคมและการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปมีอิทธิพลต่อความประพฤติของลูกตนและพ่อแม่สามารถปรับทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ เด็กวัยนี้ต้องการอิสระ ผู้ใหญ่ควรใช้วิธีเดินสายกลางคือ ควบคุมและผ่อนปรนบ้าง แต่อย่าทำอะไรให้เด็กรู้สึกว่าถูกบังคับ ครูควรมีส่วนในการใกล้ชิดกับนักเรียนจนทราบค่านิยมของกลุ่มเพื่อนสามารถเข้าใจและยอมรับได้ (วงพักตร์ ภู่พันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงผล. 2530 : 80 - 81) ตามโรงเรียนส่วนใหญ่ เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนต้องสูญเสียไปกับการแก้ปัญหาระเบียบวินัยของนักเรียน ซึ่งครูเองก็มักจะไม่ได้รับการฝึกฝนมาในเรื่องนี้ บางทีก็มีปัญหานักเรียนก้าวร้าวซึ่งครูเองไม่สามารถจะทำอะไรได้ (Thomas Gordon แปลโดย อารี สัณหฉวี. 2534 : 18)

กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ ในด้านการส่งเสริมคุ้มครองและพัฒนาความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ให้ได้รับการศึกษาสมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นทรัพยากรบุคคลที่จะดำรงอยู่ในสังคมในทิศทางที่ถูกต้อง สามารถรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต กองสารวัตรนักเรียน จึงมีงาน และกิจกรรมต่าง ๆ สนับสนุนให้การดำเนินงานดังกล่าวสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีการจัดอบรมเพื่อพัฒนาความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา เพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนนักศึกษา (กองสารวัตรนักเรียน. 2534 : 26)

กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชนไว้ดังนี้

1. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีความสมบูรณ์ทันสมัย และครอบคลุมทั้งทางตรงและทางอ้อมในเรื่องที่จะทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน

2. ปลูกฝังคุณธรรมและระเบียบวินัยสำหรับเด็กและเยาวชนโดยทางโรงเรียนบ้านและสถาบันทางสังคม ร่วมมือกันอย่างจริงจังโดยใช้กลไกสร้างภูมิต้านทานความประพฤติเบี่ยงเบนในเด็กและเยาวชน

3. นักวิชาการและสารวัตรนักเรียนที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยเฉพาะ ทำหน้าที่ศึกษาวิจัยนำผลการแก้ปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนมาเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์

จากการวิจัยของ ผ่องพรรณ แววววิเศษ (2534) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพฯ จำนวน 250 คน อายุระหว่าง 13 - 23 ปี ที่พบว่า นักศึกษาที่มีการคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติที่ดีตามหลักศาสนาหรือตามที่สังคมปรารถนา ซึ่งหมายถึงนักศึกษาที่มีลักษณะการคบเพื่อนที่เหมาะสมมากเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการทะเลาะวิวาทน้อย ส่วนผู้ที่มีลักษณะการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมน้อยก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อการก้าวร้าวมากด้วย ครูอาจารย์ในสถานศึกษาเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักเรียนนักศึกษามากที่สุด เด็กจะอยู่ในความดูแลของผู้ใหญ่เป็นเจตนาที่ต้องการให้เขาได้ดี ลดหรือหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แต่การตำหนิลักษณะ "ติเรือทั้งโกลน" ไม่แยกให้เขาเห็นว่าครูไม่ได้รังเกียจเกลียดชิงชังตัวเขา มีความหวังดีปรารถนาดีจะให้เขาลดพฤติกรรมลง ย่อมทำให้เด็กเกิดความขมขื่นหมดกำลังใจไม่เห็นค่าของตน (ศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. ม.ป.ป. : 39)

กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานเล็ก ๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง ป้องกัน ดูแล แก้ไข พัฒนา และส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีความประพฤติที่เหมาะสม เพื่อที่จะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต แต่กองสารวัตรนักเรียนมีอัตรากำลังทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 305 ตำแหน่ง เฉพาะในกรุงเทพมหานครมีเจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียนและนักศึกษาเพียง 90 คน เท่านั้น แต่มีนักเรียนนักศึกษาจากสังกัดต่าง ๆ นับเป็นล้านคน ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนเจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียนและนักศึกษามีน้อยมากไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึง (ชุติมา รัตนนุกูล. 2536 : 50) จึงจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากบุคลากรและหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เหมือนกับกองสารวัตรนักเรียนในการดูแลแก้ไข พัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติที่ดีเหมาะสม โดยดำเนินการอบรมเพื่อพัฒนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน นักศึกษา โดยเฉพาะ

ครู – อาจารย์ ให้มีความรู้และความเข้าใจต่อสภาพปัญหาต่าง ๆ ในสังคม เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาได้เป็นอย่างดี เป็นการส่งเสริมและคุ้มครองความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาได้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น (กองสารวัตรนักเรียน. 2534 : 50)

การจัดอบรมครู อาจารย์ นับเป็นวิถีทางแสวงหาความร่วมมือกับสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมคุ้มครองความประพฤติของนักเรียนอีกประการหนึ่ง ที่สามารถช่วยเหลืองานของศูนย์พัฒนาความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาที่มีเครือข่ายงานอยู่ทั่วไปทุกหนทุกแห่ง เพื่อให้อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาและทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ ยังสามารถแก้ไขปัญหาด้านอัตรากำลังสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่ยังคงขาดแคลน (กองสารวัตรนักเรียน. 2537 : 14) จากรายงานการติดตามผลนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย โดย มยุรี ทองสงฆ์ และนิรมล เปลี่ยนจรูญ (2534 : 35 – 36) พบว่า อาจารย์แนะแนวที่มีหน้าที่ในการติดตามผลจะติดต่อประสานงานกับอาจารย์ฝ่ายปกครองของสถานศึกษาที่นักเรียนสังกัดอยู่เป็นอันดับแรก และถ้าพบว่านักเรียนขาดโรงเรียนหลายวันติดต่อกัน หรือนักเรียนมีปัญหาทางบ้าน อาจารย์แนะแนวจะไปเยี่ยมนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนอีกทางหนึ่ง แต่นักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมในกรณีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น หลบหนีการเรียน ประพฤติตนในทำนองชู้สาว มั่วสุมและใช้ยาเสพติด พกพาอาวุธหรือก้าวร้าวจะพบกับอาจารย์ฝ่ายปกครองเป็นอันดับแรก ฉะนั้นไม่ว่านักเรียนมีความประพฤติไม่เหมาะสมในลักษณะใดก็ตาม กองสารวัตรนักเรียนจะติดตามและประสานงานกับอาจารย์ฝ่ายปกครองก่อนเป็นอันดับแรก ดังนั้นจึงต้องมีการอบรมครูฝ่ายปกครองให้มีความเข้าใจถึงบทบาทและหน้าที่ เพื่อคอยทำหน้าที่ดูแลนักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมในกรณีต่าง ๆ แต่การจะอบรมครูอาจารย์ให้ทั่วถึงทั่วประเทศเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก

การฝึกอบรมส่วนใหญ่เป็นการฝึกอบรมในห้อง ซึ่งการอบรมดังกล่าวสามารถรับผู้เข้าฝึกอบรมได้จำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนบุคลากรที่ต้องเข้าฝึกอบรมจำนวนมาก ถ้าจะฝึกอบรมให้ทั่วถึงจะใช้เวลาและงบประมาณเป็นจำนวนมาก (ชมนาด พงศ์นพรัตน์. 2528 : 95) สิ่งที่สำคัญมากประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการฝึกอบรม คือ การใช้วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกใช้เทคนิคและวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมในโครงการฝึกอบรม (ดวงจันทร์ อ่าววิจิตรกุล. 2533 : 5)

สื่อในการฝึกอบรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการฝึกอบรม ในการช่วยให้วิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มากที่สุด ช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและคงทนถาวร ทำให้สื่อเข้ามามีบทบาทในการฝึกอบรมมากขึ้น (ดำรงศักดิ์ อนันตวงศ์. 2535 : 68) โดยเฉพาะวีดิทัศน์ซึ่งเหมาะอย่างยิ่งในการเป็นเครื่องมือบันทึกเหตุการณ์ สถานะการณ์จำลองไว้ล่วงหน้าในลักษณะที่เป็นบทเรียนแล้วนำไปใช้ในการสอนหรือการฝึกอบรมที่จัดในสถานที่ต่าง ๆ บทเรียนดังกล่าวอาจทำให้มีลักษณะคล้ายกับการสอนจริง ในการฝึกอบรมจะมีหนังสือและคู่มือประกอบด้วย คำสั่งที่ได้รับจากการชมวีดิทัศน์อาจเป็นการบอกให้ผู้เรียนหยุดเทปเพื่ออภิปรายเนื้อหาที่ได้นำมาเสนอ หรือกำหนดให้ผู้เรียนหยุดเทปแล้วทำการประเมินผล (เพ็ญศรี ทวิสุวรรณ. 2534 : 400)

การใช้วีดิทัศน์ในการฝึกอบรมครูประจำการ จึงเป็นวิธีการหนึ่งในการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการศึกษา เพราะวีดิทัศน์เป็นที่รู้จักแพร่หลายกันมากในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการนำมาใช้ในด้านความบันเทิง การศึกษา ฝึกอบรมหรือการเผยแพร่ข่าวสารโดยทั่วไป วีดิทัศน์เป็นสื่อด้านภาพและเสียงที่มีอิทธิพลต่อผู้ชมอย่างมาก เพราะเป็นภาพที่มีความเหมือนจริง ทั้งแสงสีขนาดสัมพันธ์ การเคลื่อนไหวและเสียง นอกจากนั้นยังอยู่ภายใต้การควบคุมได้เป็นอย่างดีด้วย ดังจะเห็นได้จากการวิจัยของ วิรัตน์ รักษาแก้ว (2531 : บทคัดย่อ) ได้สร้างเทปโทรทัศน์สำหรับการอบรมครูประจำกลุ่มการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ โดยคุณภาพของเทปโทรทัศน์ในแง่เทคนิคการสร้างและเนื้อหาวิชาอยู่ในเกณฑ์ดี ปรากฏว่าคะแนนการทดสอบครูประจำการก่อนและหลังดูเทปโทรทัศน์มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าครูที่ผ่านการอบรมโดยการดูเทปโทรทัศน์มีความรู้เพิ่มขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการศึกษา กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา เป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการอบรมครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครอยู่เสมอ แต่ก็ไม่สามารถกระทำได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากมีโรงเรียนเป็นจำนวนมาก ทั้งยังติดขัดในด้านงบประมาณและเวลาในการจัดฝึกอบรม จึงมีแนวคิดที่จะทำการวิจัยเพื่อพัฒนาวีดิทัศน์สำหรับไปใช้ฝึกอบรมครู - อาจารย์ฝ่ายปกครอง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ที่กระทำผิดระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ อันจะเป็นกำลังสำคัญในการดูแลพฤติกรรมของนักเรียนในปกครองได้เป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้งานของกองสารวัตรนักเรียนที่ต้องรับผิดชอบนักเรียน - นักศึกษาจำนวนมากแต่จำกัดในด้านกำลังคนได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน เพื่ออบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อหาประสิทธิภาพของวีดิทัศน์ฝึกอบรม ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

วีดิทัศน์ฝึกอบรมที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ประกอบการอบรมครูฝ่ายปกครอง ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ให้เข้าใจบทบาท และหน้าที่ในการดูแลนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ให้มีความรู้และความเข้าใจ ในปัญหาของนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็น ครู - อาจารย์ ฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่เคยผ่านการอบรมการพัฒนาครูอาจารย์เพื่อแก้ไขและพัฒนานักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครู - อาจารย์ ฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่เคยผ่านการอบรมการพัฒนาครูอาจารย์เพื่อแก้ไขและพัฒนานักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยในโรงเรียนที่มีนักเรียนเคยถูกกองสารวัตรนักเรียนดำเนินการ ในเรื่องความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย จำนวน 93 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน หมายถึง รายการวีดิทัศน์ ชุดงานสารวัตรนักเรียน เพื่ออบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

2. งานสารวัตรนักเรียน หมายถึง ภาระหน้าที่ในตำแหน่งสารวัตรนักเรียน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจาก กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา ให้ทำหน้าที่สอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาให้เป็นไปตามกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

3. ครูฝ่ายปกครอง หมายถึง ครู - อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียนให้ทำหน้าที่ครูฝ่ายปกครองของโรงเรียน

4. การพัฒนารายการวีดิทัศน์ หมายถึง การดำเนินการผลิตรายการวีดิทัศน์อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน โดยมีการทดลองเริ่มตั้งแต่ แบบหนึ่งต่อหนึ่ง แบบกลุ่มเล็ก แบบกลุ่มใหญ่ และแบบภาคสนามอันจะทำให้ได้รายการวีดิทัศน์ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

5. ประสิทธิภาพของวีดิทัศน์โดยเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หมายถึง ประสิทธิภาพของวีดิทัศน์ที่ใช้ในการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครอง โดยที่

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนน ที่ครูฝ่ายปกครองทั้งหมดสามารถทำได้จากการทดสอบระหว่างการฝึกอบรมด้วยวีดิทัศน์

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละ 80 ของคะแนน ที่ครูฝ่ายปกครองทั้งหมดสามารถทำได้จากการทดสอบหลังการฝึกอบรมด้วยวีดิทัศน์

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวีดิทัศน์
2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสารวัตรนักเรียน
   - 2.1 บทบาทและหน้าที่ของกองสารวัตรนักเรียน
   - 2.2 บทบาทและหน้าที่ของครูเกี่ยวกับนักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม
   - 2.3 กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานสารวัตรนักเรียน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา
4. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอบรม
5. สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวีดิทัศน์

โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความก้าวหน้าของโทรทัศน์ได้พัฒนามาจนถึงการบันทึกในรูปของเทปโทรทัศน์ที่เรียกว่า "วีดิทัศน์" ทำให้ได้รับความสะดวกและมีประสิทธิภาพในการนำสื่อประเภทนี้ไปใช้ในการศึกษาได้มาก เพราะสามารถเลือกดูภาพตามที่ต้องการได้ บังคับแถบเทปให้เลื่อนเดินหน้า ถอยหลัง ดูภาพช้าหรือหยุดดูเฉพาะภาพก็ได้ (กิดานันท์ มลิทอง. 2536 : 144)

เกศินี โชติกเสถียร (2523 : 181) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของวีดิทัศน์เพื่อใช้ในวงการศึกษาไว้ดังนี้

1. สามารถที่จะนำการสอนของครู ซึ่งอาจจะเป็นการสอนหรือสาธิตกลับมาฉายซ้ำให้ผู้เรียนดูได้หลายครั้ง
2. สามารถบันทึกรายการสอนเพื่อนำกลับมาใช้กับชั้นเรียนหลายชั้น โดยไม่ต้องเตรียมการสอนใหม่ ทำให้ทุ่นแรงผู้สอน

3. การบันทึกภาพการสอนของครูในชั้นเรียน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน แล้วนำมาเปิดทบทวน เพื่อวิเคราะห์และประเมินผลจะได้ปรับปรุงหรือเปรียบเทียบ อันจะนำมาเพื่อการสอนที่ดีขึ้น

สนั่น ปัทมะทิน (2527 : 72 - 75) ได้กล่าวถึงข้อดีของการใช้วีดิทัศน์ ไว้ดังนี้

1. สามารถดูภาพและฟังเสียงได้สะดวกโดยไม่ต้องการความมืดเหมือนภาพยนตร์

2. ชอบรายการไหนก็เล่นซ้ำได้ตามความต้องการ แต่โทรทัศน์ที่ออกอากาศตามปกติทำไม่ได้

3. เล่นเมื่อไรก็ได้ไม่ต้องรอเวลาเหมือนโทรทัศน์ตราบใดที่มีไฟฟ้า

4. มีอิสระในการเลือกชมรายการอื่นได้ตามต้องการเท่าที่จะหาวีดิทัศน์ได้ ไม่ต้องทนดูรายการโฆษณาอันน่าเบื่อหน่าย หรือชมรายการที่ไม่ชอบทางโทรทัศน์

5. ช่วยบ้านที่มีไฟฟ้าใช้แต่รับภาพและเสียงทางโทรทัศน์ได้ไม่ชัดหรือรับไม่ได้เลยได้รับความบันเทิงจากวีดิทัศน์แทนโทรทัศน์

6. บันทึกภาพและเสียงจากโทรทัศน์โดยตรงได้ตามต้องการ

7. บันทึกภาพและเสียงจากภายนต์ได้โดยใช้เครื่องประกอบ

8. ถ่ายบันทึกภาพและเสียงแบบภาพยนตร์ โดยใช้กล้องโทรทัศน์บันทึกลงบนวีดิทัศน์ได้ตามความต้องการ

อนันต์ธนา อังกินันทน์ และเกื้อกูล คุปรัตน์ (2530 : 191 - 192) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเทปโทรทัศน์หรือวิดีโอเทปที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. นำเหตุการณ์ต่าง ๆ มาสู่ห้องเรียน

2. สามารถขจัดข้อผิดพลาดในการสอน

3. ใช้กับผู้เรียนจำนวนมาก

4. ประหยัดเวลา เงิน และผู้สอน

5. นักเรียนสามารถนำมาใช้เรียนเป็นกลุ่มหรือคนเดียวได้

6. ใช้บันทึกจากภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ได้

วสันต์ อติศัพท์ (2533 : 13) ได้กล่าวถึงบทบาทของวิทยุโทรทัศน์ในการศึกษาและการฝึกอบรม อันเป็นสื่อที่มีบทบาทสูงต่อสังคมปัจจุบัน ได้แก่

1. วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่ร่วมเอาสื่อชนิดอื่น ๆ ไว้ในตัวเองได้ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง จึงทำให้มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

2. ภาพและเสียงที่แสดงออกมาจากวิทยุโทรทัศน์ สามารถเร้าและจูงใจการติดตามของผู้ชมเป็นอย่างมาก

3. ความสามารถทางเทคนิค ในการทำภาพพิเศษ (Speacial Effects) ย่อมช่วยในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้มากขึ้น

4. การเสนอสารทางวิทยุโทรทัศน์ ทำได้หลายรูปแบบที่ให้เหมาะสมกับสารนั้นและกลุ่มผู้ชม

5. วิทยุโทรทัศน์ มีอิทธิพลต่อจิตใจผู้คนสูงไม่ว่าจะเป็นค่านิยมทางวัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ เป็นสื่อที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกคล้อยตามได้ง่าย

6. ผู้ชมสามารถรับรายการโทรทัศน์ได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะจากการออกอากาศ การส่งไปตามสายเคเบิล การยืมเทปโทรทัศน์มาชมเอง ฯลฯ ทำให้ผู้ชมมีทางเลือกได้ตามความเหมาะสมของแต่ละคน

อารีย์ สังข์พันธ์ (2528 : 128) ได้กล่าวถึงบทบาทของการใช้วีดิทัศน์ในการฝึกอบรมซึ่งสามารถนำมาใช้ได้หลายประการคือ

1. ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการเรียน การสอน แทนวิทยากร ซึ่งการฝึกอบรมสมัยใหม่ จะเน้นให้นำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการฝึกอบรมมากขึ้น โดยเฉพาะวีดิทัศน์ได้เข้ามามีบทบาทมากในการฝึกอบรมปัจจุบัน และวิธีการนี้วิทยากรบทบาทเพียงช่วยเสริมด้านเนื้อหาหรือเสริมกิจกรรมอื่น ๆ ให้สมบูรณ์ขึ้นเท่านั้น

2. ใช้เสริมหรือเพิ่มเติมเนื้อหาที่วิทยากรบรรยายไปแล้ว

3. ใช้เป็นกิจกรรมเสริมเช่น นำเข้าสู่บทเรียน ใช้ในระหว่างบทเรียน และเป็นการสรุปบทเรียน ซึ่งวิธีการที่ 2 และที่ 3 ใช้กันมากในการฝึกอบรมปัจจุบัน

4. ใช้วีดิทัศน์ในการศึกษาด้วยตนเองเช่น ชุดฝึกอบรมทางไกล ซึ่งเป็นนวกรรมใหม่ในการฝึกอบรม ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้ศึกษาชุดการเรียนด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้ามาอยู่ในห้องฝึกอบรม

ประโยชน์ของการนำวีดิทัศน์เข้ามาใช้ในห้องฝึกอบรมคือ

1. ผู้เชี่ยวชาญที่ต้องทำหน้าที่เป็นวิทยากรด้วย จะสามารถนำเทปโทรทัศน์เข้ามาใช้ทำให้การเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ ได้ผลอย่างเต็มที่

2. เทปโทรทัศน์สามารถนำบุคคล สิ่งของ และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถนำเข้ามาจริง ๆ ในห้องฝึกอบรมได้หรือนำเข้ามาได้ยาก มาให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้สัมผัสด้วยตนเองทั้งจากการมองเห็นและการฟัง

3. เทปโทรทัศน์สามารถเสนอภาพที่ให้สีสรร การเคลื่อนไหว และนำสิ่งที่เป็นจริงจากโลกภายนอก เข้ามาทำให้ดูน่าตื่นเต้น และน่าสนใจขึ้นได้มาก โดยการใช้เทคนิคพิเศษต่าง ๆ ของภาพเข้าช่วย

<u>งานวิจัยวีดิทัศน์เพื่อการฝึกอบรม</u>

สุประณีต ยศกลาง (2528 : 72) ได้ศึกษาเรื่องการสร้างและทดลองใช้เทปโทรทัศน์สื่อพื้นบ้านหมอลำ เรื่อง ยาเสพติด สำหรับฝึกอบรมเยาวชนนอกโรงเรียน ในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การฝึกอบรมโดยวิธีใช้เทปโทรทัศน์สื่อพื้นบ้านหมอลำ เรื่อง ยาเสพติด ช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีความคิดเห็นต่อวิธีการฝึกอบรมในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

วิรัตน์ รักษาแก้ว (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการสร้างเทปโทรทัศน์ เรื่อง "เทคนิคการพบกลุ่ม" สำหรับประกอบการอบรมครูประจำกลุ่มการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ กลุ่มตัวอย่างในการหาคุณภาพของเทปโทรทัศน์ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านโทรทัศน์และภาพยนตร์ จำนวน 15 คน โดยให้ตอบคำถามหลังจากชมเทปโทรทัศน์และทดลองหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูประจำการสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน ซึ่งไม่เคยผ่านการอบรมครูประจำกลุ่มทาง ว.ปณ. มาก่อน โดยให้การฝึกอบรมโดยใช้เทปโทรทัศน์ก่อนการฝึกอบรมให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยเทปโทรทัศน์แล้วทำการสอบวัดอีกครั้ง พบว่า

ผลการวิจัยปรากฏว่า ได้หลักวิชาและเทคนิคการผลิตภาพยนตร์ที่สามารถนำมาใช้ได้กับการผลิตเทปโทรทัศน์ และได้ทราบจุดที่จะเป็นปัญหาในกระบวนการสร้างเทปโทรทัศน์โดยใช้หลักวิชาการภาพยนตร์ได้เทปโทรทัศน์เรื่อง "เทคนิคการพบกลุ่ม" เพื่อใช้ในการฝึกอบรมครูประจำกลุ่มทางไกล (ว.ปณ.) และคุณภาพของเทปโทรทัศน์ในแง่เทคนิคการสร้างและเนื้อหาวิชาอยู่ใน

เกณฑ์ดี และปรากฏว่าคะแนนจากการทดสอบครูประจำการก่อนและหลังดูเทปโทรทัศน์มีความแตกต่างกันอย่างเชื่อมั่นได้ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 แสดงว่าครูมีความรู้เพิ่มขึ้นจากการดูเทปโทรทัศน์เรื่อง "เทคนิคการพบกลุ่ม"

2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับสารวัตรนักเรียน

กองสารวัตรนักเรียน ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองป้องกันแก้ไขความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ให้ประพฤติตนให้เหมาะสมกับสภาพและวัย อีกทั้งยังส่งเสริมพัฒนาสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสรับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สมบูรณ์ รวมถึงป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้โทษในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต และเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพของประเทศชาติต่อไป และการทำงานของกองสารวัตรนักเรียน มิได้ทำเกี่ยวกับนักเรียนนักศึกษาเพียงอย่างเดียว ต้องเกี่ยวข้องกับครูอาจารย์ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมาก

2.1 บทบาทและหน้าที่ของกองสารวัตรนักเรียน

ชุติมา รัตนนุกูล (2537 : 11 - 14) ได้รวบรวมบทบาทและหน้าที่ของกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา ซึ่งต้องทำงานทั้งด้านปฏิบัติการ วิชาการและงานในด้านอื่น ๆ ดังนี้

1. คุ้มครองดูแลความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทั้งในด้านความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

2. ป้องกันและแก้ไข ปัญหาการหลบหนีการเรียน ทะเลาะวิวาท การก่อความไม่สงบในหมู่นักเรียนนักศึกษา

3. อบรม ส่งเสริมนักเรียนนักศึกษาให้มีระเบียบวินัยและมีวัฒนธรรมอันดีงามเป็นพลเมืองดีของชาติสืบไป

4. บริการ แนะแนว ให้คำปรึกษานักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม

5. ติดตามแก้ไขความประพฤตินักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม

6. ดำเนินการเพื่อขจัดปัญหาสารเสพติดให้โทษในสถานศึกษา

7. จัดอบรม ประชุม สัมมนา สารวัตรนักเรียนที่แต่งตั้งและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

8. จัดกิจกรรมค่ายพักแรม สำหรับนักเรียนนักศึกษา

9. ฟื้นฟูสมรรถภาพนักเรียนนักศึกษาที่ติดสารเสพติด

10. ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และผลิตเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการควบคุม ป้องกันแก้ไข และส่งเสริมความประพฤตินักเรียนนักศึกษา

มาตรการและแนวทางในการดำเนินงาน

กองสารวัตรนักเรียน (2534 : 24 - 25) ได้จัดทำแผนงานแก้ไขและฟื้นฟูความประพฤตินักเรียน นักศึกษา โดยได้จัดทำมาตรการในการดำเนินงาน โดยแบ่งเป็นข้อ ๆ ได้แก่

1. จัดตั้งศูนย์บริการทางการศึกษา โดยให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา ดังนี้

1.1 บริการให้คำปรึกษาและแนะแนว

1.2 บริการให้การบำบัดแก่นักเรียนนักศึกษาที่ใช้สารเสพติด

2. เร่งพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานแก้ไขและฟื้นฟูความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 อบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในการดำเนินงาน ด้านนี้

2.2 ให้มีการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ในการดำเนินงานแก้ไขและฟื้นฟูความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา

2.3 ให้มีการจัดทำและเก็บระบบข้อมูลให้ทันสมัย

2.4 ให้มีประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการในรูปแบบต่าง ๆ

2.5 สร้างแรงจูงใจให้แก่นักเรียนนักศึกษาที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น ตลอดจนสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่ให้ความร่วมมือหรือสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษาที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมและหรือมีการใช้สารเสพติด

2.6 นำวิทยากรและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินการแก้ไขและฟื้นฟูความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา

2.7 จัดให้มีการประสานสัมพันธ์อันดี ระหว่างกองสารวัตรนักเรียนกับสถานศึกษาหรือองค์กรอื่น ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางและมาตรการในการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมและหรือมีการใช้สารเสพติด

3. รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครองและประชาชน ได้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินการแก้ไขและติดตามปัญหานักเรียน นักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสม และหรือมีการใช้สารเสพติดและการใช้ยาในทางที่ผิด

4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของนักเรียน นักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมและหรือมีการใช้สารเสพติด

2.2 <u>บทบาทและหน้าที่ของครูเกี่ยวกับนักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม</u>

การที่ครูจะปฏิบัติต่อเด็กให้ถูกต้องเหมาะสม และสามารถสร้างเสริมพัฒนาการให้เด็กแต่ละคนมีความเจริญงอกงามสูงสุดตามความสามารถของเขานั้น จำเป็นที่ครูจะต้องพยายามเข้าใจเด็กเข้าใจหลักการพัฒนาการและความต้องการของเด็ก และทิศทางตอบสนองความต้องการเหล่านั้นเพื่อให้เด็กได้มีความงอกงามทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และทางสติปัญญา เพื่อให้เด็กได้นำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคมต่อไป การที่ครูจะเสริมสร้างพัฒนาการให้เด็ก ศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ (ม.ป.ป. : 35) ได้ให้หลักการในการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กดังนี้

1. เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก พยายามแปลความหมายของพฤติกรรมของเด็กให้ถูกต้อง การที่เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้นย่อมมีสาเหตุ ศึกษาสาเหตุและหาทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น โดยการจัดสถานการณ์ที่เหมาะสมให้แก่เด็กเสียใหม่

2. ยอมรับและเห็นคุณค่าของเด็กในฐานะเป็นมนุษย์คนหนึ่ง บุคคลหลายฝ่ายจะต้องร่วมมือกันในการช่วยเหลือให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาตนเองในทุกด้าน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมได้

3. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล เด็กแต่ละคนย่อมแตกต่างทั้งทางรูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ฯลฯ ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ความแตกต่างเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมทั้งสิ้น

4. ยอมรับความเป็นเอกัตบุคคลของเด็กแต่ละคน ฉะนั้นปัญหาของเด็กแต่ละคนจึงแตกต่างกันไป การแก้ไขปัญหานั้นครูจะต้องคำนึงถึงว่า เด็กแต่ละคนที่เกิดมาผ่านพบประสบการณ์ที่ต่างกัน จึงมีบุคลิกภาพความเป็นตัวเองที่ไม่เหมือนกัน เมื่อเราเข้าใจเด็กและยอมรับเขาย่อมปฏิบัติต่อเขาเหล่านั้นได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง

5. จัดกระบวนการเรียนการสอนให้ถูกต้องตามหลักพัฒนาการ และรู้จักกลวิธีช่วยเหลือเด็กที่มาจากพื้นฐานที่ต่างกัน เช่น เด็กที่มีพ่อแม่ยากจน เด็กที่พ่อแม่หย่าร้างกัน เด็กที่พ่อหรือแม่ตายจาก เด็กที่พาลเกเร เด็กที่เก็บตัว เด็กที่ขี้อาย เด็กเหล่านี้จำเป็นที่ครูจะต้องให้ความช่วยเหลือแก้ไขตามสถานการณ์

6. การจัดกระบวนการเรียนการสอน ควรจะคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เด็กที่เรียนรู้ได้เร็วก็ให้งานที่เหมาะสมและท้าทายความสามารถของเด็ก สำหรับเด็กที่เรียนรู้ช้าครูก็จัดให้มีการสอนซ่อมเสริม ครูจะต้องสนใจดูแลเด็กให้ทั่วถึงทั้งเด็กที่เก่งและเด็กที่อ่อน

7. ครูต้องเข้าใจถึงลักษณะพัฒนาการของเด็กในแต่ละคนแต่ละวัย เข้าใจความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและทางสติปัญญา เพื่อจะได้หาทางป้องกันแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาการเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

โทมัส กอร์ดอน (Thomas Gordon แปลโดย อารี สัณหฉวี. 2534 : 129) ได้กล่าวถึงการฝึกประสิทธิภาพครู โดยครูผู้ฝึกได้ให้ครูสาธิตการประจันหน้ากับนักศึกษาเมื่อนักเรียนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมปรากฏว่า 90 - 95% ของครูที่สาธิตการประจันหน้านั้นจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกดังต่อไปนี้คือ

1. ทำให้นักเรียนต่อต้านการที่ให้เปลี่ยนพฤติกรรม
2. ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าตนเองโง่เง่า ไม่มีความสามารถ
3. ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าครูมิได้คำนึงถึงความรู้สึกของตน
4. ทำให้นักเรียนรู้สึกอาย

5. ปั่นทอนความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน

6. ทำให้นักเรียนต้องหาทางแก้ตัว

7. ทำให้นักเรียนโกรธและคิดหาทางแกล้งเพื่อแก้แค้น

8. ทำให้นักเรียนหมดกำลังใจ เลิกพยายาม

ครูเองไม่ต้องการให้เกิดผลดังกล่าวเลย ครูไม่เคยคิดว่าการพูดและการกระทำของครูทำให้เกิดผลข้างต้น ครูก็คิดว่าได้พูดอย่างที่พ่อแม่หรือครูของตนเองเคยพูด

คุณลักษณะของครูตามทัศนะของนักจิตวิทยามานุษยวิทยา เป็นคุณลักษณะ "ครูที่ดี" ควรจะมีไม่ว่าจะใช้วิธีสอนแบบใด เพราะเป็นคุณลักษณะที่นักเรียนจะรู้สึกว่ามีครูเป็นที่พึ่งเสมอทั้งยามสุขและยามทุกข์ และเป็นผู้ที่พร้อมจะให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนอยู่เสมอ สุรางค์ โค้วตระกูล (2533 : 222) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่จำเป็นของครูที่ดี 5 ประการ คือ

1. ครูจะต้องเป็นผู้ที่ตระหนักรู้ (Aware) เกี่ยวกับความรู้สึกของตนเองว่าเป็นอย่างไรและมีความเต็มใจที่จะแสดงออกให้ผู้อื่นทราบความเป็นจริงไม่มีการเสแสร้ง ทำให้เป็นที่รู้ในหมู่นักเรียนว่า ครูเป็นผู้ที่นักเรียนเชื่อถือได้โดยสนิทใจ

2. ครูเป็นผู้ที่มีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกของนักเรียน สามารถเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) และสามารถที่จะเข้าใจว่าทำไมนักเรียนจึงรู้สึกหรือมีความคิดเห็นต่อเหตุการณ์บางสิ่งบางอย่างเช่นนั้น

3. มีความเข้าใจและยอมรับนักเรียนแต่ละคนว่าเป็นปัจเจกบุคคล ยอมรับข้อดีและข้อเสียของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกตนว่าแม้ว่าตนจะไม่ใช่เป็นบุคคลที่มีความประพฤติสมบูรณ์ครูก็ยอมรับและให้ความเชื่อถือไว้วางใจ ทำให้มีความหวังว่าตนจะมีโอกาสพัฒนาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. ยอมรับว่าการเป็นครูที่ดีก็คือ การเป็นนักเรียนที่ดี ครูยอมรับความสามารถของนักเรียนในกรณีที่นักเรียนแสดงความสามารถที่ครูเองไม่มี ครูยอมรับให้นักเรียนเป็นครูได้และถือว่าตนสามารถที่จะเรียนรู้จากนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนเห็นว่าครูก็มีความนับถือในความรู้ของตนเช่นกัน

5. ครูที่ดีต้องเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน คุณลักษณะของผู้เป็นกัลยาณมิตรประกอบด้วย

5.1 ความน่ารัก (ในฐานเป็นที่วางใจ และสนิทสนม)

5.2 ความน่าเคารพ (ในฐานให้ความอบอุ่นใจเป็นที่พึ่งได้)

5.3 ความน่ายกย่อง (ในฐานทรงคุณ คือ ความรู้ภูมิปัญญาแท้จริง)

5.4 ควรรู้จักพูด (คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือนเป็นที่ปรึกษาได้)

5.5 อดทนต่อถ้อยคำ (พร้อมที่จะรับฟังคำซักถามต่าง ๆ อยู่เสมอด้วยความอดทนไม่เบื่อ)

5.6 กล่าวชี้แจงแถลงเรื่องต่าง ๆ ที่ลึกซึ้งได้

5.7 ไม่ชักจูงไปในทางที่เสื่อม

<u>เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษา</u>

ปัญหาที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ซึ่งเป็นปัญหากับตัวเด็กเยาวชนและผู้เกี่ยวข้องนั้น สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2522 : 96 - 97) ได้สรุปสาเหตุของปัญหาไว้ดังนี้

1. ครอบครัว

- พ่อแม่ขาดการศึกษา ไม่เข้าใจเด็กและไม่มีความรู้ในด้านพัฒนาการของเด็กในด้านต่าง ๆ ไม่สามารถทำให้สมาชิกในครอบครัวอยู่กันอย่างสงบสุขได้ ไม่รู้หลักจิตวิทยาและไม่สามารถปกครองลูกให้มีความสุขได้ ยังคงใช้วิธีการเดิมคือ ใช้อำนาจ
- ลักษณะครอบครัวแบบบ้านแตกสาแหรกขาด ก็ทำให้เกิดปัญหาแก่เด็ก เช่น พ่อแม่แยกกันหรือทะเลาะกันบ่อย ๆ
- เศรษฐกิจทางบ้านไม่ดี ทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองตามต้องการ กลายเป็นเด็กมีปัญหา
- ลักษณะที่ตั้งของบ้านตั้งอยู่ในสลัม ได้พบเห็นตัวอย่างที่ไม่ดีอยู่เสมอ

2. โรงเรียน เป็นแหล่งสำคัญที่รับหน้าที่อบรมให้วิชาความรู้ตลอดจนปลูกฝังนิสัยความประพฤติที่ดีให้แก่เด็กต่อจากทางบ้าน เพื่อให้เด็กเตรียมพร้อมที่จะอยู่ในสังคมต่อไป โรงเรียนที่ทำให้เด็กเกิดปัญหา คือ

- โรงเรียนที่มีนักเรียนมากเกินไป หรือขนาดเล็กเกินไปไม่พอกับนักเรียน
- ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเด็กเท่าที่ควร

- อุปกรณ์การสอนไม่มีหรือมีแต่น้อยไป
- โรงเรียนที่ปล่อยเด็กหรือเข้มงวดเกินไป

สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กไม่อยากเรียน เพราะไม่มีอะไรยึดเหนี่ยวให้อยากเรียน แทนที่โรงเรียนจะเป็นที่ยอมรับบ่มนิสัยให้เด็กเป็นเด็กดี กลับกลายเป็นที่ชุมนุมเด็กในทางไม่ดี เมื่อมีเพื่อนก็จะชักชวนกันทำไม่ดี เช่น หนีโรงเรียน สูบบุหรี่ เป็นต้น

3. เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เป็นต้นว่า สวัสดิการทางบ้านเมืองจัดหาให้ไม่เพียงพอ เช่น สนามเด็กเล่น ห้องสมุด อนามัยหรือที่พักผ่อนหย่อนใจต่าง ๆ ทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องก็ทำงานไม่จริงจัง

การที่นักเรียนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนหรือชั้นเรียนนั้น อาจเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ กัน สงวนศรี วิรัชชัย (2527 : 122) ได้ให้เหตุผลเอาไว้ดังนี้

1. โรงเรียนไม่ได้สื่อความหมายให้นักเรียนได้ทราบหรือได้เข้าใจว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควรปฏิบัติ ด้วยเหตุผลใด ดังนั้นนักเรียนที่ไม่เข้าใจ ไม่ทราบว่าครูหรือเพื่อนคาดหวังพฤติกรรมใดจากตน ก็จะปฏิบัติไปตามความคิดของตนเอง ซึ่งอาจจะขัดแย้งกับปทัสถานของโรงเรียนและชั้นเรียนก็กลายเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน

2. นักเรียนไม่สนใจ ไม่ประทับใจ ไม่มีความรู้สึกผูกพัน ไม่ภาคภูมิใจในกลุ่มชั้นเรียนและโรงเรียน สามารถแสวงหากลุ่มนอกชั้นเรียนที่ทำให้นักเรียนพอใจและภาคภูมิใจกับการเป็นสมาชิกของกลุ่มดังกล่าว ซึ่งถ้ากลุ่มดังกล่าวมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม นักเรียนก็ย่อมจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปทัสถานของโรงเรียนและชั้นเรียนได้ จากการที่นักเรียนคล้อยตามกลุ่มนอกชั้นเรียนดังกล่าว

3. บางครั้งนักเรียนได้ปฏิบัติตามปทัสถานของโรงเรียนและชั้นเรียนแล้ว แต่ไม่มีใครสนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าไม่มีคนยอมรับหรือเห็นความสำคัญของตน ก็จะไม่พอใจกลุ่มชั้นเรียนมีพฤติกรรมคล้อยตามน้อยลง และมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของกลุ่มชั้นเรียนมากขึ้นตามปริมาณความไม่พอใจที่มี

4. นักเรียนบางคนได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและชั้นเรียนโดยที่ครูไม่ทันระวัง เช่น นักเรียนที่มาเข้าชั้นเรียนสายแล้วครูถามถึงสาเหตุของการมาสายและตักเตือน สถานการณ์นี้อาจเป็นการเสริมแรงพฤติกรรมมาสายของ

นักเรียนที่ต้องการความสนใจจากครูได้ โดยที่ครูเองก็อาจจะนึกไม่ถึง บางครั้งนักเรียนก็ได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับปทัสถานของโรงเรียนจากแหล่งอื่น ๆ เช่น พ่อแม่ เพื่อนบ้าน ชมว่าเก่งที่เอาเปรียบคนอื่นได้ หรือเก่งที่สามารถพูดจนไม่มีใครจับได้ว่าโกหก ภาวะเช่นนี้อาจทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้

5. นักเรียนบางคนเห็นว่า ปทัสถานและค่านิยมของโรงเรียนและชั้นเรียนไม่มีคุณค่าไม่มีประโยชน์เท่ากับความเชื่อ ค่านิยม หรือเจตคติที่ตนได้จากครอบครัว หรือแหล่งอื่น ๆ เช่น นักเรียนบางคนอาจเห็นความสำคัญของการมีเงินมากกว่าการมีความรู้ ความสามารถ หรือความซื่อสัตย์ เป็นต้น

6. นักเรียนบางคนมีขีดจำกัดในการรับรู้และทำความเข้าใจหรือมีขีดจำกัดทางสติปัญญาจึงไม่ทราบว่า ครูและเพื่อนคาดหวังจะให้ตนแสดงพฤติกรรมในรูปแบบใด นักเรียนที่มีขีดจำกัดด้านสติปัญญาและการรับรู้นี้ จึงแสดงพฤติกรรที่ขัดกับระเบียบกฎเกณฑ์และปทัสถานของชั้นเรียนหรือโรงเรียนทั้ง ๆ ที่เจ้าตัวก็ต้องการจะทำตามกฎเกณฑ์

7. วิธีการสอน วิธีการปกครองชั้นเรียน และบุคลิกภาพบางอย่างของครูเป็นสิ่งหนึ่งที่อาจจะมีผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของโรงเรียนและชั้นเรียนได้ เช่น ครูไม่ยุติธรรม ละเลยไม่เตรียมการสอน ไม่เข้าสอน เจ้าอารมณ์ เป็นต้น ลักษณะดังกล่าวจะทำให้เด็กไม่ชอบครู ไม่ศรัทธาเลื่อมใส และอาจเกิดความต้องการต่อต้านฝ่าฝืนคำสั่งหรือกฎเกณฑ์ที่ครูกำหนดได้

8. ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนเข้มงวดและมีมากจนเกินความจำเป็น ระเบียบที่เข้มงวดหยุมหยิมมากเกินไปนี้มักจะขัดแย้งกับเจตคติ ค่านิยมของนักเรียนได้มากจนอาจทำให้เกิดการต่อต้าน แต่ระเบียบที่หละหลวมมากก็จะเปิดโอกาสให้นักเรียนประพฤติผิดไปจากกฎเกณฑ์และการคาดหวังของสังคมได้ง่ายเช่นกัน

ในประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนา พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนในการกระทำผิดทางอาญาและความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย นับว่าเกิดขึ้นอยู่มากมายจนกลายเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่ง สำหรับประเทศไทยก็ประสบกับปัญหาการกระทำผิดอาญาและความประพฤติเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนมากมายพอสมควร ทำให้ต้องมีการออกกฎหมายควบคุมเป็นกรณีพิเศษ 2 - 3 ฉบับ (สุพจน์ สุโรจน์. 2533 : 61) ได้แก่

1. ในแง่ความประพฤติไม่เหมาะสมกับวัยของเด็กและเยาวชน จะได้รับการดูแลและคุ้มครองสวัสดิสภาพก็คือ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515

2. ในแง่ของนักเรียนนักศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประพฤติไม่เหมาะสมและจำเป็นต้องได้รับการดูแลและเอาใจใส่ก็คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2515

3. ในแง่ของเด็กและเยาวชนกระทำผิดกฎหมายทางอาญา ก็มีกฎเกณฑ์ที่ใช้กับเด็กและเยาวชนเหล่านี้ คือ

1) ประมวลกฎหมาย พ.ศ. 2499 มาตรา 73, 74, 75, 76 และ 77

2) พ.ร.บ. จัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2506

3) พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2506

จากการติดตามผลนักเรียนเป็นรายกรณีของนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมตามสภาพและวัย โดย มยุรี ทองสงฆ์ และนิรมล เปลี่ยนจรูญ (2534 : 35 - 36) ได้แยกเป็นประเภทของความประพฤติไม่เหมาะสมเป็นรายกรณี ประเภทของปัญหาได้ดังนี้คือ

1. นักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมในกรณี "หลบหนีการเรียน" วิธีการติดตามผลดำเนินการเพื่อรวบรวมข้อมูลและแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนดังนี้ พบอาจารย์ฝ่ายปกครอง พบบิดา มารดา พบอาจารย์ประจำชั้น พบอาจารย์ที่ปรึกษา ตามลำดับ

2. นักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมในกรณี "ประพฤติตนในทำนองชู้สาว" วิธีการติดตามผลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ ติดตามประสานงานกับอาจารย์ฝ่ายปกครอง พบผู้ปกครองหรือและบิดา - มารดา พบอาจารย์ที่ปรึกษา ตามลำดับ

3. นักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมในกรณี "มั่วสุม" และ "ใช้สารเสพติด" ทั้งสองกรณีดำเนินการติดตามผลเหมือนกัน คือ พบอาจารย์ฝ่ายปกครอง และบิดามารดาพร้อม ๆ กัน จากนั้นจึงขอพบอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมในกรณี "พกพาอาวุธ" อาจารย์แนะแนวที่มีหน้าที่ติดตามผลจะติดต่อประสานงานกับอาจารย์ฝ่ายปกครองในโรงเรียนที่นักเรียนสังกัดอยู่เป็นอันดับแรกและขอพบอาจารย์ที่ปรึกษา รองลงมา

5. นักเรียนประพฤติตนไม่เหมาะสมในกรณี "ก้าวร้าว" อาจารย์แนะแนวจะติดต่อประสานงานกับทางโรงเรียน คือ อาจารย์ฝ่ายปกครองและบิดา - มารดา ของนักเรียนพร้อม ๆ กัน

ฉะนั้นไม่ว่านักเรียนมีความประพฤติไม่เหมาะสมในลักษณะใดก็ตามกองสารวัตรนักเรียนจะติดตามผลและประสานงานกับอาจารย์ฝ่ายปกครองของนักเรียนแต่ละคนก่อนเป็นอันดับแรก ทำให้ต้องมีการอบรมความรู้ในเรื่องของนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในลักษณะต่าง ๆ ให้กับครูอาจารย์ฝ่ายปกครองของโรงเรียน เพราะเป็นผู้ที่จะดูแลพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนของตนเองได้อย่างใกล้ชิด มยุรี ทองสงฆ์ และนิรมล เปลี่ยนจรูญ (2534 : 100) ได้ให้คำแนะนำสำหรับนักเรียนและนักศึกษาที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนจะต้องรู้จักบทบาทหน้าที่และสถานภาพของตนเองในการที่จะประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นลูกที่ดีของบิดา มารดา และเป็นศิษย์ที่ดีของครู - อาจารย์

2. นักเรียนจะต้องรู้จักเลือกคบเพื่อน ควรเลือกคบเพื่อนที่ดีไม่เกเร หรือมั่วสุมตามสถานที่ที่เป็นแหล่งอบายมุข และติดสารเสพติด

3. นักเรียนควรให้ความร่วมมือกับทางสถานศึกษาในการปฏิบัติให้ถูกกฎระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาและเข้าร่วมประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถานศึกษาได้จัดขึ้น อันจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4. นักเรียนควรรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นเช่น การเล่นกีฬา ดนตรี หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มีการประชุมส่งเสริมจริยธรรมและการป้องกันความประพฤติมิชอบของนักเรียนนักศึกษา (กองสารวัตรนักเรียน. ม.ป.ป. : 36 - 37) ผลการประชุมได้มีการเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความประพฤติมิชอบของนักเรียนนักศึกษา ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่รับผิดชอบจะต้องจริงจังในการปฏิบัติงาน ดำเนินการกับแหล่งอบายมุขต่าง ๆ โดยเด็ดขาด

2. ความประพฤติต่าง ๆ ของนักเรียนที่เกิดขึ้น เพราะว่าเด็กเลียนแบบผู้ใหญ่ เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา

3. การที่นักเรียนประพฤติมิชอบนั้น ควรจะโทษที่ผู้ใหญ่มากกว่า เพราะว่าผู้ใหญ่เป็นผู้สร้างขึ้น เช่น โต๊ะสนุกเกอร์ และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบก็หย่อนยานในการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ

4. เด็กอยู่ในวัยที่ต้องการแสดงออก แต่ขาดผู้แนะแนวทางที่ดี

5. ครูจะต้องมีความยุติธรรม ไม่ควรเลือกปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีฐานะดี ควรให้ความเสมอภาพกับทุกคน

6. ควรลงโทษผู้กระทำผิดอย่างจริงจัง เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างกับผู้อื่น

7. การที่เด็กประพฤติผิดเพราะว่าเป็นวัยอยากรู้อยากลองและขาดประสบการณ์ ดังนั้น ผู้ใหญ่ควรให้ความสนใจ โดยการอบรมสั่งสอนให้ความช่วยเหลือดูแลอย่างใกล้ชิด

8. การที่เด็กมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เนื่องจากขาดความรักขาดความอบอุ่นจากครอบครัว จึงหาวิธีชดเชยส่วนที่ตนขาดไปด้วยการแสดงออกในทางที่ไม่ถูกไม่ควร

9. แบ่งนักเรียนนักศึกษาเป็นกลุ่มเพื่อเลือกกิจกรรมตามถนัดและมีการประกวดกิจกรรมของแต่ละกลุ่มเพื่อให้นักเรียนมีขวัญและกำลังใจที่จะทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

10. ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติดีเพื่อเป็นแบบอย่างกับนักเรียนอื่น ๆ

11. ไม่ควรใช้วิธีการที่รุนแรงในการแก้ปัญหากับนักเรียน

12. ประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อหาทางช่วยแก้ปัญหา

จากการติดตามผลนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยของ มยุรี ทองสงฆ์ และนิรมล เปลี่ยนจรูญ (2534 : 96 - 100) จะพบว่าพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมานั้นมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมที่ขัดต่อกฎระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน รวมทั้งมีลักษณะที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม เช่น การประพฤติตนในทำนองชู้สาว การหลบหนีการเรียนเที่ยวเตร่ตามศูนย์การค้าและสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งการใช้สารเสพติด (จำพวกบุหรี่) และพกอาวุธ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมดังกล่าวที่นักเรียนแสดงออกมานั้นบางลักษณะเป็นปัญหาทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองและสังคม ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขก็จะเกิดเป็นปัญหาที่ยุ่งยากตามมาอีกมาก ฉะนั้นทุกฝ่ายในสังคมไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ในสถานศึกษา ตลอดจนเจ้าหน้าที่รัฐบาลจะต้องตระหนักถึงในหน้าที่และความ

รับผิดชอบที่มีต่อการแก้ไขปัญหาความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยของนักเรียนอย่างจริงจัง ตามข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสำหรับสถานศึกษาและครูอาจารย์ดังนี้

1. สถานศึกษาจะต้องติดต่อประสานงานกับทางบ้านโดยร่วมมือกับ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยเฉพาะกับนักเรียนที่มีปัญหาของด้านความประพฤติ เพื่อร่วมมือกันแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้ลดลงและหมดไปจนเป็นที่พึงประสงค์

2. สถานศึกษาควรจัดให้มีบริการทางด้านแนะแนว เพื่อให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนเช่น ปัญหาส่วนตัว ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาการเลือกสรรสาขาวิชาที่จะเรียนต่อ ตลอดจนการแนะแนวอาชีพ เป็นต้น

3. สถานศึกษาควรกำหนดกฎเกณฑ์และระเบียบวินัยของโรงเรียนให้ชัดเจนและเหมาะสม ไม่เคร่งครัดและหย่อนยานจนเกินไป ควรยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

4. สถานศึกษา ควรพัฒนาและปรับปรุงวิธีการสอนหลักสูตรและจัดหาอุปกรณ์การสอนให้พร้อมและทันสมัยต่อสภาพการณ์อยู่เสมอ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนและไม่ทำให้เกิดการเบื่อหน่าย

5. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการเลือกและตัดสินใจร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ได้ด้วยตนเองตามความสามารถ

6. สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงและพัฒนาสิ่งแวดล้อม ภายในสถานศึกษาให้สะอาดน่าอยู่ มีสนามกีฬา ห้องสมุด ห้องจัดกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ที่พักผ่อนหย่อนใจ ห้องดนตรี เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักเรียนอยากจะมาโรงเรียน และอยู่โรงเรียนโดยไม่เบื่อโรงเรียน

7. ครู - อาจารย์ ควรเอาใจใส่และสอดส่องดูแลเรื่องความประพฤติของนักเรียนโดยการจัดฝึกอบรมในเรื่องระเบียบวินัย กิริยามารยาท หน้าที่และความรับผิดชอบ และขณะเดียวกันก็ควรจะปลูกฝังเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม และค่านิยมไปด้วย ซึ่งก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางด้านประพฤติของนักเรียน

8. ครู - อาจารย์ ในสถานศึกษาจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนและปกครองนักเรียนโดยเที่ยงธรรมและเป็นกันเอง พร้อมที่จะให้คำปรึกษาแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนได้เมื่อเกิดปัญหา

9. สถานศึกษา ควรหาวิธีการในการแก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อน เช่น จัดให้มีการเรียนซ่อมเสริม หรือสอนพิเศษ แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้พบว่า นักเรียนส่วนหนึ่งที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยนั้น มีผลการเรียนอยู่ในระดับที่อ่อนมาก

2.3 กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงานสารวัตรนักเรียน

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของงานสารวัตรนักเรียน จำเป็นที่จะต้องเข้าใจถึงกฎระเบียบต่าง ๆ ของงานสารวัตรนักเรียน ตามที่ฝ่ายวิชาการ กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา (2534 : 1 - 30) ได้รวบรวมไว้ได้แก่

2.3.1 ประกาศของคณะปฏิวัติ นักเรียนและนักศึกษาเป็นเยาวชนที่กำลังสร้างสมคุณสมบัติทั้งในด้านความรู้ ความคิดและคุณธรรม พร้อมที่จะรับมรดกตกทอดจากผู้ใหญ่เป็นพลเมืองดีมีประโยชน์แก่ประเทศชาติในอนาคต นักเรียนและนักศึกษา ควรจะได้รับการอบรมดูแลใกล้ชิดจากบิดามารดา ผู้ปกครองและครูอาจารย์เพื่อเป็นบุตรที่ดีของบิดามารดา เป็นศิษย์ที่ดีของครูอยู่ในโอวาทคำสั่งสอน รวมทั้งอยู่ในระเบียบ ประเพณีและกฎหมายของบ้านเมือง เป็นการสมควรจะส่งเสริมและคุ้มครองความประพฤติ การแต่งกาย และจรรยามารยาทให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติควบคุมเด็กและนักเรียน พุทธศักราช 2481 และบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ที่มีกำหนดไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือซึ่งขัดและแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้และให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ 2 ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

"นักเรียน" หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังรับการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ อยู่ในโรงเรียนของรัฐบาล โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนประชาบาลหรือโรงเรียนราษฎร์

"นักศึกษา" หมายความว่า บุคคลซึ่งกำลังรับการศึกษาระดับที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมิได้ตั้งขึ้นโดยมีกฎหมายเฉพาะของสถานศึกษานั้น

"ผู้ปกครอง" หมายความว่า บุคคลซึ่งรับนักเรียนหรือนักศึกษาไว้ในครอบครองหรืออุปการะเลี้ยงดู หรือบุคคลที่นักเรียนหรือนักศึกษานั้นอาศัยอยู่

"สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา" หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ 3 ให้รัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมายมีอำนาจแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาเพื่อปฏิบัติตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ และให้ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

การปฏิบัติการของสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ข้อ 4 นักเรียนและนักศึกษาต้องประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตนสังกัดอยู่ และต้องแต่งกายหรือแต่งเครื่องแบบตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนและสถานศึกษาหรือตามที่กฎหมายกำหนด นักเรียนและนักศึกษาต้องไม่แต่งกายหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่วัย หรือไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักเรียนและนักศึกษา ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ 5 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดแต่งกายหรือประพฤติตนฝ่าฝืนข้อ 4 ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา มีอำนาจปฏิบัติการตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดและมีอำนาจนำตัวไปมอบแก่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ หรือหัวหน้าของโรงเรียนหรือสถานศึกษาของนักเรียนหรือนักศึกษานั้น เพื่อดำเนินการสอบสวนและอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบหรือข้อบังคับ ในกรณีที่ไม่สามารถนำตัวไปมอบได้จะแจ้งด้วยวาจาหรือหนังสือก็ได้

เมื่อได้อบรมสั่งสอนหรือลงโทษนักเรียนนักศึกษาแล้ว ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาแจ้งให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองว่ากล่าวอีกขั้นหนึ่ง

การลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อให้โรงเรียน หรือสถานศึกษาปฏิบัติตามสมควรเพื่อว่ากล่าวสั่งสอน

ข้อ 6 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 4 เป็นครั้งที่สอง ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาสั่งลงโทษตามระเบียบหรือข้อบังคับ และแจ้งให้บิดามารดา

หรือผู้ปกครองมาให้สัญญาว่าจะอบรมสั่งสอนและควบคุมนักเรียนหรือนักศึกษานั้นมิให้ฝ่าฝืนเช่นนั้นอีก

ข้อ 7 ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่มาหรือไม่สัญญาว่าจะอบรมสั่งสอนและควบคุมนักเรียนหรือนักศึกษาตามข้อ 6 หรือนักเรียนนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 4 เป็นครั้งที่สาม ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาส่งตัวนักเรียนหรือนักศึกษา พร้อมทั้งรายงานการลงโทษครั้งที่แล้วมา ไปยังสถานีตำรวจในท้องที่ที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้นตั้งอยู่ และให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปมีอำนาจออกหมายเรียกบิดามารดา หรือผู้ปกครองมาว่ากล่าวตักเตือนหรือเรียกประกันทัณฑ์บนว่าจะปกครองดูแลมิให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนเช่นนั้นอีก โดยอาจกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี หากผิดทัณฑ์บนให้ปรับได้ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

ข้อ 8 นักเรียนหรือนักศึกษาผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 4 เป็นครั้งที่สี่ ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาส่งตัวไปยังคณะกรรมการควบคุมความประพฤตินักเรียนนักศึกษา ซึ่งรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาส่งตัวไปยังโรงเรียน หรือสถานศึกษาที่ตั้งขึ้นโดยเฉพาะเพื่ออบรมศึกษาหรือในกรณีที่นักเรียนหรือนักศึกษานั้นมีอายุไม่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์ คณะกรรมการควบคุมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาจะส่งตัวไปยังสถานแรกรับเด็ก เพื่อให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสวัสดิภาพและการสงเคราะห์เด็กต่อไป

ข้อ 9 ถ้าการฝ่าฝืนข้อ 4 เกิดขึ้นภายในบริเวณโรงเรียนหรือสถานศึกษาซึ่งนักเรียนหรือนักศึกษาอยู่ ให้ครูใหญ่ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าของโรงเรียนหรือสถานศึกษาดำเนินการตามข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 หรือข้อ 8 ตามลำดับแล้วแต่กรณี

ข้อ 10 บิดามารดา หรือผู้ปกครองไม่ยอมทำทัณฑ์บนตามข้อ 7 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ 11 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ข้อ 12 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

2.3.2 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. 2515

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 3 วรรค 2 และข้อ 11 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 132 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยสารวัตรนักเรียนนักศึกษา พ.ศ. 2515"

ข้อ 2 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยสารวัตรนักเรียน พ.ศ. 2513 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยสารวัตรนักเรียน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2514 และระเบียบอื่นใดที่ขัดแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ 3 สารวัตรนักเรียนและนักศึกษาให้แต่งตั้งจากข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล หรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษาซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควร

ข้อ 4 การแต่งตั้งและการให้พ้นจากตำแหน่งสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมพลศึกษา ในส่วนภูมิภาคให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ

ในกรณีจำเป็นที่จะต้องใช้สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา เพื่อปฏิบัติงานพิเศษเฉพาะภารกิจให้อธิบดีกรมพลศึกษา หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลตามข้อ 3 เป็นสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาได้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินกำหนดสามสิบวัน

ข้อ 5 ในการปฏิบัติหน้าที่สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ต้องมีบัตรประจำตัว และแต่งเครื่องแบบดังนี้

ก. ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาลซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา เครื่องแบบปกติกากีคอพับประดับเข็มเครื่องหมายสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาที่กึ่งกลางแถบกระเป๋าเสื้อด้านขวา หรือ

ข. บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวกับให้การศึกษา ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา เครื่องแบบสำนองเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนแบบปกติกากีคอพับที่อินทนูทั้งสองข้างติดเครื่องหมายรูปพระพลบดีและประดับเข็มเครื่องหมายสารวัตรนักเรียนและนักศึกษา ที่กึ่งกลางแถบกระเป๋าเสื้อด้านขวา

การปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่าง อธิบดีกรมพลศึกษาหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีจะสั่งให้สารวัตรนักเรียนและนักศึกษาไม่แต่งเครื่องแบบก็ได้

บัตรประจำตัวและเข็มเครื่องหมายสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาและเข็มเครื่องหมายรูปพระพลบดีให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้ บัตรประจำตัวใช้ได้มีกำหนดห้าปีเมื่อพ้นหน้าที่สารวัตรนักเรียนและนักศึกษาให้ส่งคืนบัตรประจำตัวภายในสิบห้าวัน นับแต่วันพ้นหน้าที่

ข้อ 6 สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ตรวจ แนะนำ ตักเตือน และห้ามปรามนักเรียนและนักศึกษา มิให้ประพฤติตนไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักเรียนและนักศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงหรือโน้มเอียงในทางผิดศีลธรรมวัฒนธรรมหรือประพฤติผิดกฎหมาย

ข้อ 7 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้สารวัตรนักเรียนและนักศึกษาปฏิบัติฉันท์ครูกับศิษย์ และมีอำนาจดำเนินการตามที่เห็นสมควรดังต่อไปนี้

(1) นำตัวไปยังกรมพลศึกษา ที่ทำการศึกษาธิการจังหวัด หรือที่ทำการศึกษาธิการอำเภอแล้วแต่กรณี ทำการสอบสวนเพื่อดำเนินการตามระเบียบหรือตามกฎหมาย

(2) มอบตัวให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาเจ้าสังกัด เพื่อดำเนินการสอบสวนและอบรมสั่งสอนหรือลงโทษตามระเบียบต่อไป

(3) ในกรณีที่ไม่สามารถจะดำเนินการตามข้อ (1) หรือ (2) ได้ ให้แจ้งโรงเรียน

เมื่อได้ดำเนินการประการใดแล้ว ให้แจ้งบิดา มารดา หรือผู้ปกครองและหน่วยราชการเจ้าสังกัดโรงเรียนหรือสถานศึกษาด้วย

ข้อ 8 หากนักเรียนและนักศึกษา มีกิริยาส่อพิรุธเป็นที่น่าสงสัยว่าจะมีวัถตุระเบิดก็ดีหรือมีอาวุธติดตัว หรือซ่อนเร้นไว้เพื่อใช้ในการประทุษร้ายก็ดี หรือมีวัตถุที่ต้องห้ามตามกฎหมายไว้ในครอบครอง ให้สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา มีอำนาจดำเนินการตรวจค้นและยึดสิ่งเหล่านี้ได้ และนำนักเรียนและนักศึกษานั้นเพื่อดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบต่อไป

ข้อ 9 หากเป็นความผิดร้ายแรง ให้สารวัตรนักเรียนและนักศึกษาแจ้งโรงเรียนหรือสถานศึกษา หน่วยราชการเจ้าสังกัดโรงเรียน หรือสถานศึกษา และเจ้าหน้าที่

ตำรวจท้องที่ทันทีสำหรับในเขตนครหลวง กรุงเทพธนบุรี ให้แจ้งกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนด้วยแล้วรายงานเหตุการณ์เพื่อกระทรวงศึกษาธิการทราบโดยด่วน

ข้อ 10 ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษารายงานผลการดำเนินงานไปยังอธิบดีกรมพลศึกษาหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งเหตุในกรณีที่มีเหตุจำเป็นรายงานผลการดำเนินงานไม่ได้ จะยืดเวลาต่อไปก็ได้ แต่ไม่ให้เกินเจ็ดวัน

ข้อ 11 ถ้าโรงเรียนหรือสถานศึกษาใดไม่ปฏิบัติตามข้อ 10 ให้อธิบดีกรมพลศึกษาผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี แจ้งหน่วยราชการต้นสังกัด

ข้อ 12 ให้อธิบดีกรมพลศึกษา หรือผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานผลการปฏิบัติงานตามระเบียบนี้เสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการเป็นประจำทุกเดือน

ข้อ 13 ให้อธิบดีกรมพลศึกษารักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ 14 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

2.3.3 กฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2515) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน 2515

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 4 และข้อ 11 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน 2515 รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การแต่งกายและความประพฤติต่อไปนี้ ถือว่าไม่เหมาะสมแก่สภาพของนักเรียนตามความในข้อ 4 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132

(1) นักเรียนชายไว้ผมยาวโดยไว้ผมข้างหน้าและกลางศีรษะยาวเกิน 5 เซนติเมตรและชายผมรอบศีรษะไม่ตัดเกรียนชิดผิวหนัง หรือไว้หนวดไว้เครา

นักเรียนหญิงตัดยาวหรือไว้ผมเลยต้นคอ หากโรงเรียนหรือสถานศึกษาใด อนุญาตให้ไว้ยาวเกินกว่านั้นก็ไม่รวบให้เรียบ

นักเรียนใช้เครื่องสำอางหรือสิ่งปลอมเพื่อความเสริมสวย

(2) เที่ยวเร่ร่อนอยู่ในที่สาธารณสถาน หรือทำลายสมบัติของโรงเรียน หรือสถานศึกษาหรือสาธารณสมบัติ

(3) แสดงกิริยา วาจา หรือกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่สุภาพ

(4) มั่วสุม และก่อความเดือดร้อนรำคาญอย่างหนึ่งอย่างใด

(5) เล่นการพนันซึ่งต้องห้ามตามกฎหมายการพนัน

(6) เที่ยวเตร่เวลากลางคืนระหว่างเวลา 22.00 นาฬิกา ถึง 4.00 นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น เว้นไว้แต่ไปกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือได้รับอนุญาตจากโรงเรียน หรือสถานศึกษา

(7) สูบบุหรี่ สูบกัญชา หรือเสพสุรา ยาเสพติด หรือของมึนเมาอย่างอื่น

(8) เข้าไปในสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือสถานอื่นใดซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน โรงรับจำนำ หรือสถานการพนันในระหว่างเวลาที่มีการเล่นการพนัน เว้นแต่จะเป็นผู้อาศัยอยู่หรือเยี่ยมญาติในสถานที่นั้น

(9) เข้าไปในงานหรือร่วมงานสังสรรค์ และงานนั้นมีการเต้นรำ หรือการแสดงซึ่งไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียน เว้นแต่ไปกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรืองานนั้นบิดามารดาผู้ปกครองหรือสถานศึกษาของนักเรียนคนหนึ่งคนใดเป็นผู้จัด

(10) เข้าไปในสถานค้าประเวณี เว้นแต่จะเป็นผู้อาศัยอยู่ในนั้น หรือเข้าไปเยี่ยมญาติซึ่งอาศัยอยู่ในสถานที่นั้น

(11) คบค้าสมาคมกับหญิงซึ่งประพฤติตนเพื่อการค้าประเวณี เว้นแต่จะเป็นญาติใกล้ชิดกับหญิงนั้น

(12) ประพฤติตนในทำนองชู้สาว

(13) มีวัตถุระเบิดก็ดี หรือมีอาวุธติดตัวหรือซ่อนเร้นไว้เพื่อไว้ใช้ในการประทุษร้ายก็ดี

(14) หลบหนีโรงเรียน

ข้อ 2 การแต่งกายและความประพฤติดังต่อไปนี้ ถือว่าไม่เหมาะสมแก่สภาพของวัยศึกษาตามความในข้อ 4 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132

(1) นักศึกษาชายตัดผม หรือไว้ผมยาวจนด้านข้างและด้านหลังยาวเลยตีนผมหรือไว้หนวดไว้เครา

นักศึกษาหญิงนุ่งกระโปรงสั้น จนชายกระโปรงสูงกว่า กึ่งสบ้าหัวเข่าเกิน 5 เซนติเมตรขอบกระโปรงต่ำกว่าระดับสะดือ คาดเข็มขัดหลวมต่ำกว่าขอบกระโปรง หรือแต่งกายไม่เหมาะสมกับสภาพสตรีไทย

นักศึกษาใช้เครื่องสำอางค์หรือสิ่งปลอมเพื่อการเสริมสวย

(2) สูบกัญชา หรือเสพสุรา ยาเสพติด หรือของมึนเมาอย่างอื่น

(3) กระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่ออำนาจบริหารของโรงเรียนหรือสถานศึกษาหรือบังคับขู่เข็น ยุยงส่งเสริม หรือสนับสนุนให้นักเรียนหรือนักศึกษากระทำเช่นว่านั้น และ

(4) ความประพฤติตามข้อ 1 (2) (3) (4) (5) (8) (10) (11) (12) (13)

2.3.4 กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2518) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน 255

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 4 และข้อ 11 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน 2515 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความใน (1) ของข้อ 1 แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2515) ออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 ลงวันที่ 22 เมษายน 2515 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

"(1) นักเรียนชายตัดผมหรือไว้ผมยาวจนด้านข้าง และด้านหลังยาวเลยตีนผม หรือไว้หนวดไว้เครา

นักเรียนหญิงตัดผมหรือไว้ผมยาวเลยต้นคอ หากทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาใดอนุญาตให้ไว้ผมยาวเกินกว่านั้นก็ไม่รวบให้เรียบร้อย

นักเรียนใช้เครื่องสำอางค์หรือสิ่งปลอมเพื่อการเสริมสวย"

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา

การออกแบบวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน มีกระบวนการ 3 ประการ คือ การวิจัย (Research) สร้างหรือพัฒนา (Development) และการนำไปแจกจ่าย (Diffusion) เรียกว่า ระบบ R, D and D (วารินทร์ รัศมีพรหม. ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก Clark. 2532 : 8 - 9) ได้แยกให้เห็นรายละเอียดดังนี้

1. Research Function มีดังนี้

1.1 การวิจัย

1.2 การค้นหาปัญหา

1.3 การรวบรวมปัญหา

2. Development Function

2.1 การกำหนดปัญหาและดำเนินการ

2.2 ค้นหาวิธีแก้ปัญหา

2.3 จัดทำโปรแกรมและรูปแบบ ตลอดจนถึงเป็นชุดของโปรแกรมออกมา

2.4 มีการวัดผลและประเมินผล

3. Diffusion Function มีดังนี้

3.1 แจกจ่ายโปรแกรมและชุดของโปรแกรมนั้น

3.2 สาธิตการใช้และบอกถึงประสิทธิภาพของชุดโปรแกรมนั้น

3.3 จัดระบบการใช้ที่ดีได้

3.4 ให้บริการต่าง ๆ

การพัฒนาทางการเรียนการสอนมีองค์ประกอบสามประการคือ จุดประสงค์ ยุทธศาสตร์ และการประเมินผล ได้ช่วยสร้างขอบข่ายของวิธีการในการพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาการเรียนการสอน กรมวิชาการ (2534 : 31 - 32) ได้ให้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันดังต่อไปนี้

1. เลือกหัวข้อที่จะสอน

2. ระบุจุดมุ่งหมายทั่วไป ที่จะบรรลุได้โดยอาศัยหัวข้อนั้น

3. บอกลักษณะที่สำคัญของกลุ่มผู้เรียน ซึ่งจะต้องออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน

4. กำหนดเนื้อหาสาระที่จะให้เป็นหนทางไปสู่จุดประสงค์

5. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและจุดมุ่งหมาย

6. สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อทราบพื้นภูมิหลัง และระดับความสามารถในปัจจุบันของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะสอน

7. เลือกกิจกรรมการสอนและการเรียน และแหล่งความรู้สำหรับการเรียนการสอนที่จะช่วยให้เรียนเนื้อหาสาระได้บรรลุจุดประสงค์

8. อาศัยบริการสนับสนุนที่จำเป็น เช่น งบประมาณ บุคลากร เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อุปกรณ์ และตารางการทำงาน ที่จะดำเนินการตามแผนการเรียนการสอน

9. ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนด พร้อมด้วยแง่คิดที่จะปรับปรุงส่วนใดตามของแผนการเรียนการสอนให้ดีขึ้น แล้วประเมินผลใหม่อีกครั้งหนึ่ง

การพัฒนาเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน เป็นการประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงสื่อการสอนเพื่อสะดวกในการนำไปใช้และมีประสิทธิผลต่อการเรียนรู้ สมพร จารุนัฏ (2535 : 34 - 35) ได้กล่าวถึงการประเมินผลสื่อการสอนเพื่อปรับปรุง 3 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลแบบตัวต่อตัว

การประเมินผลแบบนี้เกิดขึ้นโดยนักพัฒนาการเรียนการสอน ทำการประเมินสื่อสารการเรียนการสอนกับผู้เรียนคนหนึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง ผู้เรียนนั้นจำเป็นจะต้องเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มผู้เรียนที่เราตั้งใจจะนำสื่อการเรียนการสอนนั้นไปใช้ ผู้ประเมินจะต้องจับปฏิกิริยาของผู้เรียนซึ่งเป็นตัวแทนนั้นแต่ละคนที่มีต่อสื่อการเรียนการสอนเพื่อค้นหาข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาดหรือการตกหล่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อาจจะปรากฏอยู่ในสื่อการเรียนการสอน ในเวลาเดียวกับผู้ประเมินก็จะต้องสังเกตผู้เรียนว่า มีการลังเลใจและความเข้าใจผิดต่อสื่อฯ บ้างหรือไม่ และจะมีการทดสอบพฤติกรรมของผู้เรียนด้วย ผู้ประเมินจะต้องตีความของข้อมูลที่ได้ทั้งหมดด้วยความระมัดระวังพร้อมกันไปกับการพิจารณาให้สอดคล้องสัมพันธ์กับกระบวนวิธีการที่ใช้ด้วย

การประเมินผลแบบตัวต่อตัวให้สาระข้อมูลหลากหลาย ที่สำคัญต่อกระบวนการแก้ไขปรับปรุงสิ่งสำคัญประการแรกคือข้อมูลที่ได้จะบอกผู้ออกแบบว่าผู้เรียนสามารถเข้าใจสื่อการเรียนการสอนนั้นได้หรือไม่ มีส่วนใดหรือไม่ที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลในขั้นตอนนี้คือข้อมูลความรู้ที่ว่า กระบวนการของการเรียนการสอนที่เราใช้นั้นสามารถสอนสิ่งตั้งใจจะสอนได้จริงหรือไม่ นอกจากนี้การประเมินผลนี้ยังช่วยให้เราสังเกตความผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ข้อบกพร่องเกี่ยวกับการพิมพ์ คำตกหล่น ด้วย

2. การประเมินผลในกลุ่มย่อย

การประเมินผลในกลุ่มย่อยเป็นการประเมินผลที่มีผู้ประเมินหรือผู้ออกแบบกระทำกับผู้เรียนประมาณ 10 - 12 คน การเลือกกลุ่มผู้เรียนที่เป็นตัวแทนของผู้เรียนจริง ๆ ที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนตั้งใจจะนำสื่อการเรียนการสอนที่ออกแบบไว้ไปใช้เป็นสิ่งสำคัญมาก อาจจะต้องใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง หรือเลือกสุ่มแต่ละบุคคลที่เป็นตัวแทนอย่างแน่นอนของผู้เรียนที่เราตั้งใจด้วยความระมัดระวัง

เมื่อเลือกกลุ่มย่อยได้แล้วผู้ประเมินก็ดำเนินการต่อไปได้โดยใช้สภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงมากที่สุดกับสภาพแวดล้อมที่คาดว่าจะต้องเป็น เมื่อดำเนินการเรียนการสอนจริง ๆ ในการประเมินผลกลุ่มย่อย ผู้ออกแบบไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนแต่ละคนการเรียนการสอนจะดำเนินไปตามที่ได้ออกแบบและวางแผนไว้โดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่กำหนด และผู้ออกแบบจะสังเกตการเรียนการสอนที่ดำเนินไปในกลุ่มผู้เรียน

ผลของการประเมินในกลุ่มย่อยจะได้มาจากการทดสอบหรือประเมินพฤติกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมขั้นสุดท้าย และเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของการเรียนรู้ นอกเหนือจากนี้ก็มีการประเมินลักษณะส่วนอื่น ๆ ของการเรียนการสอน เช่น ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความสะดวกในการนำชุดการเรียนการสอนนี้ไปใช้ ตัวแทนผู้เรียนในกลุ่มย่อยอาจจะต้องตอบคำถามเกี่ยวกับ เช่น

1) มีความสนใจและเข้าใจสื่อการเรียนการสอนเพียงไร

2) ได้รับข้อมูลย้อนกลับอย่างเหมาะสมหรือไม่

3) มีตัวอย่างและแบบฝึกหัดที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมและพอเพียงหรือไม่

นอกจากนี้อาจจะต้องประเมินผลเจตคติของผู้เรียนต่อสื่อการเรียนการสอนชุดนี้ด้วย ผลที่ได้จากการประเมินในกลุ่มย่อยเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีมากสำหรับกระบวนการแก้ไขปรับปรุง ผู้ออกแบบสามารถปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงส่วนที่ล้มเหลว ในการที่จะให้เกิดการเรียนรู้ตามที่ตั้งใจเสียใหม่ เช่น ปรับปรุงส่วนที่พบว่าน่าเบื่อให้น่าสนใจขึ้น ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมข้อทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ให้ชัดเจนและกะทัดรัดและถูกต้องตรงตามเนื้อหาที่สอนให้มากขึ้นและโดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินนี้ ช่วยให้มีการตรวจสอบและเปลี่ยนแปลงสื่อการเรียนการสอนทั้งชุดเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะสามารถนำไปใช้ให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

3. การประเมินผลตามสภาพการใช้จริง

การประเมินผลตามสภาพการใช้จริงจะประกอบด้วยผู้แทนผู้เรียนจริง ประมาณ 30 คน ในการประเมินตามลักษณะนี้ผู้ออกแบบกำลังพยายามที่จะประเมินชุดของสื่อการเรียนการสอนทั้งชุด ผู้ประเมินจะต้องสร้างสภาพการณ์การเรียนการสอนที่เป็นแบบฉบับของสภาพการณ์จริงซึ่งจะนำสื่อการเรียนการสอนทั้งชุดไปใช้อย่างต่อเนื่อง ถ้าในแผนการเรียนการสอนที่กำหนด

มีปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ผู้ประเมินก็จะต้องเลือกตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการสอนแบบนั้น จะต้องมีการใช้สื่อการเรียนการสอนตามที่วางแผนไว้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจริง ๆ สื่อการเรียนการสอนทั้งชุด เช่น คู่มือของผู้สอน แบบทดสอบ และเครื่องช่วยการเรียนการสอนอื่น ๆ จะต้องมีและใช้ตามที่วางแผนไว้อย่างครบถ้วน

ผลการประเมินตามสภาพการใช้จริงจะช่วยเป็นเครื่องชี้ประสิทธิผลของการเรียนรู้การยอมรับได้และความน่าสนใจ ที่ชัดเจนกว่าผลการประเมินในกลุ่มย่อย ดังนั้นข้อมูลจากการประเมินตามสภาพการใช้จริง จึงเป็นพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงแก้ไขผลผลิตเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ถึงแม้ว่าการออกแบบจะดำเนินตามขั้นตอนวิธีการที่ดีความหมายมาจากทฤษฎีของการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด แต่ข้อมูลจากการประเมินผลก็มีแนวโน้มว่าจะช่วยให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนการสอนทั้งชุดให้สามารถนำไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ได้มากที่สุด

บอร์ก และกอลล์ (Borg and Gall. 1979 : 623) ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญของการวิจัยและพัฒนาไว้ 11 ขั้น ดังนี้คือ

1. กำหนดผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่จะทำการพัฒนา

ขั้นตอนนี้ต้องการกำหนดให้ชัดว่า ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่จะวิจัยและพัฒนาคืออะไรโดยต้องกำหนดว่า

1.1 ตรงกับความต้องการหรือไม่

1.2 ความก้าวหน้าทางวิชาการมีพอเพียงในการที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่กำหนดหรือไม่

1.3 บุคลากรที่มีอยู่มีทักษะความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนานั้นหรือไม่

1.4 ผลิตภัณฑ์นั้นจะพัฒนาขึ้นในเวลาอันสมควรได้หรือไม่

2. รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นนี้เป็นการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยการสังเกตภาคสนาม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ผลิตภัณฑ์การศึกษาที่กำหนด ถ้ามีความจำเป็นผู้ทำการวิจัยและพัฒนาอาจต้องทำการศึกษาวิจัยขนาดเล็กเพื่อหาคำตอบซึ่งงานวิจัยและทฤษฎีที่มีอยู่ ไม่สามารถตอบได้ก่อนที่จะเริ่มทำการพัฒนาต่อไป

3. วางแผนวิจัยและพัฒนา ขั้นนี้ประกอบไปด้วย

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลิตภัณฑ์

3.2 ประมาณค่าใช้จ่าย กำลังคนและเวลาที่ต้องใช้เพื่อศึกษาหาความเป็นไปได้

3.3 พิจารณาสืบเนื่องผลิตภัณฑ์

4. พัฒนารูปแบบขั้นต้นของผลิตภัณฑ์

ขั้นนี้เป็นการออกแบบและจัดทำผลิตภัณฑ์การศึกษาตามที่วางแผนไว้ ถ้าเป็นโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้นก็จะต้องออกแบบหลักสูตร เตรียมวัสดุของหลักสูตร คู่มือผู้ฝึกอบรม เอกสารในการฝึกอบรม และเครื่องมือการประเมินผล

5. ทดลอง หรือทดสอบผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 1

ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบและจัดเตรียมไว้ในขั้น 4 ไปทดลองใช้เพื่อทดสอบคุณภาพขั้นต้นของผลิตภัณฑ์ในโรงเรียนจำนวน 1 - 3 โรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

6. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 1

ขั้นนี้เป็นการนำข้อมูล และผลการทดลองใช้จากขั้น 5 มาพิจารณาปรับปรุง

7. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 2

ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองเพื่อทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ตามวัตถุประสงค์ในโรงเรียน จำนวน 5 - 15 โรงเรียน ประเมินผลเชิงปริมาณในลักษณะ Pre - Test กับ Post - Test นำผลไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการใช้ผลิตภัณฑ์ อาจมีกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ถ้าจำเป็น

8. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 2

นำข้อมูลและผลการทดลองจากขั้น 7 มาพิจารณาปรับปรุง

9. ทดลองหรือทดสอบผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 3

ขั้นนี้เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่ปรับปรุง ไปทดลองเพื่อทดสอบคุณภาพการใช้งานของผลิตภัณฑ์โดยใช้ตามลำพังในโรงเรียน จำนวน 10 - 30 โรงเรียน ประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการสัมภาษณ์ แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

10. ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ ครั้งที่ 3 (ครั้งสุดท้าย)

นำข้อมูลจากการทดลองขั้น 9 มาพิจารณาปรับปรุงเพื่อผลิต และเผยแพร่ต่อไป

11. เผยแพร่

ขั้นนี้เป็นการเสนอรายงานเกี่ยวกับผลการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ในที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือวิชาชีพ หรือส่งไปพิมพ์เผยแพร่ไปใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ หรือติดต่อบริษัทเพื่อผลิตจำหน่ายต่อไป

4. <u>เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอบรม</u>

การฝึกอบรมเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและมีความเข้าใจ ทันต่อความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การอบรมครูก็เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง ชินวัฒน์ นิจเนตร และคนอื่น ๆ (2536 : 84 - 86) ได้ทำการศึกษาการฝึกอบรมครูในอนาคต โดยได้ให้ข้อเสนอแนะในการฝึกอบรมในอนาคตไว้ว่า

1. กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายการฝึกอบรมครูประจำการที่ชัดเจนสำหรับหน่วยงานผู้ใช้ทุกสังกัด

2. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการฝึกอบรมครูให้เพียงพอทั้งในด้านการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการฝึกอบรมและค่าใช้จ่ายของครูที่จะเข้ารับการฝึกอบรม โดยเฉพาะถ้าเป็นการอบรมตามนโยบายของกระทรวง หรืออบรมเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานในหน้าที่

3. ควรให้ครูประจำการทุกคนมีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ในรอบ 3 - 5 ปี โดยมีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

4. หน่วยงานผู้ใช้ครู ร่วมกันจัดทำแผนการฝึกอบรมในสังกัดทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีการสำรวจความต้องการความจำเป็นในการฝึกอบรมครูล่วงหน้า เพื่อจะได้เตรียมการพัฒนาหลักสูตร เตรียมวิทยากรและคณะกรรมการดำเนินงานให้ชัดเจน ทั้งนี้เพราะมีแนวโน้มที่ชัดเจนว่าการฝึกอบรมครูจะทวีความสำคัญและความจำเป็นมากยิ่งขึ้นในอนาคต

5. การจัดองค์การบริการงานฝึกอบรมควรจัดในรูปคณะกรรมการดำเนินงานระดับกรมโดยกำหนดบทบาทและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน ในระดับจังหวัดให้มีบุคลากรของ

วิทยาลัยครูและหน่วยงานต้นสังกัดของครูในจังหวัดร่วมเป็นกรรมการ เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดีและสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. วิทยากรควรเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับหลักสูตรการฝึกอบรมเช่น วิทยากรจากวิทยาลัยครู วิทยากรจากหน่วยงานผู้ใช้ครู หรือหน่วยงานภายนอกที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ตรง

7. หลักสูตรการฝึกอบรมควรเน้นหลักสูตรสมรรถฐานเน้นการปฏิบัติจริง และการแก้ปัญหางานในหน้าที่ครู ควรเป็นหลักสูตรแบบบูรณาการที่เหมาะสมกับท้องถิ่น มุ่งให้ครูได้รับประสบการณ์ตรงที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ ควรเป็นหลักสูตรที่จัดเฉพาะกลุ่มประสบการณ์หรือเฉพาะเรื่องหรือแต่ละระดับชั้น ไม่ควรจัดหลักสูตรกว้างเกินไป ทั้งนี้ หน่วยงานผู้ใช้ครูควรศึกษาความต้องการความจำเป็นของครูประจำการให้ถ่องแท้ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูให้ความหลากหลาย เพื่อสนองความจำเป็นของครูได้ทั่วถึง

8. ควรมีการสำรวจความต้องการและความจำเป็นของครูทุกระดับ และทุกสาขาวิชา และจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของกลุ่มเป้าหมายในการฝึกอบรมครูให้ชัดเจน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยคำนึงถึงนโยบายของรัฐบาลและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น หน่วยงานผู้ใช้ครูต้องร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและเสนอของงบประมาณเพื่อการวิจัย การสำรวจและการประเมินผลให้เพียงพอ

9. รูปแบบการฝึกอบรม ควรมีหลายรูปแบบให้เหมาะสมกับความจำเป็นในการฝึกอบรมวัตถุประสงค์ เนื้อหา และหลักสูตรการฝึกอบรม แต่โดยทั่วไปจะเป็นหลักสูตรแบบเข้มหรือหลักสูตรเร่งรัด ใช้วิทยาลัยครูเป็นศูนย์ในการฝึกอบรม แต่ถ้าไม่สะดวก เช่น ในกรณีที่ต้องฝึกอบรมครูเป็นจำนวนมากในเวลาจำกัด อาจจัดในโรงเรียนหรือสำนักงานการประถมศึกษาที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ โดยมีวิทยากรจากวิทยาลัยครูหมุนเวียนไปช่วย

10. ระยะเวลาการฝึกอบรมโดยทั่วไปควรใช้เวลาประมาณ 5 วัน สำหรับหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาหรือทักษะเฉพาะด้าน แต่ถ้าฝึกอบรมเพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างคุณลักษณะควรใช้เวลามากกว่า 5 วัน ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจัดการฝึกอบรม ควรเป็นช่วงปิดภาคเรียน ดังนั้นการประสานงานและการเตรียมการจัดฝึกอบรมจึงต้องมีการวางแผนร่วมกันเป็นอย่างดี มิฉะนั้นอาจมีปัญหาด้านการจัดหาวิทยากรซึ่งมีงานประจำอยู่แล้ว และอาจจะกระทบกระเทือนการเรียนการสอนของนักเรียนได้

11. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อผลิตหรือจัดหาสื่อและนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพสูงไว้ใช้ในการฝึกอบรมให้เพียงพอโดยเฉพาะในศูนย์หรือสถานที่ที่ใช้จัดฝึกอบรม ถึงแม้ว่าจะต้องลงทุนสูงในระยะแรก แต่ในระยะยาวแล้ว จะได้ผลคุ้มค่า

12. ควรมีการประเมินผลทั้งด้านวิชาการและด้านการดำเนินการ ในด้านวิชาการควรประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย โดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ และการวัดพฤติกรรมแทนการใช้แบบสอบถาม ในด้านการประเมินผลการดำเนินงานควรประเมินทุกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมและประเมินทุกระยะทุกขั้นตอน ให้มีการวิจัยประเมินผลโดยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมทุกฝ่าย นอกจากนี้หน่วยงานผู้ใช้ครูและหน่วยงานผลิตและฝึกอบรมครู ควรร่วมกันนิเทศและติดตามผลการฝึกอบรม เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงงานในความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ดีขึ้น

เปรื่อง กุมุท (2520 : 2) ได้กล่าวถึงประเภทและวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม แบ่งได้ดังนี้

1. การฝึกอบรมก่อนประจำการ (Pre - Service Training) วัตถุประสงค์เพื่อให้เขาสามารถปรับตัวและคุ้นเคยกับสถานที่ กระบวนการทำงาน และบุคลากรที่จะต้องมีสัมพันธภาพในการงานกันต่อไป

2. การฝึกอบรมบุคลากรประจำการ (In - Service Training) วัตถุประสงค์เป็นการฝึกอบรม หรือการสอนที่จัดเป็นพิเศษ หรือเฉพาะคนที่ทำงานอยู่แล้ว รวมทั้งบุคคลในวงการอาชีพต่าง ๆ โดยมุ่งที่จะเพิ่มพูนความสามารถของคนเหล่านั้น

วิน เชื้อโพธิ์หัก (2537 : 32) ได้กล่าวถึงหลักสูตรที่จะใช้ในการอบรมเพื่อการพัฒนาบุคลากรในองค์การต่าง ๆ มีลักษณะการอบรม 4 ประเภทด้วยกันคือ

1. การฝึกอบรมก่อนเข้าทำงาน (Pre - Inservice Training หรือ On The Job Training) เป็นการแนะนำให้ผู้ที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ในองค์การได้รู้จักการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ที่ตนเกี่ยวข้องเข้าใจขั้นตอนในการทำงาน และส่งเสริมให้บุคลากรใหม่รักงานรักองค์การ หลักสูตรชนิดนี้จึงเน้นวัตถุประสงค์ให้บุคลากรใหม่เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ในงานที่ตนเองจะต้องปฏิบัติ เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสมกับงานและเน้นการปรับเปลี่ยนเจตคติที่ดีต่องานในหน้าที่และเป้าหมายขององค์การ

2. การฝึกอบรมบุคลากรประจำการ (Off The Job Training) บุคลากรที่ทำงานในองค์การเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพดีอยู่แล้ว แต่ถ้ามีความรู้ใหม่ ๆ หรือแนวคิดใหม่ ๆ หรือแนวปฏิบัติใหม่ ๆ ซึ่งบุคลากรประจำการน่าจะรับรู้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การงานก็ควรที่จะให้บุคลากรได้รับความรู้นั้น การอบรมบุคลากรประจำการจึงมีวัตถุประสงค์ที่เน้นการเพิ่มพูนความรู้แนวคิดใหม่ ๆ หรือแนวปฏิบัติใหม่ ๆ เป็นหลักสำคัญ

3. การฝึกอบรมเพื่อเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่ (Pre Promational Training) เป็นการฝึกอบรมที่เพิ่มพูนความรู้ในตำแหน่งหน้าที่ใหม่ บทบาทและความรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่ใหม่ ฝึกอบรมให้เกิดทักษะและประสบการณ์การทำงานในหน้าที่ใหม่ การรู้จักวางตัวที่เหมาะสมกับเมื่อรับหน้าที่ใหม่ และจะต้องปรับเปลี่ยนเจตคติให้พอใจและรักงานในตำแหน่งหน้าที่ใหม่ การฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้จึงเน้นจุดประสงค์ของการฝึกอบรมทุกอย่าง แต่มุ่งไปที่งานในตำแหน่งหน้าที่ใหม่

4. การฝึกอบรมผู้ใกล้เกษียณ (Pre Retirement Training) เป็นการฝึกอบรมที่เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพเมื่อเกษียณราชการไปแล้ว การปฏิบัติตนเองให้เหมาะสมกับวัย การรักษาสุขภาพจิตให้มั่นคง ทำจิตให้แจ่มใสซึ่งเป็นจิตที่สะอาด สงบและสว่าง หลักสูตรนี้จึงเน้นวัตถุประสงค์ทั่ว ๆ ไปที่จะเป็นประโยชน์กับผู้สูงอายุ

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ และคนอื่น ๆ (2527 : 218) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในการฝึกอบรมครูเอาไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองมากขึ้น

2. ช่วยให้ครูได้รับความรู้ที่เป็นแนวทฤษฎีใหม่ ๆ และทราบแนวทางในการที่จะนำไปปฏิบัติในห้องเรียน ตลอดจนมีโอกาสได้อภิปรายถึงแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องการนำทฤษฎีไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกัน

3. การจัดการศึกษาย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ครูจึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจสภาพปัญหาและรู้เทคนิควิทยาการและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ เพื่อปรับตัวให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการและสามารถนำไปใช้ได้

4. การอบรมครูที่ประสบผลสำเร็จ ย่อมมีส่วนอันสำคัญที่จะช่วยให้การสอนของครูดีขึ้นและผลการเรียนของนักเรียนก็ดีขึ้นด้วย

5. การอบรมครูจะเป็นสื่อชักนำให้ครูอยากศึกษาเพิ่มเติม และชักจูงให้ครูปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. การอบรมครูเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจให้ครูอยากทำงานมากขึ้น และช่วยให้เกิดความคิดริเริ่มในการทำงาน

เริงลักษณ์ โรจน์พันธ์ (2529 : 25 - 27) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรในการฝึกอบรมประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม ควรเลือกและรวบรวมเอาเฉพาะงานและพฤติกรรมที่เหมาะสม มาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมโดยเขียนขึ้นในรูปของการปฏิบัติ คือ อธิบายอย่างชัดเจน ถึงสิ่งที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องสามารถปฏิบัติได้เมื่อการฝึกอบรมสิ้นสุดลง

2. หมวดวิชาที่จะทำการฝึกอบรมอาจจะมีหมวดเดียว หรือหลาย ๆ หมวดก็ได้แล้วแต่ความจำเป็นของการฝึกอบรม และสนองความจำเป็นนั้น ๆ

3. รายละเอียดของหัวข้อวิชาจากหมวดของวิชาที่กำหนดไว้แล้ว นำมาแยกแยะในรายละเอียดว่าควรจะมีหัวข้อย่อยอะไรบ้าง เพื่อให้ขอบข่ายเรื่องที่จะฝึกอบรมชัดเจน เมื่อกำหนดหัวข้อวิชาต่าง ๆ แล้วนำมาจัดเรียงลำดับให้ต่อเนื่องสอดคล้องกับเพื่อให้แนวความคิด และทักษะเหล่านั้นได้พัฒนาขึ้นอย่างมีระเบียบ

4. กำหนดการฝึกอบรม คือ การกำหนดแผนในรายละเอียดเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนและผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ มองเห็นหลักสูตรโดยส่วนรวมว่า จะต้องทำกิจกรรมอะไรบ้างและใช้เวลาเท่าใด การกำหนดการฝึกอบรม จะต้องพิจารณาเทคนิคหรือวิธีให้เหมาะสมกับแต่ละหัวข้อที่กำหนดไว้แล้ว

การจัดการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ ต้องมีการวางแผนหลักสูตรในการฝึกอบรมครู - อาจารย์ ธีรวุฒิ บุญยโสภณ (2536 : 138 - 139) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ควรคำนึงในการวางแผนฝึกอบรมคือ

1. แนะนำหลักสูตรการฝึกอบรม เนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรมแต่ละหลักสูตรจะต้องเรียกความสนใจ และแรงจูงใจผู้รับการฝึกอบรมให้เห็นถึงผลดี หรือประโยชน์ที่จะได้รับการฝึกอบรมครั้งนี้ การแนะนำหลักสูตรการฝึกอบรมจะต้องต่อเนื่องหรือสัมพันธ์กันในแต่ละบทเรียน เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมสามารถเข้าใจและติดตามบทเรียนได้ง่ายขึ้น

2. เน้นถึงความสำคัญของหลักสูตร หลักสูตรการฝึกอบรมควรเน้นหนักด้านการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความชำนาญเฉพาะอย่าง วิธีการจัดการฝึกอบรมควรแบ่งเป็นกลุ่มย่อย

เพื่อระดมกำลังความคิดร่วมกัน เมื่อได้ข้อสรุปแล้วและหลังจากการตัดสินใจแล้ว ผู้ฝึกอบรมควรมอบหมายให้แต่ละกลุ่มออกมาเสนอรายงานหน้าชั้น วิธีการเช่นนี้จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเพิ่มพูนความรู้และฝึกทักการเป็นผู้นำในองค์การ อย่างไรก็ตามขณะที่ดำเนินการฝึกอบรมนั้น ผู้ฝึกอบรมหรือวิทยากรปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและวิธีการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ค้นพบในปัจจุบัน

3. การใช้อุปกรณ์ช่วยสอน การจัดฝึกอบรมในด้านใดก็ตามจะต้องคำนึงถึงอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการบรรยาย เพื่อจูงใจให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความสนใจที่จะเรียน และกระตือรือร้นในความรู้ใหม่ ๆ ที่ตนเองจะได้รับ อุปกรณ์ช่วยสอนเหล่านี้ได้แก่ เครื่องฉายข้ามศีรษะ สไลด์เทป ภาพยนตร์ วิดีโอเทป เป็นต้น ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของเรื่องที่ฝึกอบรม การเลือกอุปกรณ์ช่วยสอนควรคำนึงถึงสถานที่ที่จะใช้ในการฝึกอบรมว่าเหมาะสมหรือไม่ รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปในการทำอุปกรณ์ช่วยเสนอว่า คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

4. การสรุปผล ผู้ฝึกอบรมหรือวิทยากรควรให้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้โอกาสเขาเหล่านั้นได้ซักถามปัญหาข้อข้องใจต่าง ๆ ที่มีพร้อมทั้งสรุปเนื้อหาวิชาที่ได้รับการฝึกอบรม ข้อดี - ข้อเสีย ที่ควรจะปรับปรุงเมื่อจัดฝึกอบรมครั้งต่อไป

หลักเกณฑ์ในการเลือกสื่อสำหรับการฝึกอบรม ทองพู ชินะโชติ (2531 : 114 - 115) ได้แนะนำการเลือกสื่อที่มีประสิทธิภาพ ก็คือ

1. กำหนดวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการฝึกอบรม เช่น พฤติกรรมที่สื่อสารสามารถช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

2. วิเคราะห์กลุ่มเข้ารับการอบรม เป็นกลุ่มหรือคนเดียว อายุ เพศ ทัศนคติและความเชื่อ และเข้าใจ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์และความรู้ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

3. เนื้อเรื่อง จะเป็นตัวกำหนดสื่อที่เหมาะสมที่เดียว

4. การเลือกชนิดของสื่อ ต้องพิจารณาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่และความถนัดของวิทยากร เช่น มีเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ก็ใช้ผลิตแผ่นใส หรือมีเครื่องฉายวิดีโอเทปก็เลือกผลิตวิดีโอเทป

5. สื่อที่ใช้ต้องทันสมัย และสามารถอธิบายโดยตรงกับสาระสำคัญของความหมายและความต้องการ

6. การเตรียมอุปกรณ์ในการผลิตสื่อในการสอนแบบต่าง ๆ

7. ใช้สื่อที่เข้าใจง่าย ผลิตง่าย และให้เหมาะกับคุณวุฒิของผู้เข้ารับการเรียนรู้

8. ระยะเวลาไม่ควรใช้สื่อนานเกินไป จะไม่เกิดความสนใจ

ประพนธ์ เจียรกูล (2534 : 51) ได้สรุปเหตุผลใหญ่ 4 ประการ ที่ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ต้องจัดการฝึกอบรมครูประจำการคือ

1. เพื่อเตรียมครูที่บรรจุใหม่ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานตามระบบและระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานนั้น ๆ

2. เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของครูให้ขึ้นถึงมาตรฐานที่ต้องการ เช่น พบว่าครูมีปัญหาในการปฏิบัติงานมากเป็นพิเศษในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็จัดการอบรมในเรื่องนั้น ๆ เพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน

3. เพื่อเปลี่ยนแปลงแนวทางการปฏิบัติงานของครูให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อมีการเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ก็จำเป็นต้องมีการอบรมครู เพื่อให้ครูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนไปตามแนวของหลักสูตรใหม่

4. เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลที่เกิดจากความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการการสอน เช่น การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการสอนใหม่ ๆ หรือการใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ เป็นต้น

<u>งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม</u>

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2529 : 218 - 227) ได้ทำการสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพเกี่ยวกับการประเมินโครงการของบุคลากร ของศูนย์การศึกษาภาคและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด โดยมีวิธีการสร้างชุดฝึกอบรม 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษาสมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับผู้ประเมินโครงการด้านการศึกษานอกโรงเรียน โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตอนที่ 2 พัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลโดยยึดสมรรถภาพที่ได้จากการศึกษาในตอนที่ 1 เป็นหลัก ตอนที่ 3 เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม พบว่า

บทเรียนโมดูลทุกหน่วยการเรียนมีประสิทธิภาพอยู่ระหว่างเกณฑ์ 85/85 และชุดฝึกอบรมทางไกลชุดนี้มีประสิทธิภาพเพียงพอสำหรับการนำไปใช้เพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในเรื่องการประเมินโครงการให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการวิจัย ประเมินผล หรือผู้ที่รับผิดชอบ

โครงการการศึกษานอกโรงเรียนภาคและจังหวัด โดยการใช้ชุดฝึกอบรมนี้เป็นคู่มือการปฏิบัติงานโครงการ

นภาพร สิงหทัต (2531 : 92) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนรายบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ผลการวิจัยและพัฒนาทำให้ได้ชุดการสอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองหรือนำไปใช้ฝึกอบรมกลุ่มเล็กและภาคสนามได้ มีกระบวนการสร้างตามหลักโมดูล โดยมีการประเมินผลผู้เรียนก่อนและหลังการอบรม มีการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประสิทธิภาพของชุดการสอนเป็นรายบุคคล มีประสิทธิภาพสูงถึง 90.67/92.30 แต่เมื่อนำชุดการสอนไปใช้ในการฝึกอบรมกลุ่มย่อยและภาคสนามตามขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา ปรากฏว่าได้ประสิทธิภาพของชุดการสอน 82.88/89.53 และ 80.05/87.98 ตามลำดับ

อุดม พรมแก้วงาม (2531 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินความคิดเห็นต่อเอกสารประกอบการอบรมครูการศึกษานอกโรงเรียนและทัศนคติต่อครูแบบการฝึกอบรม จากกลุ่มผู้เข้าอบรมที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ จำนวน 144 คน พบว่า

เอกสารการอบรม จำนวน 12 ชุด องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ความชัดเจนของเนื้อหา ขั้นตอนการนำเสนอ ภาษาที่ใช้ และแบบฝึกหัดส่วนใหญ่ของเอกสารสามารถประกอบการฝึกอบรมได้ มีข้อที่ต้องปรับปรุงบางชุดในเรื่องนี้คือ ชุดวิชาหลักการศึกษานอกโรงเรียนควรปรับปรุง

ชุดวิชาหลักสูตร เนื้อหาไม่ตรงและปริมาณเนื้อหาน้อย ชุดวิชาการวัดผลประเมินทั่วไป เนื้อหาเข้าใจไม่ชัดเจน การใช้ภาษาสื่อไม่สื่อให้เกิดความเข้าใจ แบบฝึกหัดกว้างไม่ชัดชุดวิชาการเทียบโอนผลการเรียน เนื้อหาผิดพลาดมากและแบบฝึกหัดไม่ครอบคลุมเนื้อหา

รูปแบบการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมพึงพอใจมากต่อรูปแบบการอบรมโดยเฉพาะการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม แต่การอบรมที่วิทยากรเป็นผู้คอยชี้แนะหรือเอื้ออำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม ผู้เข้าอบรมไม่พึงพอใจคือ ยังหวังให้วิทยากรเป็นผู้สอนให้ความรู้เหมือนการอบรมทั่ว ๆ ไป

สุดใจ บุตรอากาศ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินผลการฝึกอบรมครูการศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ จากกลุ่มประชากร จำนวน 159 คน พบว่า ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าอบรมพบว่า ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาตามหลักสูตรการฝึกอบรมครูการศึกษานอกโรงเรียนเพิ่มขึ้น คือ คะแนนก่อนอบรมและคะแนนหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมที่มีต่อรูปแบบการฝึกอบรมนั้น ตามกระบวนการจัดอบรม คือ การลงทะเบียนพบกลุ่ม การศึกษาชุดอบรมด้วยตนเอง สื่อที่ใช้ประกอบการอบรม เทคนิคการพบกลุ่ม การวัดผลประเมินผล ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่ใช้ได้ นอกจากด้านการศึกษาชุดอบรมด้วยตนเอง ผู้เข้าอบรมได้มีโอกาสศึกษาก่อนล่วงหน้าพบกลุ่มเล็กน้อย และในเรื่องเทคนิคการพบกลุ่มที่วิทยากรจัดบรรยายเห็นว่ายังมีความเหมาะสมน้อย

งานวิจัยเกี่ยวกับการฝึกอบรมในต่างประเทศ

คล้าก (Clark. 1970 : 2767 - A) ได้ทำการวิจัยระเบียบผลการเลือกวิธีอบรมครูประจำการ พบว่า วิธีการจัดอบรมครูประจำการที่มีประสิทธิภาพนั้นคือ

1. จะต้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์
2. ขอบเขตของงานที่กำหนด

คล้าก ยังได้ข้อเสนอแนะว่าการวางแผนพัฒนาครูประจำการจะต้องเริ่มต้นจากปัญหาและความต้องการของครูก่อนเสมอ และจะต้องดำเนินการวางแผนการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

วอเรน (Worren. 1974 : 3562 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวปฏิบัติในการส่งเสริมครูประจำการ ดังนี้

1. ควรปรับปรุงโครงการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับความต้องการของครูแต่ละคน
2. ควรประเมินผลความต้องการและสนใจของครูแต่ละคน เพื่อนำไปพิจารณาสำหรับการจัดฝึกอบรมต่อไป
3. ควรให้ครูมีส่วนร่วม และวางแผนพร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการจัดส่งเสริมครูประจำการด้วย
4. ควรกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะในการจัดโครงการแต่ละครั้ง
5. ควรจัดส่งเสริมครูประจำการพิเศษ นอกเหนือจากวันเปิดเรียนปกติ
6. ควรใช้เทปบันทึกภาพในการฝึกแบบจุลภาคด้วย
7. ควรมีการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนด
8. ควรจัดวางโครงการ ฝึกอบรมให้เหมาะสมกับความต้องการที่จะนำไปใช้จริง

โรเบิร์ตสัน (Robertson. 1976 : 3456 - A) ได้ศึกษาความต้องการในการอบรมระหว่างประจำการของผู้บริหารการศึกษาในวิทยาลัยชุมชนออนทาริโอ พบว่า ผู้บริหารการศึกษามีความต้องการอบรมในเรื่อง ต่อไปนี้

1. การนิเทศก์การศึกษา
2. การวางแผนจัดโปรแกรมการเรียนการสอนและการประเมินผล
3. การบริหารงานบุคคล
4. การพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำ
5. การบริหารงบประมาณ
6. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
7. การฝึกทักษะพิเศษอื่น ๆ

วอร์เนอร์ (Warner. 1981 : 666 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนอบรมครูประถมศึกษาระดับ 1 เพื่อให้ครูได้นำความรู้จากการอบรมไปใช้สร้างชุดการสอนสำหรับเด็กระดับ 1 โดยทำการทดลองกับครู จำนวน 66 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน กลุ่มควบคุม 26 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนน 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับประสิทธิภาพ

พิโคราโร (Pecoraro. 1982 : 700 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างทักษะความสัมพันธ์ของครูสอนวิชาคหกรรมศาสตร์ในรัฐหลุยเซียนา จำนวน 108 คน โดยการใช้การฝึกอบรมที่ใช้บทเรียนโมดูล ที่เรียนด้วยตนเองกับการฝึกอบรมที่ใช้บทเรียนโมดูลโดยมีวิทยากรคอยชี้แนะ ผลการศึกษาปรากฏว่า ครูคหกรรมมีผลการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มนั้นก็คือการเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น

5. สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้านบทบาทของกองสารวัตรนักเรียนที่มีต่อนักเรียน - นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย อันเป็นภาระหน้าที่ของสารวัตรนักเรียนที่ต้องคอยดูแลเอาใจใส่ แต่ด้วยกำลังพลและงบประมาณที่มีจำกัด จึงต้องอาศัยความร่วมมือของครู - อาจารย์ในสถานศึกษาที่อยู่ใกล้ชิดกับตัวนักเรียน เพื่อช่วยกันแก้ไขพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยโดยการจัดอบรมที่กระทำอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ แต่ก็ไม่สามารถที่จะกระทำได้อย่างทั่วถึง การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วยในการฝึกอบรมโดยเฉพาะการใช้วีดิทัศน์จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจาก

1. วีดิทัศน์เป็นสื่อที่สามารถบันทึกเหตุการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ นำมาตัดต่อใส่เทคนิคเพื่อช่วยให้เกิดความน่าสนใจได้เป็นอย่างดี

2. วีดิทัศน์เมื่อใช้เป็นสื่อในการอบรมครู - อาจารย์ โดยทำการพัฒนาอย่างเป็นระบบจะทำให้มีประสิทธิภาพ ทดแทนการฝึกอบรมที่ต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองงบประมาณได้เป็นอย่างดี

3. วีดิทัศน์สามารถเผยแพร่ไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ได้สะดวก เพราะทุกสถานศึกษาได้จัดหาเครื่องเล่นวีดิทัศน์มีไว้ประจำทุกแห่ง ครู - อาจารย์ สามารถเปิดชมรายการที่ฝึกอบรมได้จากรายการวีดิทัศน์ที่จัดทำขึ้น และสามารถดูทบทวนกี่ครั้งก็ได้ตามต้องการ

4. วีดิทัศน์สามารถถ่ายทำเพื่อแสดงถึงพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ของนักเรียน - นักศึกษาได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ครู - อาจารย์เข้าใจลักษณะพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์และชัดต่อระเบียบวินัยของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ทราบถึงวิธีการในการแก้ไขได้

ดังนั้นการพัฒนาวีดิทัศน์เพื่อการฝึกอบรมสำหรับครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองจะช่วยลดภาระในการฝึกอบรมครู - อาจารย์ของกองสารวัตรนักเรียนลงได้เป็นอันมาก

จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐาน ดังนี้

<u>สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า</u>

วีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การพัฒนารายการวีดิทัศน์เพื่อการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครองของกองสารวัตรนักเรียนในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
4. วิธีดำนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็น ครู - อาจารย์ ฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่เคยผ่านการอบรมการพัฒนาครูอาจารย์เพื่อแก้ไขและพัฒนานักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่เคยผ่านการอบรมการพัฒนาครูอาจารย์ เพื่อแก้ไขและพัฒนานักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยในโรงเรียนที่มีนักเรียนเคยถูกสารวัตรนักเรียนดำเนินการ ในเรื่องความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ที่เข้ารับการอบรมโครงการอบรมสารวัตรนักเรียน ของกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา ณ ห้องประชุมกองสารวัตรนักเรียน ระหว่างวันที่ 12 - 13 กรกฎาคม 2540 จำนวน 93 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. รายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียนเนื้อหาแบ่งออกเป็น 2 ตอน
   1.1 ตอนที่ 1 บทบาท อำนาจ หน้าที่ ของสารวัตรนักเรียน
   1.2 ตอนที่ 2 วิธีการและขั้นตอน ในการควบคุมสถานการณ์

2. แบบทดสอบระหว่างอบรม เป็นแบบทดสอบที่จะต้องทำระหว่างการฝึกอบรมด้วยวีดิทัศน์ โดยตอบคำถามตามเนื้อหาในวีดิทัศน์ฝึกอบรม

3. แบบทดสอบหลังการฝึกอบรม เป็นแบบทดสอบหลังจากการฝึกอบรมด้วยวีดิทัศน์เพื่อวัดความรู้และความเข้าใจในงานสารวัตรนักเรียน

<u>การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง</u>

1. <u>รายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน</u>

ในการพัฒนารายการวีดิทัศน์เพื่อประกอบการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้ทราบถึงงานสารวัตรนักเรียน และบทบาทของครู - อาจารย์ในฐานะสารวัตรนักเรียน ผู้วิจัยมีวิธีสร้างตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษากฎ ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับความประพฤติ พฤติกรรมของนักเรียนตามกฎและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสารวัตรนักเรียน ครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองในการดูแลนักเรียน - นักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

1.3 เขียนสคริปต์รายการวีดิทัศน์เพื่อประกอบอบรมครูฝ่ายปกครอง โดยเนื้อหาของรายการวีดิทัศน์เป็นการเข้าไปดำเนินการครูอาจารย์ฝ่ายปกครองที่ทำหน้าที่สารวัตรนักเรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ตอน

1.3.1 ตอนที่ 1 บทบาท อำนาจหน้าที่ ของสารวัตรนักเรียน

1.3.2 ตอนที่ 2 วิธีการ และขั้นตอนในการควบคุมสถานการณ์

1.4 นำสคริปต์รายการวีดิทัศน์ทั้ง 2 ตอน เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการฝึกอบรมและผู้เชี่ยวชาญทางด้านสารวัตรนักเรียน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและวิธีการนำเสนอเนื้อหา

1.5 แก้ไขสคริปต์รายการวีดิทัศน์ตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากนั้นนำไปดำเนินการถ่ายทำรายการวีดิทัศน์

1.6 การถ่ายทำรายการวีดิทัศน์ตามสคริปต์ที่กำหนด เมื่อถ่ายทำเสร็จจะทำการตัดต่อโดยจะแบ่งออกเป็น 2 ตอน ๆ ละ 10 นาที นำรายการวีดิทัศน์ที่ได้ตัดต่อแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามจุดประสงค์ และความเหมาะสมในการฝึกอบรม

1.7 แก้ไขข้อบกพร่องในรายการวิดิทัศน์ ตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของรายการวิดิทัศน์

2. <u>แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม</u>

แบบทดสอบมีด้วยกันสองชุด คือ แบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม ซึ่งแบบทดสอบทั้งสองชุดจะไม่เหมือนกัน แต่จะครอบคลุมเนื้อหาของการฝึกอบรมทั้งสองชุด ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาจุดประสงค์ในการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครองในการดูแลนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

2.2 ศึกษากฎระเบียบและบทบาทหน้าที่ของสารวัตรนักเรียนและครูฝ่ายปกครองในการดูแลนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

2.3 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบ การเขียนข้อสอบ และการวิเคราะห์ข้อสอบ จากนั้นสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ให้ครอบคลุมเนื้อหาของการฝึกอบรม เรื่อง งานสารวัตรนักเรียน

2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้คำถามของแบบทดสอบ

2.5 นำแบบทดสอบมาแก้ไขข้อบกพร่อง ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับครูฝ่ายปกครองที่เคยผ่านการอบรมโครงการ อบรมสารวัตรนักเรียน จากกองสารวัตรนักเรียนมาแล้ว

2.6 นำแบบทดสอบที่ได้ทดลองใช้มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาความยากง่าย (p) ค่าอำนาจแนก (B) ของแบบทดสอบรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27% คัดเลือกข้อสอบเฉพาะที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .40 - .75 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .30 - .80 เพื่อใช้เขียนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรมและแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม จำนวน 2 ชุด คือ

2.6.1 แบบทดสอบ ระหว่างฝึกอบรม 2 ตอน ๆ ละ 15 ข้อ

2.6.2 แบบทดสอบ หลังการฝึกอบรม จำนวน 30 ข้อ

2.7 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้ง 2 ตอน ใช้สูตร K - R 20 ของคูเตอร์ - ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 168)

2.7.1 แบบทดสอบรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.74

2.7.2 แบบทดสอบรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.76

วิธีดำเนินการพัฒนาและหาประสิทธิภาพ

1. แบบแผนการทดลอง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างและหาประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ สำหรับการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

2. การพัฒนาและหาประสิทธิภาพ

2.1 ผู้วิจัยตรวจสอบรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครที่นักเรียนในสังกัดเคยถูกสารวัตรนักเรียนของกองสารวัตรนักเรียน ดำเนินการในเรื่องความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

2.2 เลือกโรงเรียนที่ครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองไม่เคยผ่านการอบรมเรื่องนักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย จับฉลากเลือกครู - อาจารย์ฝ่ายปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 14 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการอบรมด้วยวีดิทัศน์

2.3 การทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ผู้วิจัยทำการทดลองกับครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 1 คน การทดลองนี้เป็นการสังเกต และหาข้อบกพร่อง ของรายการวีดิทัศน์ประกอบการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น และนำผลการทดลองไปปรับปรุงแก้ไขรายการวีดิทัศน์ต่อไป โดยให้ผู้เข้ารับการทดลองดูรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1 จบแล้วให้ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรมชุดที่ 1 และให้ดูรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 จบแล้วให้ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม ชุดที่ 2 เมื่อให้ดูรายการวีดิทัศน์ประกอบการอบรมจบแล้วทั้ง 2 ชุด จึงให้ทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม และนำคะแนนที่ได้ไปหาประสิทธิภาพ

2.4 การทดลองแบบกลุ่มเล็ก ผู้วิจัยทำการทดลองกับครูอาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 3 คน การทดลองนี้ เป็นการสังเกตและหาข้อบกพร่อง ของรายการวีดิทัศน์ประกอบการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนทดลองดังนี้

2.4.1 ผู้วิจัยให้ครูฝ่ายปกครอง ได้ดูรายการวีดิทัศน์ฝึกอบรมตอนที่ 1 จากนั้นให้ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม 10 นาที

2.4.2 ดูรายการวีดิทัศน์ประกอบการฝึกอบรมตอนที่ 2 กระทำลักษณะเดียวกันกับการทดลองในข้อ 2.4.1 เมื่อได้ดูรายการประกอบการฝึกอบรมจนจบทั้งสองตอนแล้วให้กลุ่มทดลอง ได้ทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม ให้เวลา 20 นาที

2.4.3 สอบถามข้อบกพร่องของรายการวีดิทัศน์และแบบทดสอบเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และนำคะแนนที่ได้ไปทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2.5 การทดลองแบบกลุ่มใหญ่ เป็นการนำรายการ วีดิทัศน์ที่ได้ผ่านการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง แบบกลุ่มเล็กและได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องของรายการวีดิทัศน์แล้วไปทำการทดลองกับครู-อาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 10 คน ผู้วิจัยจะให้กลุ่มทดลองทั้งหมดได้ดูรายการวีดิทัศน์พร้อมกันที่ละตอนหลังจากดูรายการวีดิทัศน์ฝึกอบรมแต่ละตอนก็จะให้ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน และเมื่อดูรายการวีดิทัศน์ฝึกอบรมจบทั้งสองตอน ก็จะให้กลุ่มทดลองทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม จากนั้นนำผลคะแนนมาหาประสิทธิภาพ ของรายการวีดิทัศน์ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ถ้าได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานก็จะนำไปทดลองภาคสนามต่อไป แต่ถ้ายังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานผู้วิจัยจะทำการแก้ไขปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองกับกลุ่มทดลองกลุ่มใหม่อีกครั้ง

2.6 การทดลองแบบภาคสนาม เป็นการทดลองจริงกับกลุ่มทดลอง ที่เข้ารับการอบรมสารวัตรนักเรียนของกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา ผู้วิจัยทำการทดลองกับกลุ่มทดลองจำนวน 93 คน โดยนำรายการวีดิทัศน์ที่ได้ผ่านการทดลองแบบกลุ่มใหญ่และได้แก้ไขข้อบกพร่องแล้วมาทำการทดลองแบบภาคสนาม ซึ่งมีขั้นตอนทดลองดังนี้

2.6.1 ทดลองในวันฝึกอบรม ผู้วิจัยจะชี้แจงลำดับขั้นตอน ดำเนินการทดลองให้กับครูฝ่ายปกครองที่เข้ารับการอบรม ได้เข้าใจถึงเหตุผลและความสำคัญ อันจะเป็นประโยชน์ต่องานสารวัตรนักเรียน

2.6.2 ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองทั้งหมด ได้ดูรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1 หลังจากดูวีดิทัศน์จบแล้วให้ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม ให้เวลา 10 นาที จากนั้นให้ดูรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 หลังจากดูวีดิทัศน์จบแล้วให้ทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

2.6.3 ผู้วิจัยดำเนินการเช่นเดียวกับ ข้อ 2.6.2 แต่หลังจากที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ดูรายการวีดิทัศน์ทั้ง 2 ตอนจบแล้ว จึงให้ทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม โดยให้เวลา 20 นาที

2.7 ผู้วิจัยนำผลของคะแนนจากแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรม ไปหาค่าร้อยละ เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ถ้าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงใหม่ตั้งแต่การเขียนสคริปต์จนถึงขั้นตอนการผลิตรายการวีดิทัศน์ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และหาประสิทธิภาพใหม่จนกว่าจะได้ประสิทธิภาพไม่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2.8 เมื่อทดสอบประสิทธิภาพและได้ผลตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้วิจัยจะดำเนินการเสนอกองสารวัตรนักเรียน เพื่อเผยแพร่รายการวีดิทัศน์ประกอบการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร อันจะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการต่อไป

<u>สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล</u>

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 หาค่าเฉลี่ยของข้อมูล คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2529 : 59)

$$\overline{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2529 : 63)

$$S = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนของผู้เข้าอบรมแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เข้าอบรมทั้งหมด

ΣX แทน ผลรวมของคะแนน

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

1.3 ค่าความแปรปรวนของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2529 : 63)

$$S^2 = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้เข้าอบรมในกลุ่มตัวอย่าง

N - 1 แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาความยากง่าย (p) คำนวณจากสูตร (ไพศาล หวังพานิช. 2532 : 126)

$$P = \frac{P_H - P_L}{N}$$

เมื่อ p แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบแต่ละข้อ

P_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง

P_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2.2 หาอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบ คำนวณจากสูตร (ไพศาล หวังพานิช. 2532 : 126)

$$B = \frac{P_H + P_L}{N/2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก

P_H แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มสูง

P_L แทน จำนวนผู้ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

N แทน จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

2.3 หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบรายการวิดิทัศน์เรื่องงานสารวัตรนักเรียน โดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญอนันต์พงษ์. 2520 : 256)

$$r_{tt} = \frac{K}{K - 1}\left[1 - \frac{\Sigma pq}{s^2}\right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

p แทน สัดส่วนของคนที่ทำถูกของแต่ละข้อ

q แทน สัดสวนของคนที่ทำผิดของแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

2.4 หาประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์โดยใช้สูตร (เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 295)

$$E_1 = \frac{(\Sigma X/N)\ 100}{A}$$

$$E_2 = \frac{(\Sigma F/N)\ 100}{B}$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม

ΣX แทน คะแนนรวมของผู้เข้ารับการอบรมจากการทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม

ΣF แทน คะแนนรวมของผู้เข้ารับการอบรมจากการทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

N แทน จำนวนผู้เข้ารับการอบรม

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

E_1 / E_2 แทน ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์

2.5 การทดสอบหาประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ ตามเกณฑ์มาตรฐานดังนี้ (บุญเรียง ขจรศิลป์. 2527 : 92)

$$t = \frac{\bar{X} - \mu}{S / N}$$

เมื่อ X แทน ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ

μ แทน เกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80

S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคิดเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนผู้เรียนในกลุ่มทดลองภาคสนาม

t แทน ประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
P	แทน ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ
B	แทน ค่าอำนาจจำแนก
r_{tt}	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
E_1 / E_2	แทน ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์
t	แทน การทดสอบประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ตามเกณฑ์มาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาความยากง่ายของแบบทดสอบ และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์

ตอนที่ 4 การทดสอบประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาความยากง่ายของแบบทดสอบ และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ โดยมีข้อมูลตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ทั้ง 2 ตอน

แบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่	จำนวนข้อ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (B)
1	15	0.50 - 0.63	0.30 - 0.63
2	15	0.40 - 0.75	0.30 - 0.80

จากตาราง 1 การวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ เป็นการนำเอาแบบทดสอบรายการวีดิทัศน์เรื่องงานสารวัตรนักเรียนไปทดลองกับผู้ที่เคยผ่านการอบรมนี้มาแล้ว จำนวน 20 คน เพื่อวิเคราะห์หาระดับความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า

ระดับความยากง่ายของแบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1 อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.63 และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1 อยู่ระหว่าง 0.30 - 0.63

ระดับความยากง่ายของแบบทดสอบ ของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 อยู่ระหว่าง 0.40 - 0.75 และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 อยู่ระหว่าง 0.30 - 0.80 (รายละเอียดตามตาราง 7 - 8 ในภาคผนวก ก)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงระดับความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

แบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
1	0.74
2	0.76

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ของแบบทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบของแต่ละตอนมีค่าดังนี้

รายการวีดิทัศน์ตอนที่ 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.74

รายการวีดิทัศน์ตอนที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.76

(รายละเอียดตามตาราง 9 - 12 ในภาคผนวก ข)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์

การหาประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ โดยทดลองใช้กับครูอาจารย์ฝ่ายปกครองที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมมาก่อน โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นแรกทดลองกับอาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 1 คน นำเอารายการวีดิทัศน์มาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่สองทดลองกับอาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 3 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่สามทดลองกับอาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 10 คน โดยการทดลองหาประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์

ขั้นที่สี่ทดลองภาคสนามกับอาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 93 คน โดยการทดลองหาประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์

ผลการทดลองรายบุคคลโดยทดลองกับอาจารย์ฝ่ายปกครอง 1 คน ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 3 แสดงผลการทดลองต่ออาจารย์ฝ่ายปกครอง จำนวน 1 คน

	คะแนนประเมินผลระหว่างฝึกอบรม			คะแนนประเมินผลหลังฝึกอบรม		
	คะแนนเต็ม	ได้	(E_1)	คะแนนเต็ม	ได้	(E_2)
รายการวีดิทัศน์	30	27	83.33	30	27	90.00

จากตาราง 3 แสดงว่ารายการวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพระหว่างคะแนนประเมินผลระหว่างการฝึกอบรม และคะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม (E_1/E_2) ของรายการวีดิทัศน์มีค่าดังนี้

รายการวีดิทัศน์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.33/90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (รายละเอียดตามตาราง 13 ในภาคผนวก ค)

ตาราง 4 ผลการทดลองกลุ่มเล็ก จำนวน 3 คน

	คะแนนแบบทดสอบระหว่างอบรม	คะแนนแบบทดสอบหลังการอบรม
รายการวีดิทัศน์	82.22	84.44

จากตาราง 4 พบว่า

รายการวีดิทัศน์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.22/84.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (รายละเอียดตามตาราง 14 ในภาคผนวก ค)

ตาราง 5 ผลการทดลองกลุ่มใหญ่ จำนวน 10 คน

	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม
รายการวีดิทัศน์	81.33	85.00

จากตาราง 5 พบว่า รายการวีดิทัศน์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.33/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (รายละเอียดตามตาราง 15 ในภาคผนวก ค)

ตาราง 6 ผลการทดลองภาคสนาม จำนวน 93 คน

	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม
รายการวีดิทัศน์	87.46	87.53

จากตาราง 6 พบว่า รายการวีดิทัศน์ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.46/87.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (รายละเอียดตามตาราง 17 ในภาคผนวก ค)

ตอนที่ 4 การทดสอบประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยเสนอตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 7 แสดงผลการทดสอบประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

	ประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ (E_1/E_2)	$\overline{X}$	S	เกณฑ์มาตรฐาน	t
รายการวีดิทัศน์	แบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม (E_1)	87.46	1.52	80	14.06*
	แบบทดสอบหลังฝึกอบรม (E_2)	87.53	1.64	80	13.21*

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 6 ค่าประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ (E_1/E_2) มีค่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

แสดงว่า รายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สามารถนำไปใช้ประกอบการฝึกอบรมได้ (รายละเอียดตามตาราง 17 ในภาคผนวก ค)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนารายการวีดิทัศน์ เพื่อการฝึกอบรมครูอาจารย์ฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน เพื่ออบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของวีดิทัศน์ฝึกอบรม ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

วีดิทัศน์ฝึกอบรมที่สร้างขึ้น สามารถนำไปใช้ประกอบการอบรมครูฝ่ายปกครอง ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การดูแลความประพฤติของนักเรียนนักศึกษา ให้เข้าใจบทบาท และหน้าที่ในการดูแลนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ให้มีความรู้และความเข้าใจ ในปัญหาของนักเรียนที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

วีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูอาจารย์ฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่เคยผ่านการอบรมพัฒนาครูอาจารย์ เพื่อแก้ไขและพัฒนานักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูอาจารย์ฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่ยังไม่เคยผ่านการอบรมการพัฒนาครูอาจารย์เพื่อแก้ไขและพัฒนานักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ในโรงเรียนที่มีนักเรียนเคยถูกสารวัตรนักเรียนดำเนินการ ในเรื่องความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ที่เข้ารับการฝึกอบรมโครงการอบรมสารวัตรนักเรียน ของกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา ณ ห้องประชุมกองสารวัตรนักเรียน ระหว่างวันที่ 12 - 13 กรกฎาคม 2540 จำนวน 93 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. รายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน 2 ชุด ได้แก่

1.1 ชุดที่ 1 บทบาท อำนาจ หน้าที่ ของสารวัตรนักเรียน

1.2 ชุดที่ 2 วิธีการและขั้นตอนในการควบคุมสถานการณ์

2. แบบทดสอบระหว่างอบรม เป็นแบบทดสอบที่จะต้องทำระหว่างการฝึกอบรมด้วยวีดิทัศน์ โดยตอบคำถามตามเนื้อหาในวีดิทัศน์ประกอบการฝึกอบรม

3. แบบทดสอบหลังการฝึกอบรม เป็นแบบทดสอบหลังจากการฝึกอบรมด้วยวีดิทัศน์เพื่อวัดความรู้และความเข้าใจในการงานสารวัตรนักเรียน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการพัฒนารายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน ได้ประสิทธิภาพดังนี้ 87.46/87.53

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า รายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน มีประสิทธิภาพ 87.46/87.53 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ผู้วิจัยอภิปรายผลดังต่อไปนี้

ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงถือได้ว่ารายการวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ประกอบในการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการผลิตรายการวีดิทัศน์

ได้มีการพัฒนากระบวนการผลิต ตั้งแต่การเขียนสคริปต์การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ การปรับปรุงแก้ไขและทดสอบประสิทธิภาพขั้นตอนการผลิตอย่างเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่การทดสอบแบบหนึ่งต่อหนึ่ง จนการทดสอบกลุ่มเล็ก ไปจนถึงการทดลองกับกลุ่มใหญ่ในการฝึกอบรมจริง ทำให้รายการวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพ ซึ่งขั้นตอนการสร้างรายการวีดิทัศน์ที่เป็นไปตามลำดับขั้น และกระบวนการการผลิตรายการเทปวีดิทัศน์ โดยได้มีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งศึกษาหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดรายละเอียดในบทโทรทัศน์ นอกจากนี้ยังได้มีการวางแผนในเรื่องของศิลปะในการถ่ายทำตลอดจนความต่อเนื่องของเนื้อหา ทำให้รายการวีดิทัศน์การสอนมีคุณค่าทางการสอน (พินิต วัณโณ. 2520 : 9 19 ; ชิน คล้ายปาน. 2528 : 20 - - 31) ในส่วนของเนื้อหาของรายการวีดิทัศน์ มีลักษณะที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของสารวัตรนักเรียน โดยแสดงให้เห็นถึงกระบวนการที่เป็นลำดับขั้น การเสนอภาพพจน์และบทบาทย่อมทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ได้ดี เพราะวีดิทัศน์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีทั้งภาพและเสียงที่สมจริง (วสันต์ อติศัพท์. 2531 : 13) และสื่อเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการฝึกอบรม ช่วยให้เนื้อหาและกิจกรรมอื่น ๆ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น (อารีย์ สังข์พันธ์. 2528 : 128) เนื่องจากเนื้อหาของรายการวีดิทัศน์ แสดงวิธีการและขั้นตอนในการควบคุมสถานการณ์ ซึ่งผู้เข้าอบรมสามารถเข้าใจได้ถึงกระบวนการ และวิธีการในการควบคุมสถานการณ์หรือตรวจจับนักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยได้อย่างชัดเจนเป็นการเสนอสถานการณ์จำลองเพื่อให้ครูฝ่ายปกครองที่เข้าอบรมได้เข้าใจและเห็นถึงภาพการปฏิบัติการจริง ทำให้วีดิทัศน์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยขั้นตอนและวิธีการในการควบคุมสถานการณ์ เป็นขั้นตอนสำคัญในการนำไปปฏิบัติกับนักเรียนในสถานการณ์จริง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจึงมีความสนใจค่อนข้างมากต่อวิธีการในการควบคุมสถานการณ์ จึงทำให้มีการทบทวนกระบวนการและขั้นตอนการควบคุมสถานการณ์ ผลการทดสอบหลังจากฝึกอบรมจึงสูงกว่าระหว่างการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิลาศ เกื้อมี (2519 : 23) ที่พบว่า การสอนด้วยการสาธิตจากเทปโทรทัศน์ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าสาธิตโดยครู และสอดคล้องกับผลงานของ วิจิตร ภักดีรัตน์ (2523 : 312 - 328) ที่พบว่า การใช้โทรทัศน์ที่ช่วยในการสาธิตให้ผลการเรียนรู้ที่ดีกว่าการสอนปกติ

จากประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ที่ได้จัดทำขึ้นสามารถนำไปใช้ในการเผยแพร่บทบาทและอำนาจหน้าที่ของสารวัตรนักเรียนได้ เป็นการประชาสัมพันธ์ในอีกรูปแบบหนึ่งและครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมสามารถนำไปศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าฝึกอบรมได้ เพราะสามารถเข้าใจถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการทำหน้าที่สารวัตรนักเรียน เนื่องจากรายการวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพในระดับที่สามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้ด้วยตนเองสอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ คมรัตนบัญญา (2540 : 61) ที่พัฒนารายการโทรทัศน์การศึกษาวิชาชีพเพื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งก็ได้ประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดขณะที่ มานัส เกิดแย้ม (2539 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์การสอนวิชาชีพ เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์เช่นเดียวกับนิวัฒน์ สุขโพธิ์ (2538 : 50) ที่พบว่ารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาด้านอาชีพสูงกว่าการสอนปกติ

การที่รายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน มีประสิทธิภาพสูงกว่าที่กำหนด ทำให้รายการวีดิทัศน์ทั้งสองชุด มีความเหมาะสมจะเป็นสื่อที่ใช้ประกอบในการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากที่ยังไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมการพัฒนาครูอาจารย์ เพื่อแก้ไขและพัฒนานักเรียนที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย โดยรายการวีดิทัศน์จะช่วยให้การฝึกอบรมมีประสิทธิผลและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันสามารถบันทึกและเผยแพร่ให้กับอาจารย์ที่เข้ารับการฝึกอบรมแล้วนำกลับไปทบทวน หรือศึกษากระบวนการและวิธีการของสารวัตรนักเรียน ตลอดจนส่งมอบวีดิทัศน์ไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ให้ครูฝ่ายปกครองที่ไม่สามารถเข้าอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจภาระหน้าที่ของสารวัตรนักเรียน และปฏิบัติตามระเบียบ อำนาจ หน้าที่ และขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง ช่วยให้ครูฝ่ายปกครองได้สอดส่องดูแลพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยของนักเรียนนักศึกษาให้เป็นไปตามกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเยาวชนของชาติในอนาคต

<u>ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์</u>

จากผลการวิจัยจะเห็นว่ารายการวีดิทัศน์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เป็นสื่อที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ประกอบการฝึกอบรม ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในการนำวีดิทัศน์ไปใช้ประโยชน์ดังนี้

1. การนำเสนอเนื้อหาของรายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน มีการนำเสนอที่เป็นรูปธรรม ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในเนื้อหาในการฝึกอบรมได้ดี เช่นเดียวกับการบรรยายโดยวิทยากร รายการวีดิทัศน์ จึงควรนำมาประกอบการฝึกอบรมเพื่อช่วยให้การอบรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. รายการวีดิทัศน์เมื่อได้พัฒนาจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน สามารถนำไปให้ครูฝ่ายปกครองที่ไม่ได้รับการอบรม สามารถนำไปศึกษาได้ด้วยตนเองหรือนำกลับไปทบทวนได้ตลอดเวลา

3. โรงเรียนที่ต้องการให้ครูฝ่ายปกครอง ได้พัฒนาบทบาทหน้าที่ในการสอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ก็สามารถนำวีดิทัศน์ไปศึกษาเพิ่มเติมได้

<u>ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป</u>

1. ควรมีการศึกษาผลของรายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน ในด้านอื่น ๆ เช่น การป้องกันไม่ให้เกิดการทะเลาะวิวาท การให้ความรู้ในฐานะสารวัตรนักเรียนต่ออาจารย์ฝ่ายอื่น ๆ เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษารายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน ในการฝึกอบรมครูฝ่ายปกครองของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถานศึกษาเอกชน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ซึ่งมีปัญหาการทะเลาะวิวาทกันมาก

3. ควรมีการศึกษา และพัฒนารายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน สำหรับครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนในต่างจังหวัด เนื่องจากอาจมีบทบาทและวิธีการที่ต้องปฏิบัติแตกต่างไปจากสารวัตรนักเรียนในกรุงเทพฯ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา. สรุปผลการประชุมสัมมนาเรื่อง การพัฒนางานสารวัตรนักเรียนกับการแก้ปัญหาเด็กและเยาวชน. เอกสารประกอบการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงานของสารวัตรนักเรียน, (เอกสารโรเนียว).

_____. แผนพัฒนางานสารวัตรนักเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา, 2534.

_____. รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการคุ้มครองความประพฤตินักเรียนนักศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ 2536. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2537.

_____. แนวทางการปฏิบัติงานสารวัตรนักเรียน. เอกสารประกอบการปรับปรุง กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา, ม.ป.ป.

กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพรสโปรดักส์, 2536.

เกศินี โชติกเสถียร. การใช้เทคโนโลยีทางการสอนในห้องเรียน. เอกสารประกอบการสอนเทคโน 320. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

ชมนาด พงศ์นพรัตน์. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน ครบรอบ 5 ปี. กรุงเทพฯ : เรืองแสงการพิมพ์, 2528.

ชุติมา รัตนนุกูล. สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ นักเรียนนักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร ในแผนพัฒนางานสารวัตรนักเรียนระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2536.

_____. สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ นักเรียนนักศึกษาประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย (ส่วนกลาง) ปีงบประมาณ 2535 (1 ตุลาคม 2534 - 30 กันยายน 2535). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2537.

ชิน คล้ายปาน. เทคนิคการผลิตรายการเทปโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการการกลุ่มโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา, 2528.

ชินวัฒน์ นิจเนตร และคนอื่น ๆ. "การฝึกอบรมครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2535 - 2544)," ใน วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 23(4) : 76 - 86 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2536.

ดวงจันทร์ อ่าววิจิตรกุล. วิธีการการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับรัฐวิสาหกิจตามการรับรู้ของวิทยากรฝึกอบรม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.

ดำรงศักดิ์ อนันตวงศ์. เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีสังคมเกริก, 2535.

ทองพู ชินะโชติ. การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

โทมัส กอร์ดอน. เสริมประสิทธิภาพครู. แปลจาก T.E.T. : Teacher Effectiveness Training โดย อารี สัณหฉวี. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.

ธีรวุฒิ บุญยโสภณ. การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษาเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2536.

นภาพร สิงหทัต. การพัฒนาชุดการสอนรายบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพของการวิจัยสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาประชากร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

นิวัติ สุขโพธิ์. การพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาด้านอาชีพสำหรับราษฎร์ไทยที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. การวัดและประเมินผลการศึกษาทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2524.

บุญเรียง ขจรศิลป์. สถิติวิจัย. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซนเตอร์การพิมพ์, 2527.

ประพนธ์ เจียรกูล. "ผลการวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับการอบรมครูเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน," ใน วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช. 4 : 2 ; พฤษภาคม - สิงหาคม, 2534.

ปรีชา คัมภีรปกรณ์ และคนอื่น ๆ. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1 - 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.

เปรื่อง กุมุท. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ผ่องพรรณ แววิเศษ. ลักษณะจิตสังคมเพื่อการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

พรทิพย์ คมรัตน์ปัญญา. การพัฒนารายการโทรทัศน์การศึกษาวิชาชีพเพื่อการศึกษาทางไกลสำหรับนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

พินิต วัฒโณ. การผลิตรายการโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

พิลาศ เกื้อมี. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางช่างโดยการสอนด้วยวิธีสาธิตธรรมดาและการสาธิตโดยใช้เทปโทรทัศน์. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

เพ็ญศรี ทวิสุวรรณ และคนอื่น ๆ. เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาและการใช้สื่อการศึกษานอกระบบ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

มยุรี ทองสงฆ์ และนิรมล เปลี่ยนจรูญ. รายงานการวิเคราะห์ข้อมูล การติดตามผลนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย (รายกรณี) ปีการศึกษา 2532 - 2533. กรุงเทพฯ : กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา, 2534.

มานัส เกิดแย้ม. การพัฒนารายการวีดิทัศน์การสอนวิชาชีพ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาภัณฑ์พานิช, 2528.

เริงลักษณ์ โรจนพันธ์. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

วงพักตร์ ภู่พันธ์ศรี และศิรินันท์ ดำรงผล. จิตวิทยาพัฒนาการและการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.

วสัน อติศัพท์. การผลิตเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาและฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.

วารินทร์ รัศมีพรหม. หลักการและทฤษฎีการออกแบบสาร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

วิจิตร ภักดีรัตน์. วิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

วิชาการ, กรม. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ, 2534.

วิรัตน์ รักษาแก้ว. การสร้างเทปโทรทัศน์เรื่อง "เทคนิคการพบกลุ่ม" สำหรับประกอบการอบรมครูประจำกลุ่มการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.

วิน เชื้อโพธิ์หัก. การพัฒนาบุคคลและการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2537.

ศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ กรมพลศึกษา. ความรู้สำหรับครู. เชียงใหม่ : บุญไชยการพิมพ์, ม.ป.ป.

สงวนศรี วิรัชชัย. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2527.

สมพร จารุนัฏ. การออกแบบการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ, 2535.

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. การสร้างชุดฝึกอบรมทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพเกี่ยวกับการประเมินโครงการของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

สนั่น ปัทมะทิน. "ข้อดีข้อเสียวีดิโอ," คาเมร่า. 1(14) : 72 - 75 ; 2527.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กเกเร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.

สุดใจ บุตรอากาศ. การประเมินผลการฝึกอบรมครูการศึกษานอกโรงเรียน. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534.

สุประณีต ยศกลาง. การสร้างและทดลองใช้เทปโทรทัศน์สื่อพื้นบ้านหมอลำ เรื่อง ยาเสพติด สำหรับฝึกอบรมกลุ่มเยาวชนนอกโรงเรียนในจังหวัดร้อยเอ็ด. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

สุพจน์ สุโรจน์. "พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนในสังคมไทย," ใน วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช. 3 : 2 ; พฤษภาคม - สิงหาคม, 2533.

สุรางค์ โค้วตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528.

อนันต์ธนา อังกินันทน์ และเกื้อกูล คุปรัตน์. สื่อสารมวลชนและประชาสัมพันธ์เพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.

อารีย์ สังขพันธ์. "เทปโทรทัศน์ช่วยในการฝึกอบรมได้อย่างไร," สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือนครบรอบ 5 ปี. กรุงเทพฯ : เรืองแสงการพิมพ์, 2528.

อุดม พรมแก้วงาม. การประเมินความคิดเห็นต่อเอกสารประกอบการอบรมครูการศึกษานอกโรงเรียนและทัศนคติต่อรูปแบบการฝึกอบรม. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2531.

อุดม มุ่งเกษม และนงลักษณ์ หอตระกูล. "สื่อเทปโทรทัศน์ในงานฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล," สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน ครบรอบ 5 ปี. กรุงเทพฯ : เรืองแสงการพิมพ์, 2528.

Borg, Walter R. and Meredith D. Gall. Eeucational Research. New York : Longman, 1979.

Clark, Allen R. "A Teacher Evaluation of Select Method of In - Service Education," Dissertation Abstracts International. 31(6) : 2767 - A ; December, 1970.

Pecoraro, Alice Gautreaux. "Development of Module of International Skills and Its Evaluation in Two Teaching Modes," Dissertation Abstracts International. 43(3) : 700 - A ; September, 1982.

Robertson, George Hawthorn. "A Proposed In - Service Training Program for Acadamic Administators in Ontario Community Colleges," Dissertation Abstracts International. 37 : 3456 - A ; December, 1976.

Warner, William La Pine. "Development of Competency Based, Self - Paced Learning Modules for in Service Instructors to Implement Cognitive Style Mapping Concepts with Student," Dissertation Abstracts International. 42(2) : 666 - A ; August, 1981.

Worren, Feinborh Narvin. "Analysis of Guidline for In - Service Teacher Education Practice in Selected School Grade 5 - 9," Dissertation Abstracts International. 35(6) : 3562 - A ; December, 1974.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

นำคะแนนมาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) เป็นรายข้อ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{P_H + P_L}{N - 1}$$

$$B = \frac{P_H + P_L}{N/2}$$

แล้วเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตาราง 7 - 8

ตาราง 8 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1

ข้อที่	P_H (20 คน)	P_L (20 คน)	P	B
1	9	5	0.58	0.40
2	9	4	0.54	0.50
3	9	6	0.63	0.30
4	8	4	0.50	0.40
5	9	6	0.63	0.30
6	9	4	0.54	0.50
7	9	5	0.58	0.40
8	9	4	0.54	0.50
9	8	4	0.50	0.40
10	8	5	0.54	0.30
11	9	3	0.50	0.60
12	9	5	0.58	0.40
13	9	5	0.58	0.40
14	9	6	0.63	0.30
15	9	4	0.54	0.50

ตาราง 9 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2

ข้อที่	P_H (20 คน)	P_L (20 คน)	P	B
1	9	4	0.65	0.50
2	9	6	0.75	0.30
3	8	4	0.60	0.40
4	8	2	0.50	0.60
5	9	6	0.75	0.30
6	10	4	0.70	0.60
7	9	6	0.75	0.30
8	10	5	0.75	0.50
9	8	0	0.40	0.80
10	8	5	0.65	0.30
11	9	3	0.60	0.60
12	9	5	0.70	0.40
13	9	6	0.75	0.30
14	9	5	0.70	0.40
15	8	5	0.65	0.30

ภาคผนวก ข

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเรื่อง งานสารวัตรนักเรียน โดยใช้สูตร

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1}\left[1 - \frac{pq}{S^2}\right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

p แทน สัดส่วนของคนที่ทำถูกของแต่ละข้อ

q แทน สัดส่วนของคนที่ทำผิดของแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนของคะแนน

$$S^2 = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนอาจารย์ฝ่ายปกครองในกลุ่มตัวอย่าง

$N-1$ แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

ตาราง 10 แสดงค่าคะแนน และความแปรปรวนของคะแนนของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1

คนที่	คะแนน (X)	คะแนน $(X)^3$
1	13	169
2	13	169
3	13	169
4	14	196
5	14	196
6	14	196
7	13	169
8	13	169
9	12	144
10	13	169
11	7	49
12	7	49
13	10	100
14	6	36
15	5	36
16	5	36
17	8	64
18	6	36
19	8	64
20	6	36
รวม	$X = 202$	$X^2 - 2,252$

การหาค่าความแปรปรวนของคะแนนของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1

$$S^2 = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

$$S^2 = \frac{20(2252) - (202)^2}{20(20-1)}$$

$$S^2 = 11.47$$

$$S = 3.39$$

ตาราง 11 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบของรายการวิตทัศน์ ตอนที่ 1

ข้อที่	p	q	pq
1	0.70	0.30	0.21
2	0.65	0.35	0.23
3	0.75	0.25	0.19
4	0.60	0.40	0.24
5	0.75	0.25	0.19
6	0.65	0.35	0.23
7	0.70	0.30	0.21
8	0.65	0.35	0.23
9	0.60	0.40	0.24
10	0.65	0.35	0.23
11	0.60	0.40	0.24
12	0.70	0.30	0.21
13	0.70	0.30	0.21
14	0.75	0.25	0.19
15	0.65	0.35	0.23
		Σ pq =	3.26

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดทัศน์ ตอนที่ 1

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1}\left(1 - \frac{\Sigma pq}{S^2}\right)$$

$$r_{tt} = \frac{15}{15-1}\left(1 - \frac{3.26}{11.147}\right)$$

$$r_{tt} = 0.74$$

ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบรายการวัดทัศน์ ตอนที่ 1 เท่ากับ 0.74

ตาราง 12 แสดงค่าคะแนน และความแปรปรวนของคะแนนของรายการวัดทัศน์ ตอนที่ 2

ข้อที่	คะแนน (X)	คะแนน $(X)^2$
1	13	169
2	14	196
3	13	169
4	13	169
5	14	196
6	13	169
7	13	169
8	13	169
9	13	169
10	13	169
11	8	64
12	6	36
13	6	36
14	7	49
15	7	49
16	7	49
17	7	49
18	6	36
19	6	36
20	6	36
รวม	$\Sigma X = 198$	$\Sigma X^2 = 2,184$

การหาค่าความแปรปรวนของคะแนนของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 1

$$S^2 = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

$$S^2 = \frac{20(2184) - (198)^2}{20(20-1)}$$

$$S^2 = 11.78$$

$$S = 3.43$$

ตาราง 13 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบของรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2

ข้อที่	p	q	pq
1	0.65	0.35	0.23
2	0.75	0.25	0.19
3	0.60	0.40	0.24
4	0.50	0.50	0.25
5	0.75	0.25	0.19
6	0.70	0.30	0.21
7	0.75	0.25	0.19
8	0.75	0.25	0.19
9	0.40	0.60	0.24
10	0.65	0.35	0.23
11	0.60	0.40	0.24
12	0.70	0.30	0.21
13	0.75	0.25	0.19
14	0.70	0.30	0.21
15	0.65	0.35	0.23
		Σ pq =	3.26

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวีดิทัศน์ ตอนที่ 2

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1}\left(1 - \frac{\Sigma pq}{S^2}\right)$$

$$r_{tt} = \frac{15}{15-1}\left(1 - \frac{3.22}{11.78}\right)$$

$$r_{tt} = 0.76$$

ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบรายการวีดิทัศน์ ตอนที่ 2 เท่ากับ 0.76

ภาคผนวก ค

การหาประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ โดยใช้สูตร

$$E_1 = \frac{(\Sigma X/N)\ 100}{A}$$

$$E_2 = \frac{(\Sigma F/N)\ 100}{B}$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม

E_2 แทน ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม

X แทน คะแนนรวมของผู้เข้าการฝึกอบรมจากการทำแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม

F แทน คะแนนรวมของผู้เข้าการฝึกอบรมจากการทำแบบทดสอบหลังฝึกอบรม

N แทน จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังฝึกอบรม

E_1/E_2 แทน ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์

ตาราง 14 ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ ในการทดลองรายบุคคล

รายการวีดิทัศน์	คะแนนประเมินผลระหว่างฝึกอบรม			คะแนนประเมินผลหลังฝึกอบรม		
	คะแนนเต็ม	ได้	(E_1)	คะแนนเต็ม	ได้	(E_1)
	30	25	83.33	30	27	90.00

ตาราง 15 ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ ในการทดลองกลุ่มเล็ก

รายการวีดิทัศน์	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม (30 คะแนน)	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม (30 คะแนน)
1	24	24
2	24	26
3	26	26
ประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์	82.22	84.44

ตาราง 16 ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ ในการทดลองกลุ่มใหญ่

คนที่	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม (30 คะแนน)	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม (30 คะแนน)
1	21	20
2	23	27
3	24	25
4	24	25
5	24	25
6	25	27
7	24	26
8	25	26
9	26	26
10	28	28
ประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์เฉลี่ย	81.33	85.00

ตาราง 17 ประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์ ในการทดลองภาคสนาม

คนที่	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม (30 คะแนน)	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม (30 คะแนน)
1	22	22
2	22	24
3	23	24
4	23	24
5	23	24
6	24	24
7	24	24
8	24	24
9	24	24
10	25	24
11	25	24
12	25	24
13	25	24
14	25	24
15	25	24
16	25	24
17	25	24
18	25	24
19	25	24
20	25	24
21	25	24
22	25	24

ตาราง 17 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม (30 คะแนน)	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม (30 คะแนน)
23	25	24
24	25	24
25	25	26
26	25	26
27	25	26
28	25	26
29	25	26
30	26	26
31	26	26
32	26	26
33	26	26
34	26	26
35	26	26
36	26	36
37	26	26
38	26	26
39	26	26
40	26	26
41	26	26
42	26	26
43	26	26
44	26	26

ตาราง 17 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม (30 คะแนน)	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม (30 คะแนน)
45	26	26
46	26	26
47	26	26
48	26	26
49	26	26
50	26	26
51	26	26
52	26	26
53	27	26
54	27	26
55	27	26
56	27	26
57	27	28
58	27	28
59	27	28
60	27	28
61	27	28
62	27	28
63	27	28
64	27	28
65	27	28
66	27	28

ตาราง 17 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม (30 คะแนน)	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม (30 คะแนน)
67	27	28
68	28	28
69	28	28
70	28	28
71	28	28
72	28	28
73	28	28
74	28	28
75	28	28
76	28	28
77	28	28
78	28	28
79	28	28
80	28	28
81	28	28
82	28	28
83	28	28
84	28	28
85	28	28
86	28	28
87	28	28
88	28	28

ตาราง 17 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม (30 คะแนน)	คะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรม (30 คะแนน)
89	14	28
90	14	28
91	14	28
92	14	28
93	14	28
	$X = 2,439$	$X = 2,442$
	$E_1 = 87.46$	$E_1 = 87.53$

ประสิทธิภาพรายการวีดิทัศน์ ชุดที่ 1

$$E_1 / E_2 = 87.46 / 87.53$$

การทดสอบหาประสิทธิภาพของรายการวีดิทัศน์เกณฑ์มาตรฐาน ใช้สูตร

$$t = \frac{X - u}{S / \sqrt{N}}$$

1. ทดสอบค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนแบบทดสอบระหว่างฝึกอบรมกับเกณฑ์มาตรฐาน

1.2 ทดสอบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

$$S = \frac{93(64,179) - (2,439)^2}{93(93-1)}$$

$$S = 1.52$$

$$S \text{ ร้อยละ} = \frac{100}{15} \times (1.52)$$

$$= 5.08$$

1.2 แทนค่า

$$t = \frac{X - u}{S / \sqrt{N}}$$

$$t = \frac{87.42 - 80}{5.08/\sqrt{93}}$$

$$t = 14.06$$

สมมติฐาน Ho : u = 80 เกณฑ์ : 0.05

H1 : u = 80 df : 92

Critical Vaule : 2.37

ผลการวิเคราะห์ เมื่อค่า Computed Value (t = 14.06) มากกว่าค่า Critical Vaule (2.37) แสดงว่า ปฏิเสธ H_o แต่ยอมรับ H_1 สรุปว่าค่าประสิทธิภาพ E_1 มีค่าเท่ากับร้อยละ 87.42 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญ

2. ทดสอบค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนแบบทดสอบหลังฝึกอบรมกับเกณฑ์มาตรฐาน

2.3 ทดสอบค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}$$

$$S = \frac{93(64,372) - (2,442)^2}{93(93-1)}$$

$$S = 1.64$$

$$S \text{ ร้อยละ} = \frac{100}{15} \times (1.64)$$

$$= 5.49$$

2.4 แทนค่า

$$t = \frac{X - u}{S/\sqrt{N}}$$

$$t = \frac{87.53 - 80}{5.49/\sqrt{93}}$$

$$t = 13.27$$

สมมติฐาน	H_0	:	$u = 80$	เกณฑ์	:	0.01
	H_1	:	$u = 80$	df	:	92
Critical Vaule	:	2.37				

ผลการวิเคราะห์ เมื่อค่า Computed Value (t = 13.27) มากกว่าค่า Critical Vaule (2.37) แสดงว่า ปฏิเสธ H_0 แต่ยอมรับ H_1 สรุปว่าค่าประสิทธิภาพ E_2 มีค่าเท่ากับร้อยละ 87.53 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญ

ภาคผนวก ง

บทโทรทัศน์ ชุดงานสารวัตรนักเรียน

รายการวีดิทัศน์ เรื่อง สารวัตรนักเรียน ตอนที่ 1

รูปแบบรายการ สารคดี

ความยาว 10 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อใช้ฝึกอบรมครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรนักเรียนได้รู้ถึง ประเภท คุณสมบัติ การแต่งตั้ง บทบาทหน้าที่ การแต่งกายของสารวัตรนักเรียน

ประเด็นรายการ

1. นำเข้าสู่รายการ
2. สารวัตรนักเรียนหมายถึงใคร
3. ประเภทของสารวัตรนักเรียน
4. คุณสมบัติของสารวัตรนักเรียน
5. การแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรนักเรียน
6. การแต่งกายของสารวัตรนักเรียน
7. บทบาทหน้าที่ของสารวัตรนักเรียน
8. สรุป

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1	สภาพชุมชนเมืองของกทม. ในยามเช้า สภาพแออัดของรถยนต์บนท้องถนน คนกับเครื่องมือสื่อสารในปัจจุบัน คนกับเครื่องมือสื่อสารค่อย ๆ จางไป ถนน โรงงานอุตสาหกรรมและ ตึกสูงระฟ้าของเมืองสภาพของคนที่เดิน ทางจากต่างจังหวัดเข้าสู่เมืองในการ ย้ายถิ่น สภาพครัวเรือนในมุมหนึ่งของเมือง	การพัฒนาประเทศของไทยนับแต่อดีตจน กระทั่งปัจจุบันชนบทหลายแห่งกลายเป็นชุมชน เมืองที่มีขนาดใหญ่แตกต่างกันออกไปตามกาล เวลา เมืองหลวงของไทยในปัจจุบันเป็นเมือง มหานครแห่งหนึ่งของโลกที่ดูดซึมเอาอารยธรรม ต่าง ๆ ไว้แล้วแผ่ขยายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ทุกส่วนของประเทศจากเหนือจดใต้ การสื่อสารและคมนาคมที่สะดวกสบาย เป็น องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความเจริญ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงกับชุมชนอย่างรวดเร็ว นานับประการ วิถีทางดำรงชีวิตของประชากร ซึ่งแต่ก่อน นิยมประกอบเกษตรกรรมเสียเป็นส่วนใหญ่นั้น ได้หันมาประกอบอาชีพอุตสาหกรรม หรือการให้ บริการมากขึ้นอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการ พัฒนาเศรษฐกิจที่ประสบความสำเร็จของชาว ไทย ในช่วง 30 ปี ที่ผ่านมานั่นเอง ในขณะเดียวกันประชาชนจำนวนมาก ยังคง ย้ายถิ่นฐานจากชนบทและประสบปัญหาการปรับ ตัวในการดำรงชีวิตเสมอ ๆ สภาพครัวเรือนของไทยแต่เดิมมาเป็น ครอบครัวแบบขยาย ได้กลายมาเป็นครอบครัว ขนาดเล็กลง ๆ คนในครัวเรือนมักประกอบด้วย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		พ่อ แม่ และลูกอีกเพียง 2 คน เท่านั้น ทำให้เกิดความบกพร่องและช่องว่างในการอบรมเลี้ยงดูเยาวชน ส่งผลกระทบต่อสัมพันธภาพอันดีงามของคนในครัวเรือน ครอบครัวที่ปฏิเสธความเป็นบิดามารดาของเยาวชนเป็นตัวเร่งให้การดำรงชีวิตของเยาวชนไม่ราบรื่นเกิดเป็นจุดด้อย รอยด่างในชีวิตของเยาวชนจะตกอยู่ในวัฏจักรของปัญหาชนิดไม่มีวันจบสิ้น การปฏิบัติต่อเยาวชนที่กระทำความผิดหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย ก่อนปี พ.ศ. 2478 ศาล พ่อ แม่ ผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ในชุมชน ได้นำเอาวิธีแนะนำตักเตือน และอบรมสั่งสอนมาใช้แทนการลงโทษจนกลายเป็นประเพณีที่ผู้ใหญ่ทุกคนจะต้องปฏิบัติสืบทอดกันต่อมา ในปี พ.ศ. 2478 กระทรวงศึกษาธิการ ได้แต่งตั้งครูสอนวิชาสามัญ ที่กำลังอบรมวิชาชุดครูพลศึกษาในสามัคยาจารย์สมาคม เป็นสารวัตรนักเรียนให้มีหน้าที่คอยสอดส่อง ดูแลเด็กและนักเรียนในสาธารณสถานระหว่างเวลาเรียนหรือระหว่างที่มีการแข่งขันกีฬานักเรียน หากพบให้แนะนำ ตักเตือนหรือห้ามปราบ เนื่องจากมีเด็กแร่ร่อนขอทาน นักเรียนหลบหนีโรงเรียนเกเรและยกพวกตีกันขณะเชียร์กีฬาอยู่เสมอ ๆ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
3	Ls เสาธงหน้าโรงเรียน นักเรียนเข้าแถว อาจารย์อบรมหน้าแถวก่อนเข้าห้อง นักเรียนลงจากรถผู้ปกครองเดิน เข้าประตูโรงเรียน นักเรียนเข้าชั้นเรียน นักเรียนนั่งเรียนในชั้น อาจารย์สอนหน้าชั้น Cu นักเรียนตั้งใจฟังอาจารย์สอน	บรรยาย นักเรียนและนักศึกษาเป็นเยาวชนที่กำลังสร้างสมคุณสมบัติทั้งในด้านความรู้ ความคิดและคุณธรรมพร้อมที่จะรับมรดกตกทอดจากผู้ใหญ่เป็นพลเมืองดี มีประโยชน์แก่ประเทศชาติในอนาคต นักเรียนและนักศึกษาควรจะได้รับการอบรมดูแลใกล้ชิดจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เพื่อเป็นบุตรที่ดีของบิดา มารดา เป็นศิษย์ที่ดีของครู อยู่ในโอวาสคำสั่งสอน รวมทั้งอยู่ในระเบียบประเพณีและกฎหมายของบ้านเมืองเป็นการสมควร จะส่งเสริมและคุ้มครองความประพฤติ การแต่งกายและจรรยามารยาทให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน
3	นักเรียนเดินออกจากบ้าน นักเรียนขึ้นรถประจำทาง รถประจำทางวิ่งผ่านกล้อง นักเรียนลงจากรถประจำทาง Ls ตึกอาคารหรือโลโก้ กรมพลศึกษา	บรรยาย เมื่อที่บ้านของนักเรียนมีผู้ปกครองคอยดูแลส่วนที่โรงเรียนก็มีครูอาจารย์คอยอบรมสั่งสอนแล้วก็เหลือช่วงระหว่างบ้านกับโรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่ไม่มีผู้ใดรับผิดชอบซึ่งอาจจะเป็นเหตุนักเรียนนักศึกษาได้รับอันตรายหรือประพฤติไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย รัฐบาลจึงได้มอบหมายภารกิจนี้ให้กับกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
4	Caption สารวัตรนักเรียนตาม พระราชกฤษฎีกา พนักงานเทศบาล Caption สารวัตรนักเรียนตาม พระราชบัญญัติข้าราชการ Caption สารวัตรนักเรียนตาม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132	โดยสารวัตรนักเรียน สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทคือ ประเภทแรก สารวัตรนักเรียนตามพระราชกฤษฎีกา พนักงานเทศบาล ประเภทที่สอง สารวัตรนักเรียนตามพระราชบัญญัติข้าราชการครู ประเภทที่สุดท้าย คือ สารวัตรนักเรียนตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132
5	Caption คุณสมบัติของสารวัตรนักเรียน ข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล บุคคลอื่นที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	โดยผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรนักเรียนตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 132 นั้น จะต้องมีคุณสมบัติคือ จะต้องเป็นข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล หรือบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควร และในปัจจุบันมีนโยบายให้ครูอาจารย์ทำหน้าที่สารวัตรนักเรียนด้วย
6	Caption การแต่งตั้งสารวัตรนักเรียน - ส่วนกลาง - ส่วนภูมิภาค Caption การแต่งตั้งส่วนกลาง ป้ายโรงเรียน อาจารย์เขียนรายชื่อขอแต่งตั้งสารวัตรนักเรียน	สำหรับการแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรนักเรียนนั้นแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค กรณีแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนในส่วนกลางนั้นมีวิธีดำเนินการดังนี้คือ ประการแรก โรงเรียนรวบรวมรายชื่อผู้ที่จะขอแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรนักเรียน

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
	ในแบบสน 1 ป้ายกรมพลศึกษา เจ้าหน้าที่กรมพลศึกษาตรวจสอบ สน 1 ป้ายกระทรวงศึกษาธิการ เจ้าหน้าที่กระทรวงนั่งตรวจสอบ เอกสาร Cu ใบที่อธิบดีกรมพลศึกษาลงนามอนุมัติ ที่จะกลับไปโรงเรียน	ตามแบบสน 1 ส่งรายชื่อนั้นมายัง กรมพลศึกษา ประการที่สอง กรมพลศึกษา รวบรวมและตรวจ สอบแล้วส่งต่อไปยังกระทรวง ศึกษาธิการ ประการที่สาม กระทรวงศึกษาธิการตรวจสอบ และพิจารณาให้ความเห็นชอบ ประการสุดท้าย กรมพลศึกษา โดยอธิบดีกรม พลศึกษาลงนามแต่งตั้งเป็น สารวัตรนักเรียนแล้วแจ้งกลับ ไปยังโรงเรียน
7	Caption การแต่งตั้งส่วนภูมิภาค อาจารย์กรอกรายชื่อ สน 1 เจ้าหน้าที่กรมพลศึกษาตรวจสอบ เจ้าหน้าที่กระทรวงตรวจสอบและ เซ็นอนุมัติ เจ้าหน้าที่กรมพลศึกษา ตรวจสอบ พับใส่ซองใส่เอกสารส่งให้จังหวัด Cu ใบอนุญาติแต่งตั้งที่มีลายเซ็น ผู้ว่าราชการจังหวัด	กรณีแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนส่วนภูมิภาคนั้นมี วิธีดำเนินการดังนี้คือ ประการแรก โรงเรียนรวบรวมรายชื่อผู้ที่จะขอ แต่งตั้งเป็นสารวัตรนักเรียนตาม แบบสน 1 ส่งรายชื่อนั้นมาที่ จังหวัด ประการที่สอง จังหวัดรวบรวมรายชื่อส่งมายัง กรมพลศึกษา ประการที่สาม กรมพลศึกษารวบรวมและ ตรวจสอบแล้วส่งไปให้กระทรวง ศึกษาธิการ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		ประการที่สี่ กระทรวงศึกษาธิการตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วส่งกลับมากรมพลศึกษาเสร็จแล้วกรมพลศึกษาแจ้งกลับไปยังจังหวัด ประการสุดท้าย จังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรนักเรียนแล้วแจ้งกลับไปโรงเรียน
8	hs สารวัตรนักเรียนแต่งกายเต็มเครื่องแบบ Cu คอเสื้อ Cu เครื่องหมายข้าราชการ Cu ติดเข็มเครื่องหมายสารวัตรนักเรียนที่กระเป๋าเสื้อด้านขวา สารวัตรนักเรียนแต่งกายที่ไม่ได้เป็นข้าราชการ Cu คอเสื้อ Cu เครื่องหมายพระพลบติบนอินธนู Cu เครื่องหมายสารวัตรนักเรียนที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อด้านขวา สารวัตรนักเรียนที่ไม่แต่งเครื่องแบบ	หลังจากได้รับการแต่งตั้งเป็นสารวัตรนักเรียนแล้วในการออกไปปฏิบัติหน้าที่นั้นสารวัตรนักเรียนจะต้องแต่งเครื่องแบบโดยใช้เครื่องแบบข้าราชการสีกากีคอพับประดับเครื่องหมายเหมือนข้าราชการทุกอย่างเพิ่มเติมคือ ประดับเข็มเครื่องหมายสารวัตรนักเรียนที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อด้านขวายกเว้นผู้ที่มิใช่ข้าราชการให้ใช้เครื่องแบบสีกากีคอพับประดับเครื่องหมายพระพลบดีบนอินทนูทั้งสองข้างและประดับเข็มเครื่องหมายสารวัตรนักเรียนที่กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อด้านขวา ในบางกรณีอธิบดีกรมพลศึกษาหรือผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้สารวัตรนักเรียนไม่ต้องแต่งเครื่องแบบในการปฏิบัติหน้าที่ก็ได้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
9	hs โรงเรียนต่าง ๆ ที่มีนักเรียนชั้นมัธยมหลาย ๆ โรงเรียน	สำหรับบุคคล หรือกลุ่มเป้าหมายที่สารวัตรนักเรียนมีอำนาจดำเนินการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายได้บัญญัติให้อำนาจไว้ก็คือ นักเรียนและนักศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการหรือที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบดูแลอยู่ยกเว้น สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นโดยมีกฎหมายเฉพาะ เช่น สถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
10	สารวัตรนักเรียนหลายคนขึ้นรถสารวัตรนักเรียน รถแล่นออกไปตามเส้นทางต่าง ๆ ผ่านห้างสรรพสินค้า โต๊ะสนุ๊ก สวนสาธารณะ	เมื่อทราบกลุ่มเป้าหมายที่สารวัตรนักเรียนจะต้องไปปฏิบัติการแล้ว ควรที่จะได้รับทราบบทบาทหน้าที่ของสารวัตรนักเรียน ซึ่งก็ได้แก่ การออกไปตรวจตรานักเรียนตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ศูนย์การค้า โต๊ะสนุ๊ก สวนสาธารณะ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพย์ติด ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
11	นักเรียนจับกลุ่มเป้าหมายอยู่ในสวนสาธารณะในเวลาเรียน รถสารวัตรนักเรียนจอด สารวัตรนักเรียนเดินเข้าไปกลุ่มเป้าหมาย Ls สารวัตรพูดคุยกับนักเรียน	เมื่อพบนักเรียนตามสถานที่ดังกล่าวแล้วต้องเข้าใจแนะนำตักเตือนห้ามปรามนักเรียนนักศึกษามิให้ประพฤติตนที่ไม่เหมาะสมกับสภาพและวัยตามที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งสามารถนำตัวนักเรียนไปยังบ้านของนักเรียน นักศึกษาหรือนำตัวส่งไปยังสถานศึกษา หรือที่ทำการของสารวัตรนักเรียนเพื่อนแนะนำตักเตือน หรือสอบสวนหาสถานภาพที่แท้จริงได้

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
12	Caption กรณีที่สารวัตรนักเรียนจะบังคับให้กฎหมายกับนักเรียน นักศึกษา นักเรียนชายไว้ผมยาว นักเรียนหญิงผมยาวไม่รวบผม นักเรียนเดินในห้างสรรพสินค้า นักเรียนทะเลาะกัน นักเรียนมั่วสุมสูบบุหรี่ นักเรียนเล่นการพนัน นักเรียนเล่นสนุ๊ก แต่งเครื่องแบบนักเรียนยามค่ำคืน นักเรียนดื่มเหล้า Cu สถานบริการอาบอบนวด คาราโอเกะ นักเรียนพกมีด นักเรียนปีนรั้วหนีโรงเรียน	แต่การที่สารวัตรนักเรียนจะบังคับใช้กฎหมายกับนักเรียน นักศึกษาได้นั้นก็ต่อเมื่อมีเหตุอันน่าสงสัยหรือนักเรียนนั้นได้ประพฤติตัวไม่เหมาะสมกับสภาพและวัย คือ - นักเรียนชายไว้ผมยาวโดยไว้ผมข้างหน้าและกลางศีรษะยาวเกิน 5 ซม. หรือไว้เครา - นักเรียนหญิงไว้ผมยาวเลยต้นคอ หรือหากสถานศึกษาอนุญาตให้ไว้ยาวได้ก็ต้องรวบให้เรียบร้อย - เที่ยวเร่ร่อนอยู่ในสาธารณะ หรือทำลายสมบัติของโรงเรียนหรือสถานศึกษาหรือสาธารณสมบัติ - แสดงกิริยา วาจาไม่สุภาพ - มั่วสุม ก่อความเดือดร้อนรำคาญ - เล่นการพนัน - เที่ยวเตร่เวลากลางคืน ระหว่าง 22.00 น.ถึง 4.00 น. เว้นแต่ไปกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง - สูบบุหรี่ กัญชา สุรา ยาเสพติด ของมึนเมา - สถานค้าประเวณี - ประพฤติตนในทำนองชู้สาว - คบค้าสมาคมกับหญิงค้าประเวณี - มีระเบิด อาวุธเพื่อใช้ในการประทุษร้าย - หลบหนีโรงเรียน

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
13	ภาพสารวัตรนักเรียนออกไปปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ขึ้นรถ เจอกรณีเหตุการณ์ สารวัตรนักเรียนเข้าไปคุยไกล่เกลี่ย	บรรยาย ถ้าจะพิจารณาไปแล้วบทบาทหน้าที่ของสารวัตรนักเรียนที่จะต้องปฏิบัติดูมีมากมายเหมือนจะทำได้ไม่ทั้งหมดดังนั้นครูอาจารย์ผู้ได้รับความรับผิดชอบคงจะต้องทำงานหนักอย่างมาก แต่ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้ เยาวชนของชาติเราสามารถดำเนินชีวิตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ได้อย่างถูกทางเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาตินั่นเอง

รายการวีดิทัศน์ เรื่อง สารวัตรนักเรียน ตอนที่ 2

รูปแบบรายการ ละคร

ความยาว 10 นาที

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ทำหน้าที่สารวัตรนักเรียน ได้เรียนรู้วิธีปฏิบัติจากสถานจำลองว่าจะต้องปฏิบัติงานอย่างไร เมื่อเข้าตรวจพบค้นตัวนักเรียน นักศึกษาที่ประพฤติผิดระเบียบวิธีปฏิบัติ

ประเด็นรายการ 1. เกริ่นนำ

2. นักเรียน นักศึกษาจับกลุ่มมั่วสุมและการตรวจค้นตัวนักศึกษา

3. นักเรียนนักศึกษาประพฤติตนในทำนองชู้สาว

4. นักเรียน นักศึกษาดื่มสุรา

5. สรุป

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
1	F/t Presentes Insert ห้างสรรพสินค้าคนรอรถอยู่ หน้าห้าง จำนวนมาก คาราโอเกะ ร้านอาหารยามค่ำคืน	Presenter ในปัจจุบันสถานบันเทิงต่าง ๆ รวมทั้งสื่อที่ออกมาปรากฏเช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งยั่วยุให้เยาวชน นักศึกษา ของเราปฏิบัติตามแบบแฟชั่นเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการดื่มสุรา จับกลุ่มมั่วสุม หรือประพฤติตนในทำนองชู้สาว ท่านในฐานะสารวัตรนักเรียนจึงมีหน้าที่ต้องตรวจสถานที่ต่าง ๆ ที่ต้องสงสัยว่านักเรียนนักศึกษา จะไปอยู่ตามสถานที่นั่น
2	Caption นักเรียนนักศึกษาจับกลุ่ม มั่วสุม ณ สถานที่เล่น สนุ๊กเกอร์คลับ Ls ป้ายชื่อสนุ๊กเกอร์ Ls กลุ่มนักเรียนประมาณ 3 - 4 คน กำลังเล่นสนุ๊ก Cu ตึกที่แทงสนุ๊ก Ls ชัยยิ้มอย่างพอใจ Shot วินพูดกับชัย Cu อาร์ม	ละคร วิน : เอ้ย ชัยวันนี้นายทำได้ดีนี่ อาร์ม : นายไม่รู้ว่าชัยขยันซ้อม มันมาเกือบทุกวันไม่เหมือนนายนี่มาบ้างไม่มาบ้าง วิน : สงสัยเราต้องซ้อมบ่อย ๆ กว่านี้ไม่งั้นไม่ทันนายแน่เลย

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
3	Presenter สารวัตรนักเรียนลงจากรถ ยืนมองป้ายชื่อโต๊ะสนุ๊ก หัวหน้าสารวัตรนักเรียนชี้ไปใน สถานที่โต๊ะสนุ๊ก	Presenter เหตุการณ์นี้ คุณในฐานะสารวัตรนักเรียนต้อง ปฏิบัติหน้าที่แล้วครับ เมื่อทราบว่านักเรียนเล่น สนุ๊กอยู่ซึ่งหลบสายตาคน คุณต้องประเมิน สถานการณ์รอบ ๆ บริเวณเป็นประการแรก
4	สารวัตรนักเรียนรออยู่ด้านหน้า 1 คน ด้านหลัง 1 คน สารวัตรนักเรียนอีก 2 คนเข้าไปใน โต๊ะสนุ๊ก สารวัตรนักเรียนแสดงบัตร สารวัตรพูดคุยกับนักเรียน นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มละ 2 คน	จากนั้น คุณก็ควรปิดกั้นช่องทางเข้าออก ซึ่ง อาจอยู่ทั้งด้านหน้าและด้านหลังแบ่งคนส่วนหนึ่ง เข้าไปพบนักเรียนนักศึกษาซึ่งนักเรียนกำลังเล่น สนุ๊กเฮฮากันอยู่ เมื่อขึ้นไปถึงแล้วคุณต้องแสดงตัวว่าเป็น สารวัตรนักเรียนแล้วสารวัตรนักเรียนส่วนที่ เหลือก็เข้าไปหากลุ่มนักเรียนโดยบอกให้ นักเรียนอยู่ในความสงบ ไม่ต้องหนีหรือต่อสู้แล้ว ต่อมาก็แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ และ เข้าตรวจค้นตัวและอุปกรณ์ที่นักเรียนนักศึกษา นำติดตัวมา
5	สารวัตรนักเรียนตรวจค้นตัว นักเรียนโดยยืนอยู่ด้านหน้า สารวัตรตรวจตัวนักเรียน	หลักสำคัญในการตรวจค้นตัว นักเรียน นักศึกษาคือ ให้นักเรียนนักศึกษาวางอุปกรณ์ที่นำ ติดตัวมาให้หมด แล้วเจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียน ยืนอยู่ด้านหลังของนักเรียนนักศึกษา ลูบตัว นักเรียนนักศึกษาตั้งแต่ได้รักแร้ลงมาจนถึง ข้อเท้าที่กระเป๋าเสื้อและกระเป๋ากางเกง

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
		ห้ามใช้มือตบหรือลูบด้วยอาการรุนแรงเป็นอันขาด ถ้ามีเป้สะพายหรือกระเป๋าให้หยิบของออกมาวาง ห้ามเทกระเป๋าอย่างเด็ดขาด กรณีที่ตรวจค้นถ้ามีอาวุธหรืออุปกรณ์ให้เก็บไว้ จากนั้นคุณจะต้องตรวจสอบประวัติเบื้องต้นของนักเรียนเหล่านั้นแล้วดำเนินการขั้นต่อไปตามที่สมควร เช่น นำตัวไปยังสถานศึกษาหรือที่ทำการของสารวัตรนักเรียนแต่ถ้ามีของผิดกฎหมายด้วยก็ต้องนำตัวไปที่สถานีตำรวจแล้วแต่กรณีไป
6	Caption นักเรียนนักศึกษาประพฤติตนในทำนองชู้สาว ณ ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง หนุ่มสาวคู่หนึ่งแต่งกายชุดนักเรียนเดินจูงมือกันมา มือข้างหนึ่งถือแก้วพลาสติกน้ำมาด้วย หญิงชายหยุดนั่งม้านั่งในห้างสรรพสินค้า ชายถือแก้วน้ำให้หญิงดื่มน้ำ	ละคร (บทบาทสมมติตามสภาพ ไม่มีเสียงตัวละครพูด)

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
7	Present สารวัตรนักเรียนเดินในศูนย์การค้าส่ายตามองไปรอบ ๆ เห็นภาพเด็กหนุ่มสาวถือแก้วน้ำป้อนกัน สารวัตรนักเรียนเดินเข้าไปหานักเรียนหนุ่มสาวคู่นั้น สารวัตรแสดงบัตรสารวัตรนักเรียน สารวัตรนักเรียนเดินประกบเด็กหนุ่มสาว ออกจากศูนย์การค้า	Present ภาพเหล่านี้อาจจะเคยผ่านตาท่านบ้างแล้วในห้างสรรพสินค้า คุณในฐานะสารวัตรนักเรียนก็ต้องปฏิบัติหน้าที่อีกแล้วละครับ ขั้นแรก หัวหน้าตรวจสารวัตรนักเรียนจะต้องมอบหมายให้เจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียนที่แต่งเครื่องแบบ 2 คน เดินเข้าไปพบแล้วสารวัตรนักเรียนจะต้องบอกกล่าวและแสดงบัตรประจำตัวสารวัตรนักเรียน และพูดคุยกับนักเรียนอย่างปกติแล้วนำตัวนักเรียนนักศึกษา นั้นมาที่รถยนต์สายตรวจสารวัตรนักเรียนเพื่อสอบประวัติเบื้องต้น
8	ณ สำนักงานสารวัตรนักเรียน 2 Shot สารวัตรนักเรียน Cu นักเรียนชาย GS ทั้งหมด	ละคร สารวัตรนักเรียน น้องชื่ออะไร นักเรียนชาย ชื่อ..... สารวัตรนักเรียน เรียนอยู่ชั้นอะไร
9	สารวัตรนักเรียนสอบถามพูดคุยกับนักเรียน ณ ที่ทำการสารวัตรนักเรียนต่อจากละคร	เมื่อสอบข้อมูลเบื้องต้นแล้ว สารวัตรนักเรียนก็ดำเนินการขั้นต่อไป ตามที่เห็นสมควร โดยนำตัวไปส่งไปยังบ้านเด็กของนักเรียนนักศึกษา หรือนำตัวไปส่งยังสถานที่ศึกษาหรือนำตัวไปยังที่ทำการของสารวัตรนักเรียน

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
10	Caption นักเรียนนักศึกษาดื่มสุรา ณ ร้านอาหารที่หลบมุมและมีชั้นบน Gs นักเรียน 4 คน นั่งดื่มสุราอยู่ Ls ปรีชากำลังรินเหล้าใส่แก้ว Cu มือเติมโซดา Cs ปรีชากำลังดื่มสุรา 2 shot ปรีชาและนัฏ Cu นัฏ	ละคร นัฏ เอ้ยชา ค่อย ๆ ดื่มก็ได้วะ นายจะรีบดื่มไปไหน ปรีชา นายก็รู้เดี๋ยวเราต้องรีบกลับแล้ววันนี้พ่อบอกให้กลับเร็วหน่อย นัฏ อ่อวันนี้เป็นเด็กดี เสียแล้ว
11	Presenter สารวัตรนักเรียนมองขึ้นไปชั้นบนของห้องอาหาร สารวัตรนักเรียนรอข้างล่าง 1 คน สารวัตรนักเรียนอีก 2 คนขึ้นไปข้างบน แสดงบัตรให้นักเรียนทราบว่าเป็นสารวัตรนักเรียน	Presenter การดื่มสุราเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่นักเรียนนักศึกษายังไม่ควรจะดื่ม ดังนั้นสารวัตรนักเรียนก็มีหน้าที่จะต้องทำการจับกุมนักเรียนนักศึกษาที่ประพฤติตัวดื่มสุราโดยเริ่มแรกสารวัตรนักเรียนต้องสังเกตการรอบ ๆ บริเวณที่นักเรียนนักศึกษากำลังดื่มสุราก่อน จากนั้นหัวหน้าสายตรวจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่สารวัตรนักเรียนที่แต่งเครื่องแบบ 2 คน เข้าไปพบนักเรียนนักศึกษาแล้วแสดงตัวพูดคุยกับนักเรียนนักศึกษาอย่างปกติ

ลำดับที่	ภาพ	เสียง
12	สารวัตรนักเรียน นัฏส่งเงินให้เจ้าของร้าน กลุ่มนักเรียนและสารวัตรนักเรียน เดินลงบันไดไปชั้นล่าง	ละคร สารวัตรนักเรียน เอ้จ่ายเงินให้เรียบร้อยเสีย ก่อนแล้วค่อยคุยกัน เจ้าของร้าน 520 ครับ สารวัตรนักเรียน ไปคุยกันต่อที่อื่น
13	Presenter สารวัตรนักเรียนนำนักเรียนเดินลง มาจากชั้นบนพาขึ้นรถสารวัตรนักเรียน รถสารวัตรนักเรียนสตาร์ดเครื่อง ออกจากบริเวณร้านอาหาร	Presenter เมื่อให้นักเรียนนักศึกษาจ่ายค่าอาหารและ เครื่องดื่มให้เรียบร้อยแล้วสารวัตรนักเรียน นำตัวนักเรียนนักศึกษามาที่รถยนต์สายตรวจ สารวัตรนักเรียนทีละคนและเคลื่อนที่ออกจาก บริเวณนั้นให้เร็วที่สุด แล้วจึงทำการสอบประวัติ เบื้องต้นก่อนที่จะดำเนินขั้นต่อไปตามที่เห็น สมควรโดยอาจนำตัวไปส่งสถานศึกษาหรือนำตัว ไปยังที่ทำการสารวัตรนักเรียน
14	Presenter	Presenter และนั้นก็เป็นเพียงตัวอย่างที่นักเรียนและ นักศึกษาส่วนใหญ่มักจะประพฤติผิด กันยังมีกรณี ที่นักเรียนนักศึกษาอาจประพฤติและสารวัตร นักเรียนจะต้องปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นอีก ท่านอาจ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ งานสารวัตรนักเรียนที่ฝ่ายวิชาการกองสารวัตร นักเรียนกรมพลศึกษา จัดทำเพื่อเผยแพร่ขึ้นอีก

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบ

แบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม

เรื่อง งานสารวัตรนักเรียน

ตอนที่ 1 เรื่อง บทบาท อำนาจ หน้าที่ของสารวัตรนักเรียน

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย / หน้าตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มมีแนวคิดจัดตั้งครูให้เป็นสารวัตรนักเรียนในปีใด

   ก. พ.ศ. 2475

   ข. พ.ศ. 2478

   ค. พ.ศ. 2485

   ง. พ.ศ. 2493

2. ระยะแรกของสารวัตรนักเรียน มอบให้หน่วยงานใดดำเนินการ

   ก. กรมพลศึกษา

   ข. กรมสามัญศึกษา

   ค. สามัคยาจารย์สมาคม

   ง. พุทธสมาคม

3. สารวัตรนักเรียนระยะแรก ระงับเหตุเรื่องใดเป็นหลัก

   ก. ชู้สาว

   ข. ยาเสพย์ติด

   ค. หนีเรียน

   ง. พุทธสมาคม

4. ปัจจุบันกองสารวัตรนักเรียนอยู่ในสังกัดใด

   ก. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

   ข. กรมตำรวจ

   ค. กรมพลศึกษา

   ง. ก และ ค

5. สารวัตรนักเรียนตาม พ.ร.ก. พนักงานเทศบาลคือใคร

   ก. พนักงานเทศบาล

   ข. ปลัดเทศบาล

   ค. ครูโรงเรียนเทศบาล

   ง. เทศมนตรี

6. ใครไม่ใช่สารวัตรนักเรียนตาม พ.ร.บ. ข้าราชการครู

   ก. อาจารย์ ร.ร.สังกัด ส.ป.จ.

   ข. อาจารย์ ร.ร.สังกัด สช.

   ค. อาจารย์วิทยาลัยช่างกล

   ง. ถูกทุกข้อ

7. ข้าราชการประเภทใด ที่ไม่สามารถแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรนักเรียนได้

   ก. ศึกษาธิการอำเภอ

   ข. อาจารย์มหาวิทยาลัย

   ค. พนักงานเทศบาล

   ง. ศึกษานิเทศ

8. การแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

   ก. ส่วนท้องถิ่น, กรมพลศึกษา

   ข. กรมพลศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ

   ค. ส่วนกลาง, ส่วนภูมิภาค

   ง. สำนักปลัดกระทรวง, กรมตำรวจ

9. การแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนของส่วนภูมิภาค มีจุดเริ่มต้นที่ใด

   ก. โรงเรียนเสนอ

   ข. จังหวัดเสนอ

   ค. อาจารย์เสนอตัวให้จังหวัด

   ง. กระทรวงให้สมัครกับศึกษาธิการ

10. การแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนส่วนภูมิภาค ใครเป็นผู้มีอำนาจลงนามแต่งตั้ง

ก. ศึกษาธิการจังหวัด

ข. หัวหน้าส่วนการศึกษา

ค. ผู้ว่าราชการจังหวัด

ง. แต่งตั้งมาจากกระทรวงศึกษาธิการ

11. เครื่องหมายที่ติดบนอินทนูบนเครื่องแบบสารวัตรนักเรียนของผู้ที่ไม่ใช่ข้าราชการคืออะไร

ก. ครุฑ

ข. พระวิษณุ

ค. พระพลบดี

ง. พระอิศวร

12. นักเรียนและนักศึกษาสังกัดใดที่อยู่นอกเหนืออำนาจรับผิดชอบของสารวัตรนักเรียน

ก. กรมสามัญศึกษา

ข. กรมอาชีวศึกษา

ค. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

13. ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนที่นอกเหนืออำนาจของสารวัตรนักเรียน คืออะไร

ก. นักเรียนทะเลาะวิวาท

ข. นักเรียนเสพยาบ้า

ค. นักเรียนเที่ยวอาบอบนวด

ง. นักเรียนฆ่าคนตาย

14. สารวัตรนักเรียนสามารถดำเนินการกับนักศึกษาได้ในข้อใด

ก. นักศึกษาสถาบันราชภัฏยกพวกทำร้ายกันเอง

ข. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลยกพวกทำร้ายกันเอง

ค. นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคยกพวกทำร้ายกันเอง

ง. สารวัตรนักเรียนเกี่ยวข้องทุกข้อ

15. เข็มเครื่องหมายสารวัตรนักเรียนให้ประดับไว้ที่ใด

ก. กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อด้านซ้าย

ข. กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อด้านขวา

ค. ปกเสื้อทั้งสองข้าง

ง. บนอินทนูทั้งสองข้าง

แบบทดสอบระหว่างฝึกอบรม

เรื่อง งานสารวัตรนักเรียน

ตอนที่ 2 เรื่อง ขั้นตอนและวิธีการควบคุมสถานการณ์

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย / หน้าตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. สถานบริการที่สารวัตรนักเรียนควรเข้าตรวจค้นได้
   - ก. สถานคาราโอเกะ
   - ข. สนามม้านางเลิ้ง
   - ค. บ่อนเตาปูน
   - ง. ถูกทุกข้อ
2. ขั้นตอนแรกที่ควรทำในการตรวจค้นนักเรียนในสถานบันเทิง
   - ก. บุกเข้าไปทันทีไม่ให้รู้ตัว
   - ข. เข้าประชิดตัวนักเรียนแล้วจับกุม
   - ค. ตรวจบริเวณและประเมินสถานการณ์
   - ง. เข้าไปแสดงตัวให้นักเรียนทราบ
3. สารวัตรนักเรียนเมื่อไปตรวจค้นสถาบันบันเทิง ควรมีอย่างน้อยกี่คน
   - ก. 2 - 3 คน
   - ข. 4 - 6 คน
   - ค. 10 - 15 คน
   - ง. 20 - 25 คน
4. การแสดงตัวกับนักเรียนว่าเป็นสารวัตรนักเรียน ควรปฏิบัติอย่างไร
   - ก. แต่งเครื่องแบบสารวัตรนักเรียน
   - ข. แสดงบัตรสารวัตรนักเรียน
   - ค. ข้อ ก และ ข ถูก
   - ง. ควรปิดเป็นความลับ

5. การตรวจค้นตามร่างกายเริ่มกระทำจากส่วนใด

ก. ลูบตั้งแต่เอวจนถึงขา

ข. ลูบตั้งแต่ใต้รักแร้มาถึงเอว

ค. ตรวจตั้งแต่ผมจนฝ่าเท้า

ง. ลูบตั้งแต่ใต้รักแร้จนถึงข้อเท้า

6. การตรวจค้นนักเรียน จะใช้สถานที่ลักษณะใด

ก. กระทำในห้องน้ำกรณีนักเรียนชาย

ข. หาที่ลับตาเพื่อตรวจค้น

ค. ต้องตรวจในที่เปิดเผยมีผู้รู้เห็น

ง. ต้องไปตรวจค้นที่สถานีตำรวจหรือโรงเรียน

7. การตรวจค้นในกระเป๋านักเรียนด้วยเหตุสงสัยว่าจะมีสิ่งผิดกฎหมายในครอบครอง สารวัตรนักเรียนต้องดำเนินการอย่างไร

ก. กระทำได้ในทันที

ข. ขออนุญาตนักเรียนก่อนจึงจะตรวจค้นได้

ค. ขออนุญาตผู้ปกครองนักเรียนหรือโรงเรียน

ง. ไม่มีสิทธิตรวจค้น ต้องแจ้งตำรวจ

8. การตรวจพบสิ่งของผิดกฎหมาย สารวัตรนักเรียนต้องดำเนินการอย่างไร

ก. เชิญผู้ปกครองมาพบ

ข. แจ้งให้โรงเรียนทราบ

ค. นำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ง. ริบเก็บไว้ที่กองสารวัตรนักเรียน

9. พฤติกรรมชู้สาวลักษณะใด ที่สารวัตรนักเรียนต้องเข้าดำเนินการ

ก. นักเรียนชาย – หญิง เดินเล่นในศูนย์การค้า

ข. นักเรียนชาย – หญิง เกี่ยวแขนเดินในสวนสาธารณะ

ค. นักเรียนชาย – หญิง รับประทานอาหารใต้ต้นไม้

ง. นักเรียนชาย – หญิง อ่านหนังสือเล่มเดียวกันบนรถ

10. การกำหนดว่านักเรียนมีพฤติกรรมชู้สาว สารวัตรนักเรียนตั้งเกณฑ์ไว้อย่างไร

ก. ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ข. ตามระเบียบกองสารวัตรนักเรียน

ค. ตามระเบียบของแต่ละกรม

ง. ตามขนมธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม

11. อำนาจลงโทษนักเรียนที่ประพฤติชู้สาว ของสารวัตรนักเรียนคืออะไร

ก. เฆี่ยน 3 - 6 ที

ข. ตัดคะแนนความประพฤติส่งโรงเรียน

ค. สั่งพักการเรียนนักเรียนไปยังโรงเรียน

ง. ไม่มีอำนาจลงโทษ

12. สารวัตรนักเรียนเห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมชู้สาว จึงกักตัวไว้ที่หน่วยงานรอการลงโทษได้หรือไม่

ก. ไม่สามารถกระทำได้

ข. เป็นอำนาจหน้าที่ตามระเบียบ

ค. กักตัวไว้ได้ 1 วัน

ง. กักตัวไว้ได้จนกว่าผู้ปกครองจะเซ็นต์รับทราบ

13. การที่นักเรียนดื่มเบียร์อยู่ภายในบ้าน และมีผู้แจ้งให้สารวัตรนักเรียนไปดำเนินการต้องทำอย่างไร

ก. บุกจู่โจมเข้าจับกุมในบ้าน

ข. ขออนุญาตเจ้าของบ้านเข้านำตัวนักเรียนออกมา

ค. ต้องแจ้งตำรวจขอหมายค้น

ง. นำกำลังล้อมบ้านดังกล่าวเพื่อจับขณะออกจากบ้าน

14. ข้อควรระวังในการดำเนินการกับนักเรียนขณะดื่มสุรา คืออะไร

ก. นักเรียนเมาสุราอาละวาด

ข. นักเรียนหนีไม่ชำระค่าสุรา - อาหาร

ค. นักเรียนไม่รับรู้ ชวนวิวาท

ง. ถูกทุกข้อ

15. การที่นักเรียนมั่วสุมกันเป็นจำนวนมาก อาจเกิดเหตุการณ์ไม่สงบ สารวัตรนักเรียนควรดำเนินการอย่างไร

ก. เข้าไปไล่ให้สลายตัว

ข. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มาระงับเหตุ

ค. แจ้งครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมาเผ้าดู

ง. ข้อ ข และ ค ถูก

แบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

เรื่อง งานสารวัตรนักเรียน

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย / หน้าตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุดในกระดาษคำตอบ

1. ข้าราชการประเภทใด ที่ไม่สามารถแต่งตั้งให้เป็นสารวัตรนักเรียนได้
   ก. ศึกษาธิการอำเภอ
   ข. อาจารย์มหาวิทยาลัย
   ค. พนักงานเทศบาล
   ง. ศึกษานิเทศ
2. สารวัตรนักเรียนระยะแรก ระงับเหตุเรื่องใดเป็นหลัก
   ก. ชู้สาว
   ข. ยาเสพย์ติด
   ค. หนีเรียน
   ง. พุทธสมาคม
3. สารวัตรนักเรียนตาม พ.ร.ก. พนักงานเทศบาลคือใคร
   ก. พนักงานเทศบาล
   ข. ปลัดเทศบาล
   ค. ครูโรงเรียนเทศบาล
   ง. เทศมนตรี
4. กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มมีแนวคิดจัดตั้งครูให้เป็นสารวัตรนักเรียนในปีใด
   ก. พ.ศ. 2475
   ข. พ.ศ. 2478
   ค. พ.ศ. 2485
   ง. พ.ศ. 2493

5. นักเรียนและนักศึกษาสังกัดใดที่อยู่นอกเหนืออำนาจรับผิดชอบของสารวัตรนักเรียน
   ก. กรมสามัญศึกษา
   ข. กรมอาชีวศึกษา
   ค. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
   ง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
6. การแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ
   ก. ส่วนท้องถิ่น, กรมพลศึกษา
   ข. กรมพลศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ
   ค. ส่วนกลาง, ส่วนภูมิภาค
   ง. สำนักปลัดกระทรวง, กรมตำรวจ
7. สารวัตรนักเรียนสามารถดำเนินการกับนักศึกษาได้ในข้อใด
   ก. นักศึกษาสถาบันราชภัฏยกพวกทำร้ายกันเอง
   ข. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลยกพวกทำร้ายกันเอง
   ค. นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคยกพวกทำร้ายกันเอง
   ง. สารวัตรนักเรียนเกี่ยวข้องทุกข้อ
8. การแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนของส่วนภูมิภาค มีจุดเริ่มต้นที่ใด
   ก. โรงเรียนเสนอ
   ข. จังหวัดเสนอ
   ค. อาจารย์เสนอตัวให้จังหวัด
   ง. กระทรวงให้สมัครกับศึกษาธิการ
9. เข็มเครื่องหมายสารวัตรนักเรียนให้ประดับไว้ที่ใด
   ก. กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อด้านซ้าย
   ข. กึ่งกลางกระเป๋าเสื้อด้านขวา
   ค. ปกเสื้อทั้งสองข้าง
   ง. บนอินทนูทั้งสองข้าง

10. การแต่งตั้งสารวัตรนักเรียนส่วนภูมิภาค ใครเป็นผู้มีอำนาจลงนามแต่งตั้ง

ก. ศึกษาธิการจังหวัด

ข. หัวหน้าส่วนการศึกษา

ค. ผู้ว่าราชการจังหวัด

ง. แต่งตั้งมาจากกระทรวงศึกษาธิการ

11. ระยะแรกของสารวัตรนักเรียน มอบให้หน่วยงานใดดำเนินการ

ก. กรมพลศึกษา

ข. กรมสามัญศึกษา

ค. สามัคยาจารย์สมาคม

ง. พุทธสมาคม

12. ใครไม่ใช่สารวัตรนักเรียนตาม พ.ร.บ. ข้าราชการครู

ก. อาจารย์ ร.ร.สังกัด ส.ป.จ.

ข. อาจารย์ ร.ร.สังกัด สช.

ค. อาจารย์วิทยาลัยช่างกล

ง. ถูกทุกข้อ

13. เครื่องหมายที่ติดบนอินทนูบนเครื่องแบบสารวัตรนักเรียนของผู้ที่ไม่ใช่ข้าราชการคืออะไร

ก. ครุฑ

ข. พระวิษณุ

ค. พระพลบดี

ง. พระอิศวร

14. ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนที่นอกเหนืออำนาจของสารวัตรนักเรียน คืออะไร

ก. นักเรียนทะเลาะวิวาท

ข. นักเรียนเสพยาบ้า

ค. นักเรียนเที่ยวอาบอบนวด

ง. นักเรียนฆ่าคนตาย

15. ปัจจุบันกองสารวัตรนักเรียนอยู่ในสังกัดใด

ก. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ข. กรมตำรวจ

ค. กรมพลศึกษา

ง. ก และ ค

16. การตรวจค้นตามร่างกายเริ่มกระทำจากส่วนใด

ก. ลูบตั้งแต่เอวจนถึงขา

ข. ลูบตั้งแต่ใต้รักแร้มาถึงเอว

ค. ตรวจตั้งแต่ผมจนฝ่าเท้า

ง. ลูบตั้งแต่ใต้รักแร้จนถึงข้อเท้า

17. การที่นักเรียนมั่วสุมกันเป็นจำนวนมาก อาจเกิดเหตุการณ์ไม่สงบ สารวัตรนักเรียนควรดำเนินการอย่างไร

ก. เข้าไปไล่ให้สลายตัว

ข. แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มาระงับเหตุ

ค. แจ้งครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมาเฝ้าดู

ง. ข้อ ข และ ค ถูก

18. สารวัตรนักเรียนเห็นว่านักเรียนมีพฤติกรรมชู้สาวจึงกักตัวไว้ที่หน่วยงานรอการลงโทษได้หรือไม่

ก. ไม่สามารถกระทำได้

ข. เป็นอำนาจหน้าที่ตามระเบียบ

ค. กักตัวไว้ได้ 1 วัน

ง. กักตัวไว้ได้จนกว่าผู้ปกครองจะเซ็นต์รับทราบ

19. สารวัตรนักเรียนเมื่อไปตรวจค้นสถาบันบันเทิง ควรมีอย่างน้อยกี่คน

ก. 2 - 3 คน

ข. 4 - 6 คน

ค. 10 - 15 คน

ง. 20 - 25 คน

20. การตรวจค้นนักเรียน จะใช้สถานที่ลักษณะใด

ก. กระทำในห้องน้ำกรณีนักเรียนชาย

ข. หาที่ลับตาเพื่อตรวจค้น

ค. ต้องตรวจในที่เปิดเผยมีผู้รู้เห็น

ง. ต้องไปตรวจค้นที่สถานีตำรวจหรือโรงเรียน

21. อำนาจลงโทษนักเรียนที่ประพฤติชู้สาว ของสารวัตรนักเรียนคืออะไร

ก. เฆี่ยน 3 - 6 ที

ข. ตัดคะแนนความประพฤติส่งโรงเรียน

ค. สั่งพักการเรียนนักเรียนไปยังโรงเรียน

ง. ไม่มีอำนาจลงโทษ

22. การตรวจค้นในกระเป๋านักเรียนด้วยเหตุสงสัยว่าจะมีสิ่งผิดกฎหมายในครอบครอง สารวัตรนักเรียนต้องดำเนินการอย่างไร

ก. กระทำได้ในทันที

ข. ขออนุญาตนักเรียนก่อนจึงจะตรวจค้นได้

ค. ขออนุญาตผู้ปกครองนักเรียนหรือโรงเรียน

ง. ไม่มีสิทธิตรวจค้น ต้องแจ้งตำรวจ

23. การแสดงตัวกับนักเรียนว่าเป็นสารวัตรนักเรียน ควรปฏิบัติอย่างไร

ก. แต่งเครื่องแบบสารวัตรนักเรียน

ข. แสดงบัตรสารวัตรนักเรียน

ค. ข้อ ก และ ข ถูก

ง. ควรปิดเป็นความลับ

24. การตรวจพบสิ่งของผิดกฎหมาย สารวัตรนักเรียนต้องดำเนินการอย่างไร

ก. เชิญผู้ปกครองมาพบ

ข. แจ้งให้โรงเรียนทราบ

ค. นำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ง. ริบเก็บไว้ที่กองสารวัตรนักเรียน

25. พฤติกรรมชู้สาวลักษณะใด ที่สารวัตรนักเรียนต้องเข้าดำเนินการ

ก. นักเรียนชาย - หญิง เดินเล่นในศูนย์การค้า

ข. นักเรียนชาย - หญิง เกี่ยวแขนเดินในสวนสาธารณะ

ค. นักเรียนชาย - หญิง รับประทานอาหารใต้ต้นไม้

ง. นักเรียนชาย - หญิง อ่านหนังสือเล่มเดียวกันบนรถ

26. สถานบริการที่สารวัตรนักเรียนควรเข้าตรวจค้นได้

ก. สถานคาราโอเกะ

ข. สนามม้านางเลิ้ง

ค. ปอนเตาปูน

ง. ถูกทุกข้อ

27. ข้อควรระวังในการดำเนินการกับนักเรียนขณะดื่มสุรา คืออะไร

ก. นักเรียนเมาสุราอาละวาด

ข. นักเรียนหนีไม่ชำระค่าสุรา - อาหาร

ค. นักเรียนไม่รับรู้ ชวนวิวาท

ง. ถูกทุกข้อ

28. การกำหนดว่านักเรียนมีพฤติกรรมชู้สาว สารวัตรนักเรียนตั้งเกณฑ์ไว้อย่างไร

ก. ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ข. ตามระเบียบกองสารวัตรนักเรียน

ค. ตามระเบียบของแต่ละกรม

ง. ตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม

29. การที่นักเรียนดื่มเบียร์อยู่ภายในบ้าน และมีผู้แจ้งให้สารวัตรนักเรียนไปดำเนินการ ต้องทำอย่างไร

ก. บุกจู่โจมเข้าจับกุมในบ้าน

ข. ขออนุญาตเจ้าของบ้านเข้านำตัวนักเรียนออกมา

ค. ต้องแจ้งตำรวจขอหมายค้น

ง. นำกำลังล้อมบ้านดังกล่าวเพื่อจับขณะออกจากบ้าน

30. ขั้นตอนแรกที่ควรทำในการตรวจค้นนักเรียนในสถานบันเทิง

ก. บุกเข้าไปทันทีไม่ให้รู้ตัว

ข. เข้าประชิดตัวนักเรียนแล้วจับกุม

ค. ตรวจบริเวณและประเมินสถานการณ์

ง. เข้าไปแสดงตัวให้นักเรียนทราบ

ภาคผนวก ฉ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

1. สินีภรณ์ อ่อนดี
   แผนกวิชาการถ่ายภาพและภาพยนต์ คณะวิชาเทคโนโลยีสื่อสาร
   สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
2. จิตรกร ผดุง
   แผนกวิชาการถ่ายภาพและภาพยนต์ คณะวิชาเทคโนโลยีสื่อสาร
   สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
3. ปรัชญนันท์ นิลสุข
   หัวหน้างานสื่อการเรียนการสอน แผนกอิเล็กทรอนิคส์
   วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1. อำนาจ เวทยประสิทธิ์
   หัวหน้ากลุ่มพัฒนาวิชาการ กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา
2. นิคม จารุมณี
   ผู้อำนวยการกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา
3. เสถียร สภาพงศ์
   ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการพลศึกษา สุขภาพ และนันทนาการ กรมพลศึกษา

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายอดุลย์ อยู่พรหม
เกิด	วันที่ 28 สิงหาคม 2494
สถานที่เกิด	จังหวัดชุมพร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	111/305 หมู่บ้านปิ่นเจริญ 4 ถนนนาวงประชาพัฒนา แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร 10210
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	กลุ่มพัฒนาวิชาการ กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2509	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุญสมบัติวิทยา จังหวัดชุมพร
พ.ศ. 2511	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โรงเรียนฝึกหัดครู นครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2513	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (พลศึกษา) วิทยาลัยพลศึกษา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2527	ครุศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีและนวัตกกรมทางการศึกษา) วิทยาลัยครูจันทรเกษม กรุงเทพมหานคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2515	ครูตรี โรงเรียนสวนศรีวิทยา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
พ.ศ. 2523	สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2529	นักวิชาการศึกษา กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา กรุงเทพมหานคร

การพัฒนาวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน เพื่ออบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

อดุลย์ อยู่พรหม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา
มีนาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียน เพื่ออบรมครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูฝ่ายปกครองของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่เข้ารับการฝึกอบรม โครงการฝึกอบรมสารวัตรนักเรียนและนักศึกษาระดับปฏิบัติ จำนวน 93 คน ผลการวิจัยพบว่า

รายการวีดิทัศน์ชุดงานสารวัตรนักเรียนมีประสิทธิภาพ 87.46/87.53 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

A DEVELOPMENT OF A VIDED PROGRAM TRAINING ON STUDENT PATROL WORK FOR GUARDIAN TEACHER IN THE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE GENERAL EDUCATION DEPARTMENT OF BANGKOK MATROPOLIS

AN ABSTRACT

BY

ADUL YOUPROM

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Master of Education degree in Educational Technology

At Srinakarinwirot University

March 1998

The Purpose of the Study was to Develop the Video Program Training of Student Patrol Work for Guardian Teacher in the secondary Schools under the General Education Department of Bangkok Metropolis.

The Sampling group was 93 Guardian Teachers in Bangkok Secondary School who Attended Training Program on Student Patrol. The Research Results were

A Video Program Training of Student Patrol found Effectively Higher than Standead Norm at 87.46/87.53